

Godišnje izvješće 2009.

Glavna financijska obilježja

T-HT Grupa

U milijunima kuna	sij. - pros. 2009.	sij. - pros. 2008.	% promjene 09/08
Ukupni prihod	8.517	8.791	-3,19 %
EBITDA prije jednokratnih stavki	3.859	4.009	-3,8 %
EBITDA	3.695	3.964	-6,8 %
EBIT (dobit iz redovnog poslovanja)	2.294	2.602	-11,9 %
Neto dobit	2.023	2.310	-12,4 %
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki	45,3 %	45,6 %	-0,3 p.p.
Marža EBIT-a	26,9 %	29,6 %	-2,7 p.p.
Marža neto dobiti	23,8 %	26,3 %	-2,5 p.p.
Ulaganja u dugotrajnu imovinu	1.553	1.624	-4,4 %
Omjer ulaganja u dugotr. imovinu / prihodi	18,2 %	18,5 %	-0,3 p.p.
	31. prosinac 2009.	31. prosinac 2008.	% promjene 09/08
Dobit na uloženi kapital (ROE)	16,6 %	18,5 %	-1,9 p.p.
Koeficijent financijske poluge	0,20	0,22	-7,9 %
Koeficijent ubrzane likvidnosti	3,17	3,14	1,0 %
Broj zaposlenika	6.116	6.487	-5,7 %

Bilanca

U milijunima kuna	31. prosinac 2009.	31. prosinac 2008.	% promjene 09/08
Ukupna dugotrajna imovina	8.175	7.977	2,5 %
Ukupna kratkotrajna imovina	6.297	7.227	-12,9 %
Ukupna imovina	14.472	15.205	-4,8 %
Ukupni kapital i rezerve	12.012	12.440	-3,4 %
Ukupne dugoročne obveze	556	565	-1,5 %
Ukupne kratkoročne obveze	1.904	2.200	-13,5 %
Ukupni kapital i obveze	14.472	15.205	-4,8 %

Glavna obilježja poslovanja

Poslovno područje T-Com

Ključni podaci o redovnom poslovanju	prosinac 2009.	prosinac 2008.	% promjene 09/08
Nepokretna telefonija			
Ukupne POTS i FGSM telefonske linije	1.390.568	1.444.356	-3,7 %
Ukupne ISDN telefonske linije	93.020	105.767	-12,1 %
Ukupno (POTS+FGSM+ISDN)	1.483.588	1.550.123	-4,3 %
Javne telefonske govornice	8.034	8.948	-10,2 %
Ukupne telefonske linije (POTS+FGSM+ ISDN+tel.govornice)	1.491.622	1.559.071	-4,3 %
Ukupni promet (tisuće minuta) sij. - pros.	3.464.391	3.797.966	-8,8 %
prema nacionalnim nepokretnim mrežama	2.926.481	3.177.675	-7,9 %
prema nacionalnim pokretnim mrežama	310.937	365.003	-14,8 %
prema uslugama s dodanom vrijednosti (VAS)	65.346	66.119	-1,2 %
prema međunarodnim mrežama	119.445	133.210	-10,3 %
preostali promet ⁽¹⁾	42.182	55.959	-24,6 %
ARPA govornih usluga po pristupu (mjesečni prosjek za period u HRK)	138	150	-7,9 %
Internetske usluge			
Korisnici pristupa internetu			
Broj internetskih pretplatnika	596.978	551.869	8,2 %
Modemski korisnici	766.429	761.324	0,7 %
Modemski korisnici - aktivni	41.983	79.215	-47,0 %
ADSL linije	554.995	472.654	17,4 %
IPTV korisnici	235.980	135.573	74,1 %
Korisnici stalne internet linije	1.152	1.026	12,3 %
VPN pristupne točke	3.528	2.395	47,3 %
Podatkovne usluge			
Ukupne podatkovne usluge i pristupne točke	6.153	6.389	-3,7 %
Veleprodajne usluge			
Korisnici			
CPS (predodabir operatora)	227.879	235.869	-3,4 %
NP (prenosivost broja)	348.210	272.687	27,7 %
ULL (izdvojena lokalna petlja)	123.054	87.072	41,3 %

(1) Uključuje promet javnih telefonskih govornica, usluge operatora, dodatne usluge (kao što su CLIP, CLIR, CFR, konferencijski poziv, informacije i SMS u nepokretnoj mreži) i sve pozive prema satelitima.

Poslovno područje T-Mobile

Ključni podaci o redovnom poslovanju	prosinac 2009.	prosinac 2008.	% promjene 09/08
Pretplatnici			
Broj pre-paid pretplatnika	1.938.867	1.879.377	3,2 %
Broj post-paid pretplatnika	919.991	810.615	13,5 %
Ukupan broj T-Mobile pretplatnika	2.858.858	2.689.992	6,3 %
% post-paid pretplatnika	32,2%	30,1%	2,0 p.p.
Minute korištenja (MOU)			
MOU po prosječnom pretplatniku	112,0	122,3	-8,5 %
Prosječan prihod po pretplatniku (ARPU) (u kunama)			
Prosječni ARPU (mjesečni prosjek za period u HRK) ⁽⁴⁾ i ⁽⁵⁾	98,0	117,0	-16,3 %
ARPU izuzimajući govorne usluge (mjesečni prosjek za period u HRK)	23,1	24,5	-5,5 %
SAC po bruto broju novih korisnika	198,7	269,9	-26,4 %
Stopa odljeva pretplatnika (%)			
Stopa odljeva pretplatnika ukupno	1,9	1,4	0,5 p.p.
Stopa odljeva post-paid pretplatnika	0,8	0,7	0,1 p.p.
Stopa odljeva pre-paid pretplatnika	2,3	1,7	0,6 p.p.
Penetracija ⁽²⁾	137,7	132,4	5,3 p.p.
Tržišni udio pretplatnika (%) ⁽²⁾	46,7	45,8	1,0 p.p.
Tržišni udio po prihodima (%) ⁽¹⁾ ⁽³⁾	48,7	50,1	-1,3 p.p.

(1) Tržišni udio po ukupnim prihodima.

(2) Izvor: VIPnet i Tele2 kvartalna izvješća za 4. kv. 2008. Broj pretplatnika za VIPnet i Tele2 za 4. kv. 2009. interno procijenjen.

(3) Izvor: Kvartalno izvješće Telekom Austrije za 4. kv. 2008. Tele2 kvartalno izvješće za 4. kv. 2008. VIPnet i Tele2 ukupni prihod za 2009. interno procijenjen. Tržišni udio temeljen je na nekonsolidiranom prihodu T-Mobilea (tj. prije konsolidacije s T-Comom).

(4) Prosječni ARPU promijenjen je uslijed usklađivanja prošle godine zbog utjecaja IFRIC-a.

(5) Utjecaj uvođenja 6% trošarina na prihode od usluga pokretne telefonije uključen je u prosječni ARPU za 2009. godinu.

Prezentacija podataka u Godišnjem izvješću

Osim ako kontekst ne zahtijeva drugačije, pojam "T-HT Grupa" ili "Grupa" ili "T-HT" označava društvo HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. zajedno s njegovim ovisnim društvima.

Pojam "HT" ili "Društvo" odnosi se na društvo HT - Hrvatske telekomunikacije d.d.

Nakon reorganizacijske promjene pripajanjem T-Mobilea d.o.o. društvu HT-Hrvatske telekomunikacije d.d. (HT d.d.), koja je stupila na snagu 1. siječnja 2010. godine, Grupa je organizirana u dvije poslovne jedinice: Poslovnu jedinicu za poslovne korisnike i Poslovnu jedinicu za privatne korisnike. Stoga se pojam "T-Mobile" odnosi na poslovne aktivnosti koje je u prethodnim razdobljima obavljao T-Mobile Hrvatska d.o.o., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva koje je prestalo postojati na dan 1. siječnja 2010. godine.

Pojam "T-Com" odnosi se na poslovne aktivnosti, uključujući nepokretnu mrežu, veleprodaju, širokopojasne usluge, podatkovne usluge, internetske usluge i ICT rješenja, koje je u prethodnim godinama obavljala Poslovna jedinica Društva T-Com.

Zbroj financijskih rezultata ta dva poslovna područja nije jednak ukupnim financijskim rezultatima Grupe zbog međusobnih transakcija između poslovnih područja.

Pojam "Iskon" odnosi se na Iskon Internet d.d., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva koje čini dio poslovne jedinice T-Com. Naziv "Agencija" odnosi se na Hrvatsku agenciju za poštu i elektroničke komunikacije, nacionalno regulatorno tijelo.

Sadržaj

II	Glavna financijska obilježja
III	Glavna obilježja poslovanja
7	Uvod
8	Pismo dioničarima
11	Korporativni profil
12	Informacije za investitore
16	Uprava
19	Nadzorni odbor
20	Izješće Nadzornog odbora
25	Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja
31	Pregled poslovanja u 2009. godini
32	Pregled hrvatskoga telekomunikacijskog tržišta
34	Regulatorno okruenje
36	Strategija T-HT-a
38	Organizacija T-HT Grupe
41	T-Com
47	T-Mobile
50	Mreža i informacijske tehnologije
52	Ljudski resursi
55	Korporativna društvena odgovornost
56	Donacije i sponzorstva
58	Ekologija
61	Financijski pregled za 2009. godinu
62	Konsolidirani prihod
62	Konsolidirani troškovi redovnog poslovanja
63	Profitabilnost T-HT Grupe
63	Financijska pozicija
63	Kapitalna ulaganja
64	Financijski rezultati T-Com segmenta
65	Financijski rezultati T-Mobile segmenta
67	Konsolidirana financijska izvješća
68	Opće informacije
69	Izješće ovlaštenog revizora
72	Konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti
73	Konsolidirano izvješće o financijskom položaju
75	Konsolidirano izvješće o novčanim tijekovima
76	Konsolidirano izvješće o promjenama kapitala
77	Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća
124	Pojmovnik

I. Uvod

Pismo dioničarima

Korporativni profil

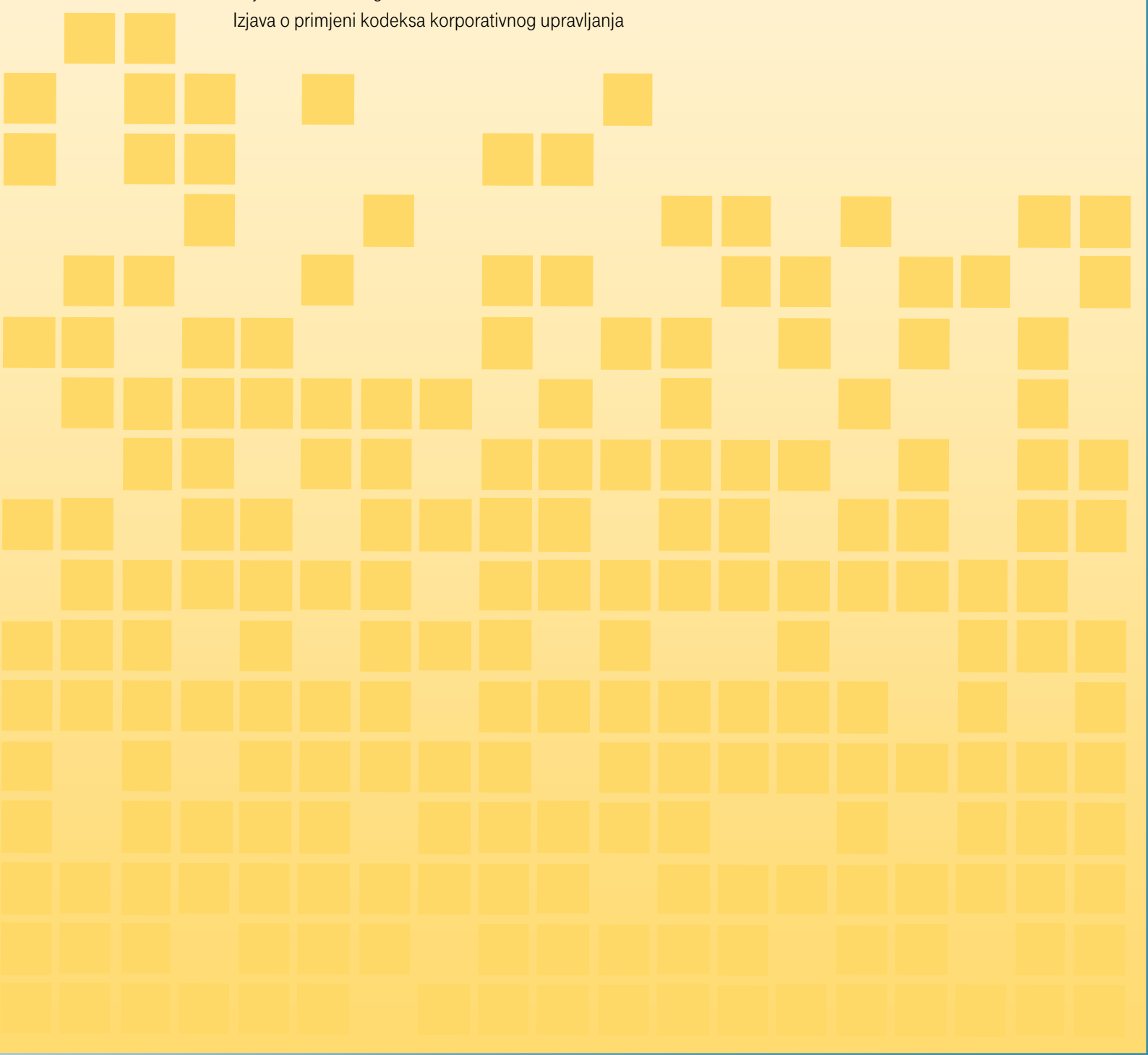
Informacije za investitore

Uprava

Nadzorni odbor

Izvešće Nadzornog odbora

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

Poštovani dioničari,

u godini koju su obilježile izrazito nepovoljne gospodarske prilike, kako u svijetu tako i u Hrvatskoj, T-HT je ponovo potvrdio svoj vodeći položaj na hrvatskom telekomunikacijskom tržištu. Izazove kojima smo bili izloženi nismo zanemarivali, već smo, svjesni gospodarskog okruženja, otvoreno tijekom godine ukazivali na njihove utjecaje na naše poslovanje. Usprkos gospodarskim prilikama i sve intenzivnijem tržišnom natjecanju, ostvarili smo dobre poslovne rezultate, poduzeli značajna ulaganja u infrastrukturu i otvorili smo novo poglavlje u našem poslovanju, objedinjujući T-Com i T-Mobile u jedinstvenu i još više korisnički orijentiranu organizaciju.

Naša nova usmjerenost poslovanja na privatne i poslovne korisnike omogućit će nam da još brže

reagiramo na zahtjeve naših korisnika i tržišta, da unaprijedimo naše Društvo i tako podignemo standarde u cjelokupnom telekomunikacijskom sektoru u Hrvatskoj.

Nadalje, vrijednost dionica T-HT-a porasla je za 37,8%, nadmašivši vrijednosti CROBEX-a za 20 postotnih poena.

Uzimajući u obzir dobre rezultate Grupe i iznos njenih novčanih sredstava, Uprava i Nadzorni odbor predložili su Glavnoj skupštini HT-Hrvatskih telekomunikacija d.d. dividendu u iznosu 34,05 kuna po dionici.

Hrvatsko tržište telekomunikacijskih usluga u 2009. godini obilježio je nastavak trendova iz prethodne godine: snažan razvoj širokopoljasnih

usluga i interaktivne televizije, sve veća potražnja za internetskim sadržajima, kontinuirani pad nepokretne telefonije u skladu sa svjetskim trendovima, gotovo zasićeno tržište pokretne telefonije i sve veća potražnja za podatkovnim uslugama u pokretnoj mreži potaknuta 3G telefonima i širokopojsnim uslugama u pokretnoj mreži.

T-Mobile, naše društvo-kćer, zadržao je vodeći položaj po ostvarenim prihodima te broju korisnika porasim na više od 2,8 milijuna korisnika. Rezultat je to naše stalne predanosti stvaranju inovativne ponude i unapređivanju usluga u skladu s korisničkim zahtjevima.

Međutim, T-Mobile je po prvi puta zabilježio smanjenje svojih prihoda, uglavnom kao rezultat smanjene osobne potrošnje korisnika uslijed recesije te uslijed utjecaja novih Vladinih poreza, uključujući trošarinu od 6% na usluge pokretne telefonije uvedenu u kolovozu 2009. godine.

T-Com, naša poslovna jedinica za nepokretnu telefoniju, zabilježila je odlične rezultate svojih usluga temeljenih na broadbandu. Broj pretplatnika ADSL usluga povećan je za 17,4%, na gotovo 555 tisuća. Naša usluga interaktivne televizije također je ostvarila izvanredan uspjeh; broj pretplatnika povećan je za 74,1% te je na kraju godine dosegao gotovo 236 tisuća. Rezultat je to raznovrsnih programskih paketa, stalnog unaprjeđivanja usluga i atraktivnih ponuda.

Važnost koju pridajemo digitalnom sadržaju ogleda se i u vodećem položaju našeg informacijskog portala - tportala. Tportal je u 2009. godini redizajniran, široki spektar redovnih sadržaja obogaćen je novim tematskim kategorijama. Korisnici sada mogu pristupiti portalu preko dlanovnika i mobilnih uređaja te primati ažurirane obavijesti putem SMS-a T-Mobile WAP-a i na društvenim mrežama kao što su Facebook i Twitter.

T-Comove veleprodajne usluge je i nadalje obilježio porast broja korisnika izdvojene lokalne petlje, kao posljedica liberalizacije tržišta i ponuđenih usluga u tom segmentu.

T-HT nastavlja razvijati tehnološki napredne i atraktivne usluge u sektoru telekomunikacija, ali okrenuli smo se i informacijskim i komunikacijskim tehnologijama (ICT) - u studenom 2009. godine napravili smo iskorak na tržište, ponudivši ICT usluge namijenjene malim i srednjim poduzećima.

Usprkos padu BDP-a od 5,0%, prihod T-HT-a pao je za 3,1%, na 8.517 milijuna kuna. Od smanjenja prihoda Grupe u iznosu od 274 milijuna kuna, 207 milijuna kuna rezultat je smanjenja prihoda T-Mobilea od 5,0%, do kojega je najvećim dijelom došlo u drugoj polovici godine kao posljedica recesije i uvođenja Vladinih kriznih mjera. Kao i prethodnih godina, prihodi od nepokretne telefonije i veleprodaje smanjili su se za 10,2%, odnosno 3,3%. Međutim, prihodi od internetskih usluga povećali su se za 27,7% na 1.145 milijuna kuna, što potvrđuje vrijednost koju potrošači vide u širokopojsnim i povezanim uslugama kao što je MAXtv.

EBITDA prije jednokratnih stavki smanjena je 3,8% na 3.859 milijuna kuna kao rezultat nešto većeg pada prihoda u odnosu na pad troškova. Smanjeni troškovi redovnog poslovanja rezultat su ne samo smanjenja varijabilnih troškova proizašlog iz smanjenih prihoda već i neprekidne predanosti Grupe kontroli troškova. Uštede smo ostvarili unatoč povećanju troškova zaposlenika nastalog zbog rezerviranja za otpremnine u okviru provođenja programa optimizacije broja zaposlenika.

Uzimajući u obzir gospodarsku situaciju Grupa je ocijenila razumnim smanjiti kapitalna ulaganja na razinu kojom se još uvijek zadržava visoka kvaliteta i efikasnost telekomunikacijskog sustava u uvjetima rastuće potražnje za širokopojsnim uslugama i internetskim uslugama u pokretnoj mreži. Kao rezultat navedenog, kapitalna ulaganja smanjena su za 4,2% na 1.553 milijuna kuna. Glavnina ulaganja odnosila se na širenje širokopojsnog pristupa i naprednih usluga poput MAXtv-a te razvoj 2G i 3G mreža i povezanih platformi.

Uspješnost našeg poslovanja ne ogleda se samo u vodećem položaju i snazi već i u društveno odgovornom ponašanju. Visoki standardi kojima se pri tome rukovodimo svoju potvrdu nalaze u brojnim

aktivnostima usmjerenim k unaprjeđenju društva - suradnji s obrazovnim, kulturnim i znanstvenim institucijama te nevladinim organizacijama, ustupanju resursa T-HT-a na korištenje u društveno korisne svrhe, sponzoriranju vrijednih projekata te kontinuiranoj provedbi strategije zaštite okoliša. U prilog tome govore naše partnerstvo s UNICEF-om, doniranje zdravstvu, poglavito ustanovama za hitnu medicinsku pomoć i domovima zdravlja, financijska potpora Muzeju suvremene umjetnosti, projekt KulTurist, T-Mobile INmusic festival i sponzoriranje hrvatske nogometne reprezentacije.

Godina koja je pred nama također sa sobom nosi niz izazova. S obzirom na razmjere krize u Hrvatskoj, pad BDP-a i alarmantni porast nezaposlenosti te pad kupovne moći uzrokovane, među ostalim, i uvođenjem kriznog poreza te s obzirom na uvođenje šestpostotnih trošarina na mobilne usluge u našem sektoru, očekujemo zahtjevno poslovno razdoblje.

U Zagrebu, ožujak 2010.

No, i u takvim okolnostima, ostajemo usmjereni na zadržavanje vodeće pozicije u svim segmentima telekomunikacijskog tržišta. Naši prioriteti ostaju nepromijenjeni: rast, unaprjeđenje kvalitete i učinkovitosti te povećanje zadovoljstva naših korisnika.

Posebno želim zahvaliti svim dioničarima na ukazanom povjerenju, zaposlenicima Grupe na predanom i marljivom radu te kolegama iz Uprave i Nadzornog odbora na pruženoj podršci u 2009. godini.

Ivica Mudrinić
predsjednik Uprave

Pregled

T-HT Grupa vodeći je davatelj telekomunikacijskih usluga u Hrvatskoj koji pruža usluge nepokretne i pokretne telefonije, veleprodajne, internetske i podatkovne usluge. Od 1. siječnja 2010. godine Grupa posluje putem Poslovne jedinice za privatne korisnike i Poslovne jedinice za poslovne korisnike, dok je ranije poslovala kroz T-Com (koji nije bio samostalna pravna osoba) i T-Mobile te ostala ovisna društva.

Osnovne djelatnosti društva HT-Hrvatske telekomunikacije d.d. i o njemu ovisnih društava jesu pružanje elektroničko komunikacijskih usluga te projektiranje i izgradnja elektroničko komunikacijskih mreža na području Republike Hrvatske. Uz usluge nepokretne telefonije (pristup i promet nepokretnih telefonskih usluga te dodatne usluge nepokretne mreže), Grupa također pruža internetske usluge, usluge prijenosa podataka (najam vodova, ATM, X.25 i Frame Relay) te usluge pokretnih telefonskih mreža GSM i UMTS.

Nastanak i povijest

HT-Hrvatske telekomunikacije d.d. (HT d.d. ili Društvo) dioničko je društvo u većinskom vlasništvu društva Deutsche Telekom AG (DTAG). Osnovano je 28. prosinca 1998. godine u Republici Hrvatskoj, sukladno odredbama Zakona o razdvajanju Hrvatske pošte i telekomunikacija na Hrvatsku poštu i Hrvatske telekomunikacije, kojim je poslovanje prijašnjeg poduzeća Hrvatske pošte i telekomunikacija (HPT s.p.o.) razdvojeno i preneseno na dva nova dionička društva: HT-Hrvatske telekomunikacije d.d. (HT d.d.) i HP-Hrvatska pošta d.d. (HP d.d.). Društvo je započelo s poslovanjem 1. siječnja 1999. godine.

Sukladno odredbama Zakona o privatizaciji Hrvatskih telekomunikacija d.d. (NN br. 65/99 i br. 68/01), 5. listopada 1999. godine Republika Hrvatska prodala je 35% dionica društva HT d.d. društvu DTAG, a 25. listopada 2001. godine DTAG je kupio dodatnih 16% dionica društva HT d.d. i tako postao većinski dioničar s 51% dioničkog udjela. Vlada Republike Hrvatske prenijela je 17. veljače 2005. godine 7% dionica HT-a d.d. na Fond hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji u skladu sa Zakonom o privatizaciji HT-a d.d. (NN br. 65/99 i br. 8/2001).

Tijekom 2002. godine HT mobilne komunikacije d.o.o. (HT-Mobile) osnovane su kao zasebna pravna osoba i ovisno društvo u potpunom vlasništvu HT-a d.d. za pružanje pokretnih telekomunikacijskih usluga. HT-Mobile je s poslovnom aktivnošću započeo 1. siječnja 2003. godine, a u listopadu 2004. službeno mijenja naziv u T-Mobile Hrvatska d.o.o. (T-Mobile).

Dana 1. listopada 2004. godine Društvo je promijenilo zaštitni znak u T-HT i time postalo dio globalne "T" obitelji Deutsche Telekom. Promjenu identiteta na korporativnoj razini pratilo je formiranje robnih marki dvaju zasebnih segmenata Grupe: poslovne jedinice za poslovanje nepokretne mreže T-Com, koja pruža veleprodajne, internetske i podatkovne usluge, te poslovne jedinice za poslovanje pokretnih komunikacija T-Mobile.

Grupa je na dan 30. svibnja 2006. godine stekla 100% dionica društva Iskon Internet d.d., jednog od vodećih alternativnih operatora u Hrvatskoj. Sukladno odredbama Zakona o privatizaciji Hrvatskih telekomunikacija d.d. (NN 65/99 i 68/01), Republika Hrvatska je 5. listopada 2007. prodala 32,5% od ukupnog broja redovnih dionica T-HT-a preko Inicijalne javne ponude (IPO), od čega 25% dionica hrvatskim građanima, a 7,5% dionica hrvatskim i inozemnim institucionalnim ulagačima.

Nakon prodaje dionica sadašnjim i prijašnjim zaposlenicima T-Hrvatskog Telekom i Hrvatske pošte u lipnju 2008. godine, Vlada Republike Hrvatske smanjila je svoj udjel sa 9,5% na 3,5%, dok privatni i institucionalni ulagači drže 38,5% udjela.

U listopadu 2009. godine potpisan je sporazum o pripajanju društva T-Mobile Hrvatska društvu HT-Hrvatske telekomunikacije d.d. Pripajanje je upisano u sudski registar 31. prosinca 2009. godine i istekom dana upisa u registar nastupili su učinci pripajanja, nakon čega je T-Mobile prestao postojati. Od 1. siječnja 2010. nova organizacija Grupe je stupila na snagu i Grupa je organizirana u Poslovnu jedinicu za privatne korisnike i Poslovnu jedinicu za poslovne korisnike.

Gospodarsko okruženje i kretanje cijene dionice

Nakon turbulentnih događaja koji su pogodili svjetske investitore u drugoj polovini 2008. slijedio je solidan oporavak burzi u 2009. godini, što je uglavnom rezultat pozitivnog sentimenta povezanog s izlaskom najjačih gospodarstava iz recesije.

Međutim, za gospodarstva kao što je hrvatsko vraćanje povjerenja u burzu trajalo je duže. Nakon loše 2008. godine, promet na Zagrebačkoj burzi opet se prepолоvio u 2009. U ožujku je hrvatski burzovni indeks CROBEX dosegao dno, nakon čega je uslijedio snažan oporavak tijekom narednih mjeseci koji je završio porastom od 16,4% na godišnjoj razini, usprkos padu u zadnjem kvartalu. Iako za pohvalu s obzirom na nezavidno stanje gospodarstva, rast od 16,4% bio je nedostatan za neutraliziranje pada od 67,1% zabilježenog u 2008. godini.

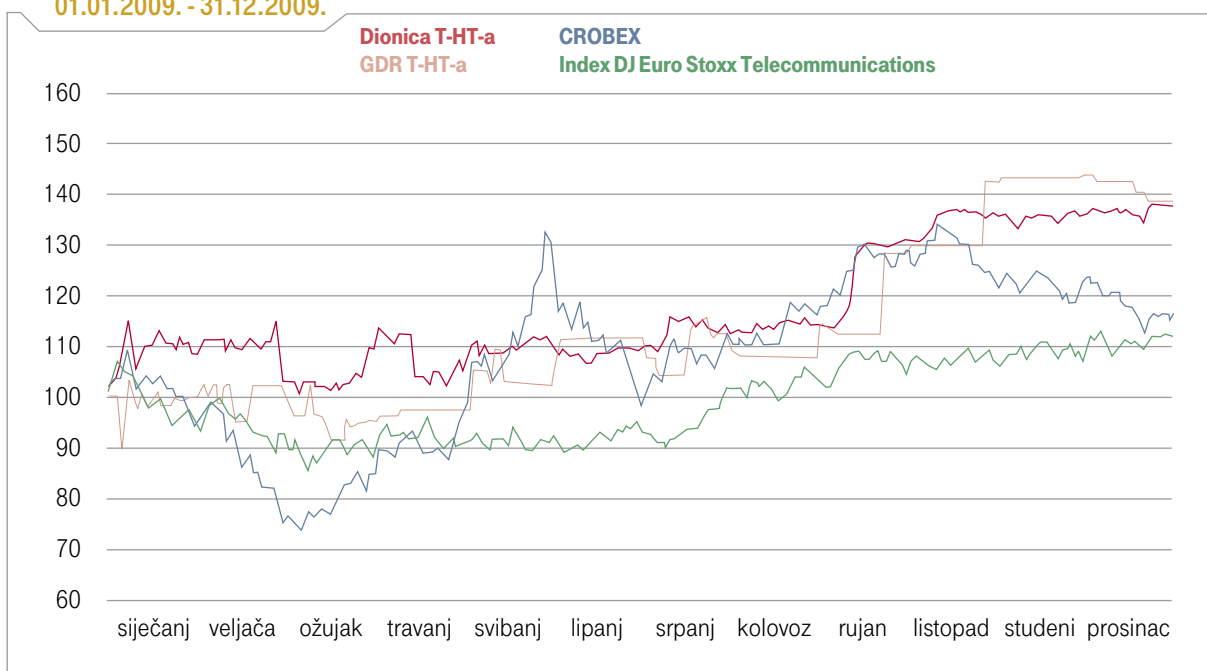
Hrvatsko je gospodarstvo predstavljalo teško okruženje za oporavak tržišta. Slabi korporativni rezultati, likvidacije poduzeća, rastuća nezaposlenost, povećanje poreza, novi nameti, kriza u Vladi i skandali u gospodarstvu - sve je to utjecalo na povjerenje investitora.

No, zahvaljujući dobroj turističkoj sezoni, nastavku financijske stabilnosti, snažnim i dobro prihvaćenim inicijativama od strane nove predsjednice Vlade, pristupu NATO-u i nastavku pregovora o pristupanju EU, povjerenje opet pokreće rast tržišta.

U takvim okolnostima dionice T-HT-a imale su dobre rezultate i drugu godinu za redom nadmašile CROBEX za više od 20 postotnih bodova. Dobri rezultati postignuti su usprkos novim porezima na usluge pokretne telefonije koji su nametnuti od kolovoza 2009. i vjerujemo da odražavaju važnost telekomunikacijskih usluga za gospodarstvo kao i atraktivnost T-HT-ovih dionica kao ulaganja. Osim toga, T-HT-ove dionice su snažno nadmašile indeks Dow Jones Euro Stoxx Telecommunications (vodeći indeks u sektoru telekomunikacija koji mjeri rezultate nekih od najvećih telekomunikacijskih kompanija u Europi), što je i više od kompenzacije podbačaja u odnosu na taj indeks u 2008.

Dionice T-HT-a završile su godinu na razini od 274,50 HRK, što predstavlja povećanje od 37,8% u odnosu na 199,22 HRK – cijenu kojom su dionice završile 2008. godinu. Dionice su dosegle najvišu zadnju cijenu od 274,95 HRK i najnižu zadnju cijenu

Dionica i GDR T-HT-a u odnosu na CROBEX i Dow Jones Europe Stoxx Telecommunications Index 01.01.2009. - 31.12.2009.

od 201,03 HRK (izvor: Zagrebačka burza). T-HT-ova dionica je opet bila dionica kojom se najviše trgovalo na Zagrebačkoj burzi, sa 1,8 milijardi kuna prometa, što predstavlja 23,7% ukupne vrijednosti protrgovanih dionica na Zagrebačkoj burzi u 2009.

Na dan 31.12.2009. T-HT je bio najveća kompanija na Zagrebačkoj burzi, s tržišnom kapitalizacijom od 22,5 milijardi kuna (3,1 milijarda eura), što predstavlja 16,6% vrijednosti ukupne kapitalizacije tržišta (izvor: Zagrebačka burza). Prilikom zadnje revizije indeksa CROBEX-a udio dionice T-HT-a postavljen je na 15% indeksa.

Osim dionica T-HT-a koje su uvrštene na Službeno tržište Zagrebačke burze, na Londonskoj burzi se trguje globalnim potvrđama depozitara (GDRs) – svaki GDR predstavlja jednu dionicu T-HT-a.

Politika dividendi

Politika dividendi Društva utvrđena je u prospektu za inicijalnu javnu ponudu u listopadu 2007.

Buduća politika dividendi trebala bi izgledati tako da će bilo koje dividende izglasane i isplaćene u odnosu na bilo koju godinu koja slijedi nakon godine u kojoj je objavljena Ponuda (IPO) iznositi od 50% do 100% raspodjeljive dobiti Društva stečene u prethodnoj godini. Bilo koja godišnja dividenda ovisit će o ukupnom financijskom položaju Društva i njegovim potrebama za radnim kapitalom u relevantnom razdoblju (uključivat će, ali ne i ograničeno na poslovne izgled Društva, potrebe za novčanim sredstvima, financijske rezultate i druge čimbenike uzimajući u obzir pitanja oporezivanja i regulatorna pitanja, prakse plaćanja drugih europskih telekomunikacijskih operatora, kao i opću gospodarsku klimu).

Dividenda za financijsku godinu 2008.

Glavna skupština Društva izglasala je u travnju 2009. godine isplatu dividende dioničarima u iznosu od 2,456 milijardi kuna (29,99 HRK po dionici), što predstavlja omjer isplate dividende od 106%.

Slijedom gore navedenog, predujam dividende od 12,84 HRK po dionici isplaćen je u ožujku 2009., a preostali iznos od 17,15 HRK po dionici isplaćen je dioničarima u svibnju 2009.

Na kraju 2009. godine ovo je predstavljalo dividendni prinos od 10,9% na T-HT-ovu zadnju cijenu dionice od 274,50 HRK na zadnji dan trgovanja u godini. Na temelju prosječne zadnje cijene dionice tijekom 2009., od 233,78 HRK, dividendni prinos je iznosio 12,8%.

Prijedlog dividende za financijsku godinu 2009.

Uprava i Nadzorni odbor HT-Hrvatskih telekomunikacija d.d. predlažu distribuciju dividende dioničarima u iznosu od 2.788.304.616,75 kuna te raspodjelu 759.913.016,51 kune u zadržanu dobit. Dividenda u iznosu od 34,05 kuna po dionici bit će isplaćena 17. svibnja 2010. godine.

Ukupni iznos od 3.548.217.633,36 kuna predstavlja zbroj neto dobiti HT-a d.d. u 2009. godini u iznosu od 896.079.447,08 kuna, zadržane dobiti iz ranijih razdoblja u iznosu od 30.044.477,94 kuna i zadržane i neraspoređene dobiti u ukupnom iznosu od 2.622.093.708,24 kune nastale temeljem Sporazuma o pripajanju potpisanog 29. listopada 2009. godine između T-Mobilea Hrvatska d.o.o. i HT-Hrvatskih telekomunikacija d.d. te upisanog u sudski registar 31. prosinca 2009. godine.

Dividenda će biti isplaćena dioničarima upisanim u Središnje klirinško depozitarno društvo (SKDD) na dan Glavne skupštine, planirane za 21. travnja 2010. Dividenda će biti isplaćena 17. svibnja 2010.

Struktura dioničara na dan 31.12.2009.

Deutsche Telekom	51,0%
Privatni i institucionalni investitori	38,5%
Fond hrvatskih branitelja	7,0%
Republika Hrvatska	3,5%

Ukupan broj izdanih dionica: 81.888.535

Deutsche Telekom je većinski dioničar sa 51% vlasničkog udjela. Fond hrvatskih branitelja drži 7%, a Vlada Republike Hrvatske 3,5%, dok privatni i institucionalni investitori posjeduju preostalih 38,5% dionica T-HT-a.

Na dan 31.12.2009. dionice T-HT-a je posjedovalo više od 250.000 hrvatskih građana, što predstavlja 24,2% ukupnog dioničkog kapitala Društva.

Financijski kalendar

	Datum
Objava rezultata za cijelu 2009. godinu	16. veljače 2010.
Glavna skupština Društva	21. travnja 2010.
Objava rezultata za prvi kvartal 2010.	30. travnja 2010.
Objava rezultata za prvih šest mjeseci 2010.	30. srpnja 2010.
Objava rezultata za prvih devet mjeseci 2010.	29. listopada 2010.

Navedeni datumi su podložni promjeni.

Opće informacije o dionicama i GDR-ovima

Dionice:	ISIN: HRHT00RA0005
GDR-ovi prema Propisu S:	ISIN: US4432962078
GDR-ovi prema Pravilu 144A:	ISIN: US4432961088

Simbol dionice na Zagrebačkoj burzi:	HT-R-A
Simbol GDR-a na Londonskoj burzi:	THTC
PORTAL simbol uvrštenja za GDR prema Pravilu 144A:	P443296108

Reuters:	THTC.L, HT.ZA
Bloomberg:	THTC LI, HTRA CZ

Broj dionica etc:	81.888.535
Rod:	Redovna dionica
Nominalni iznos:	100 kuna

Svaki GDR predstavlja jednu dionicu deponiranu kod skrbnika.

Depozitar za GDR-ove je:
JPMorgan Chase Bank, N.A.,
4 New York Plaza
13th Floor
New York
New York 10004
Sjedinjene Američke Države

Skrbnik je:
Privredna Banka Zagreb
Račkoga 6
10000 Zagreb
Hrvatska

Odnosi s investitorima

Odnosi s investitorima
HT-Hrvatske telekomunikacije d.d.
Savska cesta 32
10000 Zagreb

Tel.: +385 1 49 12000,
+385 1 49 11114,
+385 1 49 11884
Fax.: +385 1 49 12012,
+385 1 49 11115
E-mail: ir@t.ht.hr

Božidar Poldrugač, Branka Skaramuča, Jürgen P. Czapran, Ivica Mudrinić, Irena Jolić Šimović

Ivica Mudrinić

Predsjednik Uprave i glavni direktor

Rođen je 1955. godine. Na Sveučilištu u Torontu 1978. godine diplomirao je elektrotehniku. Prvo zaposlenje dobio je u Odjelu razvoja proizvoda Motorola Communicationsa, a 1985. godine osnovao je vlastitu tvrtku MX Engineering Inc. Godine 1990. vratio se u Hrvatsku i uskoro postao savjetnikom predsjednika Republike za komunikacije. Već potkraj sljedeće godine imenovan je pomoćnikom ministra za pomorstvo, promet i veze, a 1992. resornim ministrom. Od 1994. godine obnaša i dužnost predsjednika Vijeća za telekomunikacije. Na dužnosti predsjednika Uprave Hrvatske radiotelevizije bio je od 1996. godine do 15. listopada 1998., kada je imenovan generalnim direktorom Hrvatske pošte i telekomunikacija. Nakon razdvajanja HPT-a, od

1. siječnja 1999., obnaša dužnost predsjednika Uprave HT-Hrvatskih telekomunikacija.

Jürgen P. Czapran

Član Uprave i glavni direktor za financije

Rođen je 1952. godine. Po struci diplomirani ekonomist, karijeru je započeo 1979. godine u kompaniji Philips GmbH, gdje je više od 20 godina djelovao kao direktor, ponajviše na području potrošačke elektronike i komunikacije s korisnicima. Godine 2000. imenovan je izvršnim potpredsjednikom za kontroling u kompaniji T-Mobile International, a u prosincu 2004. godine postao je član Uprave i glavni direktor za financije T-Mobilea Hrvatska. Članom Uprave i glavnim direktorom za financije T-HT-a imenovan je 12. veljače 2007.

Irena Jolić Šimović

Članica Uprave i glavna operativna direktorica za poslovne korisnike

Rođena je 1969. godine. Diplomirala je na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu te završila MBA studij na IEDC-u u Bledu, u Sloveniji. Prije dolaska u HT-Hrvatske telekomunikacije radila je na Hrvatskoj radioteleviziji (HRT), u Ministarstvu mora, prometa i veza te u Ministarstvu povratka i useljeništvu. U HT-Hrvatskim telekomunikacijama radi od 1998. godine. Radila je kao izvršna direktorica za korporativnu strategiju i poslovni razvoj do kolovoza 2006. U kolovozu 2006. imenovana je glavnom direktoricom za ljudske resurse i članicom Uprave T-HT-a. Od listopada 2008. do prosinca 2009. godine obnašala je funkciju glavne operativne direktorice T-Coma. Od 1. siječnja 2010. preuzela je položaj glavne operativne direktorice za poslovne korisnike te odgovornost za Poslovnu jedinicu za poslovne korisnike, što uključuje prodaju, marketing, korisničke usluge, veleprodaju i ICT rješenja za poslovne korisnike.

Branka Skaramuča

Članica Uprave i glavna direktorica za ljudske resurse

Rođena je 1958. godine, a 1982. je diplomirala psihologiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Karijeru je započela 1985. godine u Plivi, gdje je do 1989. godine radila u Kadrovskim poslovima. Od rujna 1989. do ožujka 1993. godine bila je rukovoditeljica Marketinga, nakon čega se vratila u područje ljudskih resursa, gdje je prvo obavljala dužnost direktorice Ljudskih resursa za Hrvatsku, a potom direktorice Globalnih ljudskih resursa do veljače 2002. godine. Članicom Uprave i glavnom direktoricom za ljudske resurse HT-a imenovana je 2002. godine.

Od 1. ožujka 2004. članica je Uprave i glavna direktorica za ljudske resurse društva T-Mobile Hrvatska. U rujnu 2008. Nadzorni odbor T-Hrvatskog Telekomu imenovao ju je članicom Uprave i glavnom direktoricom za ljudske resurse T-HT-a.

Božidar Poldrugáč

Član Uprave i glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije

Rođen je 1967. godine. Na Fakultetu elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu diplomirao je 1992. godine, a magistrirao 2000. godine. Karijeru je započeo 1993. godine u Hrvatskoj pošti i telekomunikacijama. Od 1994. sudjelovao je u svim razvojnim aktivnostima implementacije prve GSM mreže u Hrvatskoj. Nakon razdvajanja HPT-a, karijeru je nastavio u Hrvatskom Telekomu, gdje je od listopada 1999. do listopada 2001. bio član Uprave i direktor za pokretne komunikacije. Dužnost glavnog tehničkog direktora pokretnih komunikacija HT-a obnašao je od listopada 2001. do 1. siječnja 2003., kada je osnovana tvrtka kćer – T-Mobile Hrvatska. Članom Uprave i glavnim direktorom za tehniku i informacijske tehnologije Grupe imenovan je 13. ožujka 2007.

Rainer Rathgeber

Član Uprave i glavni operativni direktor za pokretne komunikacije, predsjednik Uprave i glavni izvršni direktor T-Mobilea Hrvatska do 30. rujna 2009.

Johan Busé

Član Uprave i glavni operativni direktor za privatne korisnike

Johan Busé je imenovan članom Uprave i glavnim operativnim direktorom za privatne korisnike, a funkciju u HT-u preuzima 1. travnja 2010.

Naknade članovima Uprave u 2009. godini

Ivici Mudriniću, predsjedniku Uprave, u 2009. godini isplaćen je fiksni dio plaće ugovoren u godišnjem bruto iznosu od 2.013.974 kune, u prosječnim mjesečnim obrocima u iznosu od 83.203 kuna neto mjesečno. Varijabilni dio plaće, prema ostvarenju ciljeva za 2008. godinu, iznosi 784.220 kuna neto. Isplata prema srednjeročnom planu nagrađivanja iz 2006. godine iznosi 182.644 kuna neto. Kao primitak u naravi, obračunat je iznos od 218.270 kuna na ime korištenja službenog vozila i neoporezivog iznosa božićnice.

Jürgenu P. Czapranu, članu Uprave, u 2009. godini plaćen je fiksni i varijabilni dio plaće ugovoren u godišnjem bruto iznosu od 3.869.796. Kao primitak u naravi, obračunat je iznos od 291.570 kuna na ime troškova stanovanja, osiguranja, i ostalo.

Raineru Rathgeberu, članu Uprave, u 2009. godini plaćen je fiksni i varijabilni dio plaće ugovoren u godišnjem bruto iznosu od 4.382.416 kuna. Kao primitak u naravi, obračunat je iznos od 354.363 kune na ime troškova stanovanja, osiguranja, i ostalo.

Božidaru Poldrugaču, članu Uprave, u 2009. godini isplaćen je fiksni dio plaće ugovoren u godišnjem bruto iznosu od 1.286.480 kuna u prosječnim mjesečnim obrocima u iznosu od 54.906 kuna neto mjesečno. Varijabilni dio plaće, prema ostvarenju ciljeva za 2008. godinu, iznosi 262.533 kuna neto. Isplata prema srednjeročnom planu nagrađivanja iz 2006. godine iznosi 74.400 kuna neto. Kao primitak u naravi, obračunat je iznos od 182.119 kuna na ime korištenja službenog vozila, neoporezivog iznosa dara za djecu i neoporezivog iznosa božićnice.

Irena Jolić Šimović, članica Uprave, je bila na porodiljnom dopustu od 1. travnja do 27. listopada 2009. godine, te je u tom periodu trošak njene plaće bio na teret HZZO-a. Gđi Jolić Šimović je u 2009. godini isplaćen fiksni dio plaće ugovoren u godišnjem bruto iznosu od 619.037 kuna, u razdoblju od siječnja do travnja 2009. te u studenom 2009., u prosječnim mjesečnim obrocima u iznosu od 59.861 kuna neto mjesečno. Varijabilni dio plaće, prema ostvarenju ciljeva za 2008. godinu, iznosi 238.554 kune neto. Isplata prema srednjeročnom planu nagrađivanja iz 2006. godine iznosi 46.537 kuna neto. Kao primitak u naravi, obračunat je iznos od 120.285 kuna na ime korištenja službenog vozila, neoporezivog iznosa dara za djecu i neoporezivog iznosa božićnice.

Branki Skaramuči, članici Uprave, u 2009. godini isplaćen je fiksni dio plaće ugovoren u godišnjem bruto iznosu od 1.354.242 kune u prosječnim mjesečnim obrocima u iznosu od 54.934 kune neto mjesečno. Varijabilni dio plaće, prema ostvarenju ciljeva za 2008. godinu, iznosi 68.929 kune neto (za razdoblje od 1. listopada do 31. prosinca 2008 otkad je članica Uprave T-HT-a). Isplata prema srednjeročnom planu nagrađivanja iz 2006. godine iznosi 101.118 kuna neto. Kao primitak u naravi, obračunat je iznos od 158.942 kune na ime korištenja službenog vozila i neoporezivog iznosa božićnice.

Guido Kerkoff

član od 21. travnja 2009.
predsjednik Nadzornog odbora od 4. svibnja 2009.

Michael Günther

predsjednik Nadzornog odbora do 21. travnja 2009.

dr. sc. Ivica Mišetić

zamjenik predsjednika

Fridbert Gerlach

član

dr. Ralph Rentschler

član

Josip Pupiće

član

Siegfried Pleiner

član

Kathryn Walt Hall

članica

dr. Slavko Leban

član

dr. Steffen Roehn

član od 21. travnja 2009.

Društvo je utvrdilo naknadu članovima Nadzornog odbora na način da predsjednik Nadzornog odbora prima naknadu u iznosu od 1,5 prosječne plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada zamjeniku predsjednika iznosi 1,25 prosječne plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu dok članovi Nadzornog odbora dobivaju naknadu u iznosu od jedne prosječne plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Članu Nadzornog odbora koji je ujedno predsjednik odbora za reviziju Nadzornog odbora u iznosu 1,5 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Članu Nadzornog odbora koji je ujedno član odbora za reviziju Nadzornog odbora u iznosu 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Članu Nadzornog odbora koji je ujedno član odbora za naknade i imenovanja u iznosu 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Sukladno politici DTAG-a, predstavnici DTAG-a ne dobivaju naknadu za članstvo u Nadzornom odboru. Društvo nije dalo kredite članovima Nadzornog odbora.

Naknade članovima Nadzornog odbora u 2009. godini su sljedeće:

Naknade članovima Nadzornog odbora

	Razdoblja za koje je plaćena naknada		Bruto u kunama
	Od	Do	
Kathryn Hall	1. siječanj 2009.	31. prosinac 2009.	159.309,37
Slavko Leban	1. siječanj 2009.	31. prosinac 2009.	121.500,99
Ivica Mišetić	1. siječanj 2009.	31. prosinac 2009.	186.136,27
Josip Pupiće	1. siječanj 2009.	31. prosinac 2009.	148.909,05

Kako se naknada članovima Nadzornog odbora temelji na prosječnoj plaći zaposlenika Društva isplaćenoj u prethodnom mjesecu, prikazan je samo bruto iznos.

Izvješće Nadzornog odbora

Na temelju članka 263., stavak 3., i članka 300.c, stavak 2., Zakona o trgovačkim društvima te članka 31. Statuta HT - Hrvatskih telekomunikacija d.d., Nadzorni odbor društva HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. Zagreb, Savska cesta 32 (u daljnjem tekstu: "Društvo"), na dan izdavanja ovoga izvješća u sastavu g. Guido Kerkhoff, predsjednik Nadzornog odbora, dr.sc. Ivica Mišetić, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora, dr. Steffen Roehn, g. Fridbert Gerlach, dr. Ralph Rentschler, g. Siegfried Pleiner, gđa. Kathryn Walt Hall, dr. Slavko Leban i g. Josip Pupić, predstavnik radnika HT-a d.d., članovi Nadzornog odbora, podnosi Glavnoj skupštini sljedeće

IZVJEŠĆE

o obavljenom nadzoru u poslovnoj godini 2009. i rezultatima ispitivanja izvješća vezanih za zaključivanje poslovne godine 2009.

Ovo izvješće sadržajno obuhvaća:

- način na koji je i u kojoj mjeri Nadzorni odbor obavljao nadzor vođenja Društva u poslovnoj godini 2009.,
- rezultate ispitivanja godišnjih financijskih izvješća na dan 31. prosinca 2009. godine, izvješća revizora i prijedloga o upotrebi dobiti,
- rezultate ispitivanja izvješća Uprave o stanju poslovanja u poslovnoj godini 2009.,
- rezultate ispitivanja izvješća o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima.

Korporativni profil

Deutsche Telekom AG (u daljnjem tekstu: "DTAG"), je većinski dioničar s vlasničkim udjelom 51%. U vlasništvu Republike Hrvatske je 3,5% dionica. Fond hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (u daljnjem tekstu "Fond"), dioničar je s udjelom 7,0%, a domaći i strani institucionalni ulagatelji posjeduju 38,5% dionica.

Dionice Društva uključene su u depozitorij Središnjeg Klirinškog Depozitarnog Društva od 12. srpnja 2002. godine.

Dionice Društva uvrštene su na tržište Zagrebačke burze na dan 5. listopada 2007. godine. Globalne potvrde depozitara (GDR), od kojih svaka predstavlja jednu (1)

dionicu HT-a, uvrštene su na tržište Londonske burze, na dan 5. listopada 2007. godine.

Na dan izdavanja ovoga izvješća Nadzorni odbor ima pet članova koji zastupaju Deutsche Telekom AG, jednog člana koji zastupa Republiku Hrvatsku, dva nezavisna člana i jednog člana kojega je imenovalo Radničko vijeće HT-a d.d.

Nadzorni odbor

Tijekom 2009. godine sastav Nadzornog odbora Društva mijenjao se na sljedeći način:

Predsjednik Nadzornog odbora, g. Michael Günther, odstupio je sa svojih funkcija u Nadzornom odboru s učinkom od 21. travnja 2009. godine.

G. Guido Kerkhoff i dr. Steffen Roehn izabrani su kao novi članovi Nadzornog odbora 21. travnja 2009. godine. Kasnije, g. Guido Kerkhoff izabran je predsjednikom Nadzornog odbora od 4. svibnja 2009. godine.

Odbor za reviziju

Na dan izdavanja ovoga izvješća članovi ovog Odbora su g. Kay Nolden, predsjednik, dr.sc. Ivica Mišetić, član i g. Siegfried Pleiner, član.

Odbor za imenovanja i naknade

Na dan izdavanja ovoga izvješća članovi ovog Odbora su g. Guido Kerkhoff, predsjednik, dr. Ralph Rentschler, član i gđa. Kathryn Walt Hall, članica.

Uprava

Na dan izdavanja ovoga izvješća Uprava Društva ima pet (5) članova.

Promjene u sastavu Uprave bile su kako slijedi:

- Djelokrug rada unutar direktorskih nadležnosti članice Uprave i glavne operativne direktorice za nepokretnu mrežu i broadband (COO T-Com) je tijekom odsustva gđe. Irene Jolić Šimović radi

korištenja rodiljnog dopusta, to jest u razdoblju od 1. travnja do 27. listopada 2009. godine, privremeno obavljao predsjednik Uprave i glavni direktor, g. Ivica Mudričić.

- G. Rainer Rathgeber je odstupio sa položaja člana Uprave i glavnog operativnog direktora za pokretne komunikacije (COO T-Mobile) s učinkom od 30. rujna 2009. godine.
- Nadzorni odbor je utvrdio novu podjelu nadležnosti između članova Uprave povezano s pripajanjem društva T-Mobile Hrvatska d.o.o. društvu HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. i osnivanjem poslovnih jedinica za privatne i poslovne korisnike, s učinkom od 1. siječnja 2010. godine. Sukladno tome, prestale su postojati funkcije glavnog operativnog direktora za nepokretnu mrežu i broadband (COO T-Com) i glavnog operativnog direktora za pokretne komunikacije (COO T-Mobile) te su uvedene glavnog operativnog direktora za privatne korisnike (COO Residential) i glavnog operativnog direktora za poslovne korisnike (COO Business).
- G. Johan Busé imenovan je članom Uprave i glavnim operativnim direktorom za privatne korisnike (COO Residential), s početkom mandata od 1. travnja 2010. godine. Do tada su njegove direktorske nadležnosti privremeno dodane funkciji predsjednika Uprave i glavnog direktora.
- Aktivnosti koje pripadaju pod funkciju glavnog operativnog direktora za poslovne korisnike (COO Business) dodijeljene su gđi. Ireni Jolić Šimović, članici Uprave.

Nadzor obavljen u poslovnoj godini 2009.

U 2009. godini održano je pet (5) sjednica Nadzornog odbora i jedna (1) sjednica putem telefonske konferencije. Nadzorni je odbor nadzirao vođenje poslova Društva i obavljao druge poslove u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima, Statutom Društva i Poslovníkom o radu Nadzornog odbora Društva.

Nadzorni je odbor glasovanjem izvan sjednice donio dvije (2) odluke, kako slijedi:

- odluku o davanju prethodne suglasnosti za prijedlog odluke Glavne skupštine o davanju suglasnosti Upravi za stjecanje dionica Društva;
- odluku u vezi s ovim stjecanjem dionica Društva koja određuje da Uprava treba prethodnu suglasnost Nadzornog odbora za početak postupka stjecanja i raspolaganja vlastitim dionicama Društva te za svako povlačenje stečenih dionica Društva.

Osim redovitih izvješća Uprave Društva o rezultatima i stanju poslovanja Društva i zajedničkih konzultacija o razvoju poslovanja, detaljnije se raspravljalo o sljedećim pitanjima, a Nadzorni je odbor dao odgovarajuće prethodne suglasnosti i preporuke:

- strateškom programu - usredotočenost na širokopojasne usluge, razvoj IPTV-a, prilike za rast, programi zadržavanja korisnika, usmjerenost na usluge i usredotočenost na korisnike, usluge utemeljene na IP-u i kvaliteta usluga, glavni IT projekti, strategija mreže - razvoj platforme, infrastruktura utemeljena na optičkim kablovima,
- širenju broadbanda, tarifnim opcijama, programima za upravljanje troškovima, investicijskom planiranju,
- regulatornom okviru,
- postignućima i izazovima Ljudskih resursa, strategijama, planovima i aktivnostima, razvoju broja zaposlenika, sustavu upravljanja učinkom,
- pripajanju društva T-Mobile Hrvatska d.o.o. društvu HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. i novoj organizaciji HT - Hrvatskih telekomunikacija u vezi s tim,
- korporativnom upravljanju, podjelom nadležnosti između članova Uprave i gore opisanim promjenama u sastavu Uprave,
- aktivnostima Društva na međunarodnom planu,
- godišnjem poslovnom planu za 2010. godinu i strateškom planu 2011. - 2012.,
- izvješćima Odbora za naknade i imenovanja Nadzornog odbora, prijedlozima za postavljanje ciljeva i evaluaciju postignutih ciljeva članova Uprave te prijedlozima naknada,

- izvješćima Odbora za reviziju Nadzornog odbora i ažuriranjima glede usklađivanja sa Sarbanes-Oxley zakonom i Hrvatskim zakonom o reviziji,
- trendovima na tržištu kapitala i trajnim obvezama Društva nakon listanja dionica na Zagrebačkoj burzi i listanja globalnih potvrda depozitara (GDR-a) koje predstavljaju dionice društva na tržištima Londonske burze.

U 2009. godini Odbor za reviziju Nadzornog odbora održao je 5 (pet) redovnih sjednica te raspravljao o raznim pitanjima, a poglavito o sljedećemu:

- zaključivanju 2008. godine za Grupu T-HT,
- planu revizija za 2009. godinu, pripremljenom od vanjskog revizora,
- provedbi i učinkovitosti interne kontrole nad financijskim izvješćivanjem prema SOX-u; projekt SOX 404 i rezultati ispitivanja,
- izvješću vanjskih revizora (kvartalna izvješća, neovisnost revizora, izvješće o angažiranju revizora, novi zahtjevi glede računovodstva i objavljivanja financijskih izvješća u 2009. godini itd.),
- izloženosti Društva znatnim rizicima (pravni okvir DTK/kabelske kanalizacije, slučaj udruge Zaštita potrošača, Okvirni ugovori),
- izvješću o prijevomnom postupanju i izvješću o rizicima za T-HT Grupu,
- izvješćima Povjerenika za usklađenost poslovanja,
- stanju provedbe upravljanja sprečavanjem prijevomnog postupanja i rezultatima procjene rizika vezanih za usklađenost poslovanja,
- ažuriranju Povelje o radu unutarnje revizije i Priručnika za reviziju,
- praćenju mjera i zatvaranju preostalih aktivnosti iz 2008. godine,
- programu revizije 2008./2009. (provedba, planiranje programa),
- nadzoru nad realizacijom revizijskih mjera i izvješćima revizora (npr. revizija usklađenosti poslovanja, IT sigurnost i zaštita podataka o korisnicima, upravljanje zahtjevima i pritužbama korisnika, upravljanje vrijednostima i kvaliteta izvještavanja o prihodima, aktivnosti vezane za kontinuitet poslovanja itd.),
- programu interne revizije za 2010. godinu

U 2009. godini, Odbor za naknade i imenovanja započeo je proceduru postavljanja ciljeva za 2010. godinu i priprema proceduru za procjenu ostvarenja ciljeva u 2009. godini. Gore opisane promjene u članstvu Uprave također su bile na dnevnom redu Odbora za naknade i imenovanja.

Nadzorni odbor podupro je Upravu u naporima da zaštiti interese HT-a d.d. u Bosni i Hercegovini.

Pripajanje društva T-Mobile Hrvatska d.o.o. društvu HT - Hrvatske telekomunikacije d.d.

U postupku pripajanja društva T-Mobile Hrvatska d.o.o. društvu HT - Hrvatske telekomunikacije d.d., Nadzorni odbor je postupao kako je opisano u nastavku:

- Nadzorni odbor je podržao ciljni plan za organizaciju i transformaciju T-HT-a vezan uz pripajanje T-Mobilea HT-u d.d.;
- Nadzorni odbor je dao prethodnu suglasnost Upravi HT - Hrvatskih telekomunikacija d.d. za sklapanje Ugovora o pripajanju sa Upravom društva T-Mobile Hrvatska d.o.o.;
- Nadzorni odbor je dao suglasnost na Financijska izvješća HT-a d.d. posebne namjene i na konsolidirana financijska izvješća T-HT Grupe posebne namjene za razdoblje završeno 31. kolovoza 2009. godine;
- Nadzorni odbor je izvršio provjeru namjeravanog pripajanja, ispitao zajedničko izvješće Uprava HT-a i T-Mobilea o pripajanju, kao i Ugovor o pripajanju te je prihvatio gospodarske i pravne razloge pripajanja, i utvrdio da je u tom postupku društvo preuzimatelj postupalo u skladu sa zakonom i statutom Društva.

Dana 31. prosinca 2009. godine izvršen je upis pripajanja u sudskom registru Trgovačkog suda u Zagrebu. Upisom pripajanja u sudski registar HT d.d. je postao sveopći pravni slijednik pripojenog društva i time preuzeo sve pravne odnose pripojenog društva, dok je T-Mobile prestao postojati istekom 31. prosinca 2009. godine kao dana upisa pripajanja u sudski registar, odnosno nije postojao 1. siječnja 2010. godine.

Uprava je Nadzornom odboru Društva u zakonskom roku podnijela godišnja financijska izvješća Društva i konsolidirana godišnja financijska izvješća Grupe T-HT za poslovnu godinu 2009. kojima su pridodana izvješća revizora, izvješće o stanju poslovanja Grupe T-HT i HT-a d.d., kao i prijedlog odluke o uporabi dobiti koju je Društvo ostvarilo tijekom prošle poslovne godine.

Rezultati ispitivanja Izvješća Uprave o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima

Uprava je Nadzornom odboru dostavila Izvješće Uprave o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima (Izvješće ovisnog društva), sastavljeno prema člancima 474. i 497. Zakona o trgovačkim društvima i prema načelima savjesnoga i istinitog polaganja računa.

Prema mišljenju Uprave odnosi povezanih društava u poslovnoj (kalendarskoj) godini 2009., ostvareni ugovornim povezivanjem i drugim poduzetim pravnim radnjama, protekli su u okvirima uobičajenih poslovnih i poduzetničkih odnosa, u standardnim uvjetima i primjenom uobičajenih cijena.

Revizor Društva, Ernst & Young d.o.o. Zagreb, izvijestio je o rezultatima svoje revizije i izdao sljedeću potvrdu o reviziji gore navedenog izvješća.

Mišljenje neovisnih revizora

Navod:

Proveli smo reviziju navoda Uprave, uključenih u priloženi Izvještaj uprave društva HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. o odnosima s vladajućim i njime povezanim društvima (Izvještaj o transakcijama s povezanim strankama) za poslovnu godinu koja završava 31. prosinca 2009. godine.

Uprava je odgovorna za usklađenost društva HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. (u nastavku "Društvo") sa zahtjevima članka 497 hrvatskog Zakona o trgovačkim društvima. Naša je odgovornost izražavanje mišljenja o navodima Uprave vezane uz

usklađenost Društva sa spomenutim zahtjevima na osnovu našeg pregleda.

Postupak pregleda proveden je u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima te je sukladno uključivao ispitivanje, na osnovu uzorka, dokaza o usklađenosti Društva sa navedenim zahtjevima i sukladno provođenje drugih procedura koje smo smatrali potrebnim u toj situaciji. Vjerujemo da naša revizija pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja. Naša revizija ne podrazumijeva utvrđivanje pravne usklađenosti Društva s navedenim zahtjevima u pravnom smislu.

Po našem mišljenju, navodi Uprave, prikazani u Izvještaju o transakcijama s povezanim strankama za poslovnu godinu koja završava 31. prosinca 2009. godine, prikazani su objektivno u svim značajnijim aspektima.

Ovo je mišljenje namijenjeno isključivo za informaciju i korištenje Društvu te nije predviđeno za i ne smije biti korišteno od strane treće osobe.

Ernst & Young d.o.o.   Slaven Đuroković
Zagreb
Hrvatska
8. veljače 2010. godine
Kraj navoda.

Nadzorni odbor nema primjedbi na rezultate revizorskog ispitivanja Izvješća Uprave o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima.

Nakon razmatranja Izvješća Uprave o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima, izjave Uprave i rezultata ispitivanja revizora, Nadzorni odbor izjavljuje da je Društvo, prema okolnostima koje su bile poznate u trenutku poduzimanja pravnih poslova i radnji naznačenih u Izvješću Uprave o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima, za svaki pravni posao primilo odgovarajuću protučinidbu, bez nastupa štete za Društvo.

Rezultati ispitivanja godišnjih financijskih izvješća i izvješća revizora, Izvješća Uprave o stanju poslovanja Grupe T-HT i HT-a d.d. u poslovnoj godini 2009. i prijedloga odluke o uporabi dobiti

Nadzorni odbor izdao je nalog revizoru Društva, tvrtki Ernst & Young, za ispitivanje godišnjih financijskih izvješća Društva i konsolidiranih financijskih izvješća Grupe T-HT za 2009. godinu.

Nadzorni odbor utvrđuje, nakon razmatranja revidiranih financijskih izvješća Društva te konsolidiranih financijskih izvješća Grupe T-HT za 2009. godinu, da je Društvo u 2009. godini djelovalo u skladu sa zakonom, s aktima Društva i odlukama Glavne skupštine te da su godišnja financijska izvješća napravljena u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama Društva i da pokazuju ispravno imovinsko i poslovno stanje Društva. Nadzorni odbor nema primjedbi na izvješće revizora o ispitivanju godišnjih financijskih izvješća Društva i konsolidiranih financijskih izvješća Grupe T-HT za poslovnu godinu 2009.

Nadzorni odbor nema primjedbi na revidirana financijska izvješća koja je dostavila Uprava te daje suglasnost na dostavljena revidirana financijska izvješća, čime se ona smatraju utvrđenima od Uprave i Nadzornog odbora te će se predložiti Glavnoj Skupštini.

Nadzorni odbor razmotrio je izvješće o stanju poslovanja Grupe T-HT i HT-a d.d. za poslovnu godinu 2009. te nema primjedbi na dostavljeno izvješće. Nadalje, Nadzorni odbor nema primjedbi na izjavu o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja danu u okviru gore navedenog Izvješća. Nadzorni odbor nema primjedbi na navode iznesene u odgovorima na priloženi upitnik koji se ispunjava sukladno zahtjevu Zagrebačke burze, te ističe da su odgovori na ovaj upitnik prema njihovom najboljem saznanju istiniti u cijelosti.

Nadzorni je odbor mišljenja da prijedlog Uprave o uporabi dobiti odgovara rezultatima poslovanja, da je u funkciji plana poslovanja za tekuću godinu, da štiti interese Društva i dioničara te da je u skladu s propisima Republike Hrvatske.

Stoga Nadzorni odbor daje suglasnost na prijedlog Uprave da se iznos od 3.548.217.633,26 kn koji predstavlja zbroj tekuće dobiti u 2009. godini u iznosu od 896.079.447,08 kn, zadržane dobiti iz ranijih razdoblja u iznosu od 30.044.477,94 kn te zadržane i neraspoređene dobiti u ukupnom iznosu od 2.622.093.708,24 kn, formirane slijedom Ugovora o pripajanju društva T-Mobile Hrvatska d.o.o. društvu HT - Hrvatske telekomunikacija d.d. od 29. listopada 2009. godine, upisanog u sudski registar 31. prosinca 2009. godine, upotrijebi kako slijedi:

- 2.788.304.616,75 kn za isplatu dioničarima u iznosu od 34,05 kn po dionici;
- 759.913.016,51 kn za zadržanu dobit.

Sažetak

Uprava Društva redovito je izvješćivala Nadzorni odbor o poslovanju Društva, stanju imovine i obveza, o prihodima te o organizacijskim i drugim promjenama vezanima za vođenje poslova Društva.

Nadzorni je odbor analizirao ostvarivanje planiranih rezultata i provođenje temeljnih ciljeva poslovne politike Društva za 2009. godinu.

Analizirajući izvješća Uprave Društva te prateći kretanje financijskih pokazatelja, ocijenjeno je da su planirani parametri u poslovanju ostvareni i da je poslovanje Društva bilo uspješno.

Osim financijskih rezultata za 2009. godinu, Nadzorni je odbor razmotrio i suglasio se s poslovnom politikom Društva za 2010. godinu.

Slijedom svega navedenoga Nadzorni će odbor dostaviti ovo Izvješće o obavljenom nadzoru vođenja poslova Društva u 2009. godini Glavnoj skupštini Društva.

Guido Kerkhoff
predsjednik Nadzornog odbora

HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. (u daljnjem tekstu: Društvo) su, u skladu sa člankom 250b. stavak 4. Zakona o trgovačkim društvima ("Narodne novine", broj 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08 i 137/09), izradile Godišnje izvješće Uprave o stanju i poslovanju društva i T-HT Grupe za poslovnu godinu 2009. koje obuhvaća Godišnje izvješće o stanju Društva i Konsolidirano godišnje izvješće o stanju Društva (u daljnjem tekstu: Godišnje izvješće).

Društvo primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja koji su zajedno izradile Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (u daljnjem tekstu: Agencija) i Zagrebačka burza d.d. Zagreb, a usvojen je Odlukom Agencije od 26. travnja 2007. godine ("Narodne novine", br. 46/07) i objavljen na Internet stranicama Zagrebačke burze (www.zse.hr).

Društvo se pridržava odredbi Kodeksa uz iznimku onih odredbi čija primjena u danom trenutku nije praktična. Spomenute iznimke su sljedeće:

- Društvo javno ne objavljuje i ne ažurira potpuni popis dioničara s brojem i rodnom dionica koje posjeduju budući da T-HT ima preko 250.000 dioničara. Društvo prati na tjednoj osnovi rezultate trgovanja i broj dioničara. Vlasnička struktura je prikazana na Internet stranicama društva, dok detaljni popis dioničara vodi Središnje klirinško depozitarno društvo koje na svojim Internet stranicama redovito objavljuje popis deset najvećih dioničara u skladu sa zakonom. Na Internet stranicama Društva nalazi se link na Internet stranicu Središnjeg klirinškog depozitarnog društva (točka 2.5.1. Kodeksa).
- Društvo ne objavljuje javno na svojim Internet stranicama podatke o dionicama Društva koje su u vlasništvu članova Uprave ili Nadzornog odbora, no obavještava Zagrebačku i Londonsku burzu i Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga, te izvješćuje javnost na Internet stranicama Društva o svakom trgovanju dionicama HT-a od strane članova Uprave i Nadzornog odbora, od strane sa njima povezanih osoba te drugih osoba koje imaju pristup povlaštenim informacijama (točka 2.5.3.).
- Društvo ne osigurava opunomoćenike onim dioničarima društva koji to iz bilo kojeg razloga nisu u mogućnosti učiniti sami, a bez posebnih troškova za te dioničare, koji su dužni glasovati na Glavnoj skupštini sukladno uputama dioničara. Dioničari koji nisu u mogućnosti sami glasovati trebali bi po vlastitom nahođenju odrediti prikladne opunomoćenike koji su dužni glasovati sukladno njihovom uputama (točka 3.1.1.7.).
- Datum na koji osoba koja je dioničar stječe pravo na isplatu dividende nije određen sukladno preporuci iz Kodeksa. Datum na koji dioničar stječe pravo na isplatu dividende je datum održavanja Glavne skupštine na kojoj je donesena odluka o isplati dividende u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima (točka 3.1.3.2.).
- Društvo dioničarima postavlja uvjete za sudjelovanje na Glavnoj skupštini u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima i Statutom Društva (točka 3.1.5.).
- Na prethodnim Glavnim skupštinama dioničarima nije bilo omogućeno sudjelovanje upotrebom sredstava moderne komunikacijske tehnologije. Takvo sudjelovanje će biti primijenjeno u budućnosti, u mjeri u kojoj bude praktično (točka 3.1.8.).
- Nadzorni odbor nije sastavljen većinom od nezavisnih članova, no dva od devet članova Nadzornog odbora su nezavisni članovi (točka 3.2.2.).
- U Društvu ne postoji dugoročni plan sukcesije.
- Društvo je uvelo mnogo projekata u Ljudske resurse uključujući ocjenjivanje učinka vodećeg kadra povezano sa djelovanjem na izobrazbi i razvoju. Uvođenje dugoročnog plana sukcesije moguće je tek nakon potpune implementacije tih projekata. (točka 3.2.3.).
- Naknada članova Nadzornog odbora utvrđena je prema prosječnoj neto plaći zaposlenika, a ne prema doprinosu uspješnosti Društva (točka 3.2.5.).
- Odbor za imenovanja i naknade nije sastavljen većinom od nezavisnih članova Nadzornog odbora. Jedan od tri člana Odbora za naknade i imenovanja je nezavisni član Nadzornog odbora (točka 3.2.11.1. i 3.2.11.2.).

- Odbor za reviziju nije sastavljen većinom od nezavisnih članova Nadzornog odbora. Jedan od tri člana Odbora za reviziju je nezavisni član Nadzornog odbora (točka 3.2.11.3.).
- Nadzorni odbor nije izradio ocjenu svog rada u proteklom razdoblju (točka 3.2.15.).
- Strategija nagrađivanja članova Uprave i Nadzornog odbora utemeljena je na Smjernicama Deutsche Telekomu prilagođenim lokalnim potrebama. Izjava o politici nagrađivanja Uprave i Nadzornog odbora nije sastavljena zasebno, ali su podaci o primanjima Uprave i Nadzornog odbora objavljeni u okviru godišnjeg izvješća (točka 3.3.3.).
- Iznosi naknada plaćenih nezavisnim revizorima za obavljenju reviziju te za druge pružene usluge su objavljeni u okviru godišnjeg financijskog izvješća (točka 4.1.).
- sudjelovati na sastancima koji se održavaju u Društvu, a koji se odnose na pitanja koja su u djelokrugu aktivnosti i odgovornosti Odbora za reviziju,
- imenovati savjetnike Odbora za reviziju na stalnoj osnovi ili od slučaja do slučaja, ako bude potrebno,
- pribaviti, na trošak društva, vanjske pravne ili druge neovisne stručne savjete o bilo kojem pitanju iz njegova djelokruga, ukoliko je takav savjet potreban radi ispunjenja djelokruga aktivnosti i odgovornosti Odbora za reviziju.

Unutarnji nadzor i upravljanje rizicima

Odbor za reviziju Nadzornog odbora Društva ustanovljen je 2002. godine. Njegove glavne odgovornosti su priprema i nadzor provedbe odluka Nadzornog odbora Društva vezano uz kontroling, podnošenje izvješća i reviziju unutar Društva. Izmjene i dopune opisa odgovornosti Odbora za reviziju usvojene su u studenome 2006. godine, zadnje izmjene i dopune u 2008. godini, i usuglašene sa zakonom Sarbanes Oxley i Zakonom o reviziji Republike Hrvatske. Odbor za reviziju nadgleda provođenje revizija u Društvu (unutarnjih i vanjskih), raspravlja o određenim pitanjima na koje ga upozore revizori ili Rukovodstvo te savjetuje Nadzorni odbor. Odbor za reviziju odgovoran je za osiguravanje objektivnosti i vjerodostojnosti informacija i izvješća koja se podnose Nadzornom odboru.

U svojem djelovanju Odbor za reviziju ovlašten je:

- tražiti potrebne informacije i ostalu dokumentaciju od strane menadžmenta i viših rukovoditelja u Društvu te vanjskih suradnika,

Korporativna unutarnja revizija Društva provodi nezavisnu nadzornu funkciju u ime Uprave Društva i informira menadžere kroz sveobuhvatna izvješća o provedenoj reviziji (nalazima i prijedlozima poboljšanja). Provođenje godišnjeg programa revizije pridonosi minimiziranju rizika i unapređenju efikasnosti poslovanja. U veljači 2006. godine, sa zadnjim izmjenama i dopunama iz veljače 2008. godine i ažuriranjem u prosincu 2009. godine, Uprava Društva usvojila je Priručnik za reviziju Korporativne unutarnje revizije Društva.

Korporativna unutarnja revizija financijskog izvješćivanja osigurava vjerodostojnost financijskih izvješća Društva kroz:

- identificiranje rizika i mogućih poboljšanja,
- provođenje revizije u područjima rizika,
- nadzor implementacije revizijskih mjera, i eventualnu eskalaciju problema,
- pružanje podrške u TOP projektima na način koji nije suprotan načelima objektivnosti i neovisnosti,
- provođenje ad hoc revizija po zahtjevima menadžmenta.

Značajni imatelji dionica u Društvu

Većinski vlasnik Društva je Deutsche Telekom koji u svom vlasništvu ima 51 posto dionica. U vlasništvu Republike Hrvatske je 3,5 posto dionica. Fond hrvatskih branitelja iz domovinskog rata posjeduje

7,0 posto dionica, dok je 38,5 posto dionica u vlasništvu građana Republike Hrvatske te domaćih i stranih institucionalnih ulagatelja.

Predsjednik Uprave HT- Hrvatskih telekomunikacija d.d. g. Ivica Mudrinić posjeduje ukupno 4.569 dionica, g. Jürgen P. Czapran, član Uprave HT - Hrvatskih telekomunikacija d.d. posjeduje ukupno 185 dionica, gđa. Branka Skaramuča, članica Uprave HT - Hrvatskih telekomunikacija d.d. posjeduje ukupno 200 dionica, gđa. Irena Jolić Šimović, članica Uprave HT - Hrvatskih telekomunikacija d.d. posjeduje ukupno 45 dionica, g. Josip Pupiće, član Nadzornog odbora HT - Hrvatskih telekomunikacija d.d. posjeduje ukupno 1.069 dionica i dr.sc. Ivica Mišetić, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora posjeduje ukupno 63 dionice.

Imenovanje i djelovanje članova Uprave i izmjena Statuta

Članove Uprave i njezinog predsjednika imenuje i opoziva Nadzorni odbor. Njihov mandat traje najviše do pet godina nakon čega mogu biti iznova imenovani. Sukladno Statutu Društva, Uprava se sastoji od pet do sedam članova. Tijekom 2009. godine Uprava se sastojala od šest članova: predsjednik Uprave i glavni direktor, član Uprave i glavni operativni direktor za nepokretnu mrežu i broadband (COO T-Com), član Uprave i glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije Grupe (CTO/CIO Grupe), član Uprave i glavni direktor za ljudske resurse (CHRO), član Uprave i glavni operativni direktor za pokretne komunikacije (COO T-Mobile) i član Uprave i glavni direktor za financije (CFO).

Član Uprave i glavni operativni direktor za pokretne komunikacije (COO T-Mobile) je podnio ostavku na svoj položaj s učinkom od 30. rujna 2009. godine.

31. prosinca 2009. godine je izvršen upis pripajanja društva T-Mobile Hrvatska d.o.o. društvu HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu čime je društvo T-Mobile Hrvatska d.o.o. prestalo postojati. Društvo preuzimatelj HT d.d. postalo je sveopći pravni slijednik pripojenog društva te je time stupilo u sve pravne odnose pripojenog društva.

Nadzorni odbor je utvrdio podjelu nadležnosti između članova Uprave u sklopu reorganizacije kompanije i osnivanja poslovnih jedinica za privatne i poslovne korisnike. Sukladno tome, od 1. siječnja 2010. godine, Uprava se sastoji od slijedećih članova: Predsjednik Uprave i glavni direktor; Član Uprave i glavni direktor za financije (CFO); Član Uprave i glavni operativni direktor za privatne korisnike (COO Residential); Član Uprave i glavni operativni direktor za poslovne korisnike (COO Business); Član Uprave i glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije (CTO/CIO) i Član Uprave i glavni direktor za ljudske resurse (CHRO).

Za predlaganje Glavnoj skupštini izmjena Statuta, Upravi je potrebna prethodna suglasnost Nadzornog odbora.

Ovlasti članova Uprave

Prema Zakonu o trgovačkim društvima i Statutu Društva Uprava vodi poslove na vlastitu odgovornost, pri tome je dužna i ovlaštena poduzimati sve radnje i donositi odluke koje smatra potrebnim za uspješno vođenje poslova društva s time da je za određena pitanja i odluke potrebna suglasnost Nadzornog odbora.

Statutom je uređeno da Društvo mogu zastupati bilo koja dva člana Uprave.

Sastav i djelovanje Nadzornog odbora

Sukladno odredbama Statuta Društva, Nadzorni odbor sastoji se od devet članova. Osam članova izabire Glavna skupština, a jednoga imenuju zaposlenici Društva. Nadzorni odbor odgovoran je za imenovanje i opoziv članova Uprave te za nadzor nad vođenjem poslova Društva. Za pojedine velike transakcije, dugoročno zaduživanje ili važna imenovanja potrebna je suglasnost Nadzornog odbora. Nadzorni odbor je ustrojio Odbor za naknade i imenovanja i Odbor za reviziju.

II. Pregled poslovanja u 2009. godini

Pregled hrvatskoga telekomunikacijskog tržišta

Regulatorno okruženje

Strategija T-HT-a

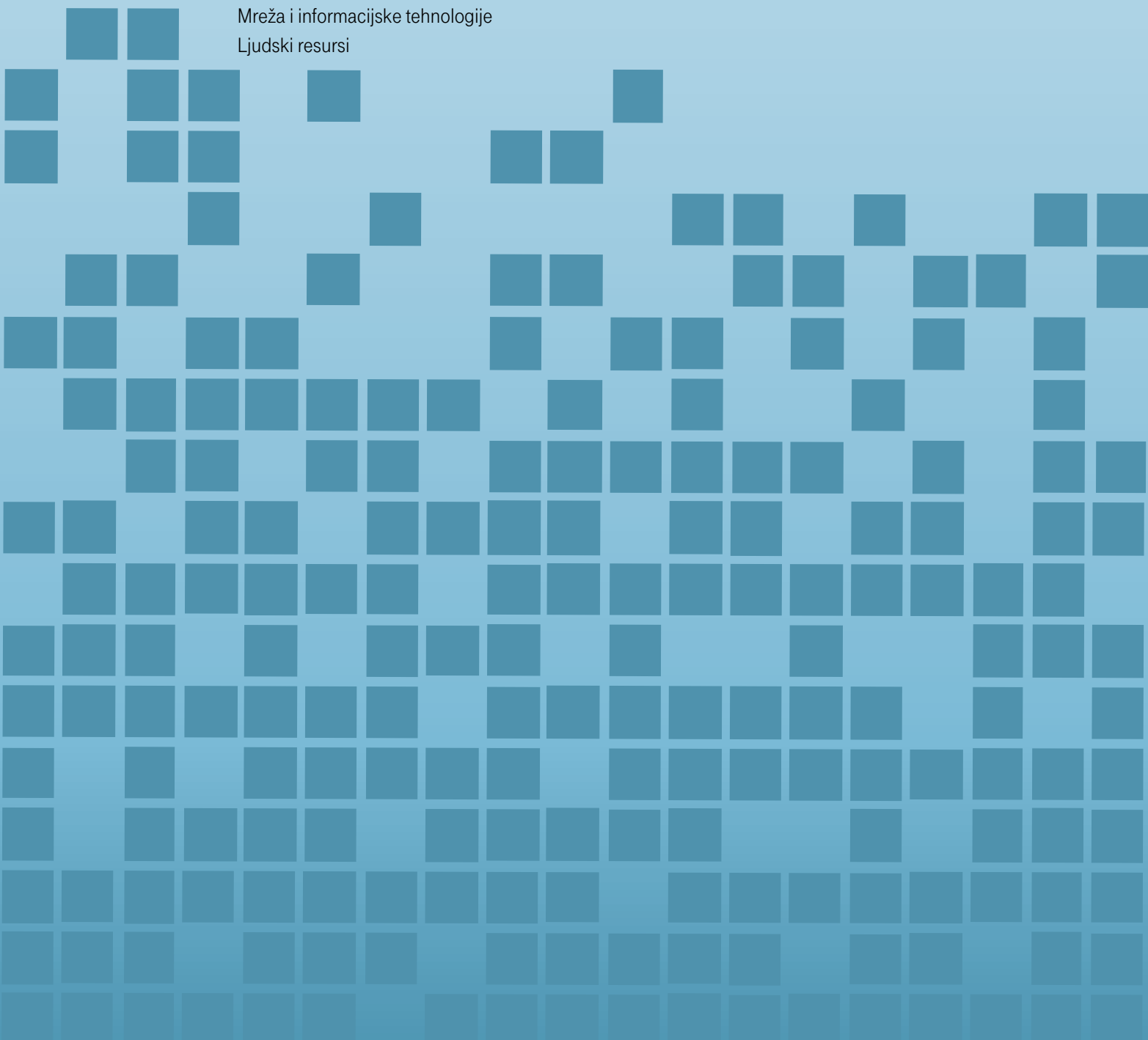
Organizacija T-HT Grupe

T-Com

T-Mobile

Mreža i informacijske tehnologije

Ljudski resursi

Pregled hrvatskoga telekomunikacijskog tržišta

32

Dobri rezultati usprkos gospodarskoj krizi

T-HT Grupa je uspješno održala svoj vodeći položaj na hrvatskome tržištu telekomunikacija usprkos rastućoj konkurenciji i ozbiljnom usporavanju hrvatskoga gospodarstva.

Za T-HT, 2009. godinu obilježili su sljedeći ključni događaji:

- U veljači 2009. T-HT Grupa je objavila financijske rezultate za godinu završenu 31.12.2008. i potvrdila svoj vodeći položaj na posve liberaliziranom tržištu čija vrijednost iznosi otprilike 15 milijardi kuna.
- Regulator je u veljači donio odluku o novim naknadama za usluge međusobnog povezivanja u pokretnim i nepokretnim mrežama koja je stupila na snagu od ožujka, sa smanjenjem cijena do 20%.
- Iskon, ovisno društvo u potpunom vlasništvu T-HT-a, uveo je u travnju 2009. godine vlastitu IPTV uslugu s triple play - ponudom (telefon, internet i TV), čime je naglasio T-HT-ovu stratešku usmjerenost na širokopoljasne i njima povezane usluge.
- U svibnju 2009. godine T-HT Grupa je premašila brojku od 500.000 korisnika ADSL broadbanda.
- Od 31.7.2009. dugo očekivani novi iPhone 3GS dostupan je u T-Centrima.
- 1. kolovoza 2009. uveden je novi porez na osobni dohodak, kao i trošarina od 6% na prihode od usluga pokretne telefonije, u okviru Vladinih mjera za suzbijanje recesije.
- Na temelju službene objave hrvatskog Državnog zavoda za statistiku u rujnu 2009. godine, izdaci za konačnu potrošnju kućanstava, koji čine najveći dio BDP-a, smanjeni su za 9,4% u drugom kvartalu 2009. godine u usporedbi s istim kvartalom u 2008.
- T-Mobile i HT potpisali su 29.10.2009. Ugovor o pripajanju na temelju kojeg je početkom 2010. došlo do spajanja ova dva pravna subjekta u jednu kompaniju, nakon čega su HT-Hrvatske telekomunikacije d.d. ostale jedina pravna osoba. Nakon ove reorganizacije koja je stupila na snagu 1. siječnja 2010. Grupa je organizirana u Poslovnu jedinicu za privatne korisnike i Poslovnu jedinicu za poslovne korisnike.
- U studenome 2009. godine T-HT je ušao na tržište usluga informacijskih i komunikacijskih tehnologija (ICT) za mala i srednja poduzeća uvođenjem

usluge 'Informatička oprema' proširujući time portfelj ICT usluga i rješenja.

- U studenome 2009. godine registriran je 200.000-ti korisnik usluge MAXtv.

Tržišni trendovi

Najvažniji tržišni trendovi iz 2008. godine obilježili su i 2009. godinu: snažan porast širokopoljasnih usluga i IPTV-a, rastuća potražnja za internetskim sadržajima, nastavak opadanja nepokretne telefonije u skladu sa svjetskim trendovima, bliženje penetracije mobilnih usluga zasićenju i rastuća potražnja za mobilnim podatkovnim uslugama, što je potaknuto takozvanim pametnim telefonima i mobilnim broadbandom.

Makroekonomsko okruženje

Hrvatsko gospodarstvo ozbiljno pogođeno globalnim ekonomskim usporavanjem

Prema podacima hrvatskog Ministarstva financija, pad BDP-a u 2009. godini procijenjen je na 5,0%, što predstavlja jedan od najvećih padova u zadnjih deset godina.

Nezaposlenost je tijekom 2009. godine porasla na 16,6% u prosincu 2009., u usporedbi sa 13,7% u prosincu 2008.

Inflacija je ostala stabilna s prosječnom godišnjom stopom inflacije od 2,4%

Tržište nepokretne telefonije

T-HT je zadržao vodeću poziciju usprkos očekivanom smanjenju tržišta

Nepokretna telefonija u Hrvatskoj ostaje konkurentna s devet aktivnih operatera u 2009. godini, što je isti broj kao i u 2008.

Grupa je stalno usmjerena na visoku kvalitetu usluga i ponude koje su prilagođene potrebama pojedinih segmenata korisnika. U cilju potpore ovim nastojanjima, T-HT je ojačao svoje prodajne kanale integracijom prodajnih organizacija T-Coma i T-Mobilea u 2009. godini.

Prema podacima hrvatskog Državnog zavoda za statistiku, broj minuta korištenja u nepokretnoj telefoniji smanjio se za 6,8% u 2009. godini. Kod penetracije u nepokretnoj telefoniji nije bilo znatnih promjena, a ista je prema podacima Državne regulatorne agencije dosegla 42% stanovništva.

Mobilne telekomunikacije

T-Mobile je zadržao vodeću poziciju na zasićenom tržištu uz rastuću potražnju za mobilnim internetom

T-Mobile je zadržao vodeću poziciju na zasićenom tržištu. Procijenjena penetracija nepokretne telefonije iznosi 137,4% na tržištu na kojem od 2005. djeluju tri operatora. Ukupan broj minuta korištenja na hrvatskome tržištu pokretne telefonije povećao se za 6% u 2009.

Značajno obilježje 2009. godine bilo je rastuća potražnja za mobilnim internetom. Sva tri operatora promovirala su svoje ponude mobilnog broadbanda, što je potaknulo korisnike na veće korištenje podatkovnih usluga.

Internet

T-HT dominira na rastućem tržištu širokopoljnih usluga; MAXtv kao jedno od najuspješnijih uvođenja IPTV-a u Europi

T-HT Grupa, daleko najveći pružatelj širokopoljnih usluga u Hrvatskoj, nastavlja sa širenjem svoje usluge brzog interneta - MAXadsla, proširujući je premium uslugama kao što je MAXtv - IPTV usluga Grupe. Krajem 2009. godine Grupa je imala 554.995 ADSL pretplatnika (472.854 u 2008.).

Unatoč velikom porastu broja pretplatnika, na tržištu širokopoljnih usluga u Hrvatskoj i dalje postoje značajne mogućnosti za rast jer je tek 35% hrvatskih kućanstava priključeno na širokopoljnu mrežu u odnosu na prosječnih 55% u Zapadnoj Europi.

Do kraja 2009. godine bilo je 235.980 IPTV korisnika, što predstavlja 43% T-HT-ove ukupne baze korisnika ADSL-a. MAXtv je nakon uvođenja u rujnu 2006. postao jedna od najuspješnijih usluga IPTV-a u

Europi. Sada ima 125 kanala koji nude hrvatske i međunarodne TV programe, s premium uslugama koje uključuju video na zahtjev, web i SMS snimalicu i čitanje poruka iz pretinca ulazne pošte.

Podatkovne usluge

Tržište nastavlja migraciju na usluge temeljene na internetskom protokolu; kvaliteta usluga osigurava vodeću poziciju T-HT-a

T-HT je zadržao vodeći položaj na tržištu koje se prebacuje s tradicionalnih neupravljanih podatkovnih usluga na jeftinije usluge putem internetskog protokola.

Podatkovno tržište je relativno malo i čini manje od 2% ukupnih prihoda od telekomunikacija u Hrvatskoj, ali predstavlja važnu uslugu za poslovne korisnike.

Glavni konkurenti Grupe u području podatkovnih usluga i dalje rade na razvoju vlastitih mreža fokusirajući se na poslovne korisnike i tijela javne uprave.

Veleprodaja

Domaća i međunarodna konkurencija: T-HT je najveći operator s najrasprostranjenijom mrežom

T-HT Grupa je uspostavila međusobno povezivanje sa svim operatorima pokretne i nepokretne mreže u Hrvatskoj.

Na hrvatskom tržištu su dostupne usluge izdvojene lokalne petlje (ULL) i bitstream-ponude, čime je konkurentima omogućeno da korisnicima ponude svoje vlastite proizvode širokopoljnog pristupa internetu, čak i ako ne upravljaju vlastitom lokalnom petljom.

Promatrajući ukupne prihode na tržištu, sveukupno hrvatsko veleprodajno tržište u 2009. ostalo je stabilno. S nastavkom liberalizacije tržišta broj korisnika izdvojene lokalne petlje porastao je sa 87.072 u 2008. na 123.054 u 2009.

Novi Zakon o elektroničkim komunikacijama koji je zamijenio prijašnji Zakon o telekomunikacijama na snazi je od 1. srpnja 2008. Ovim novim hrvatskim regulatornim sustavom prenesen je Regulatorni okvir EU-a iz 2002. godine na hrvatsko tržište elektroničkih komunikacija.

Sukladno novom Zakonu o elektroničkim komunikacijama, nacionalno regulatorno tijelo – Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije („Agencija“) – ima ovlasti za donošenje podzakonskih propisa. Ovlasti Agencije, između ostalog, uključuju reguliranje sljedećih aspekata elektroničkih komunikacija: pitanja kabelaške kanalizacije i infrastrukture, naknade za pravo puta, uvjeti pružanja usluge, univerzalne usluge te sprečavanje prijevornog postupanja i zlouporabe.

U 2009. stupilo je na snagu nekoliko novih pravilnika. Sa stajališta Grupe neki od najvažnijih su: Pravilnik o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga, Pravilnik o univerzalnim uslugama u elektroničkim komunikacijama, Pravilnik o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, Pravilnik o potvrdi i naknadi za pravo puta, Pravilnik o plaćanju naknada za pravo uporabe adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra, Pravilnik o plaćanju naknada za obavljanje poslova HAKOM-a, Pravilnik o dodjeli adresa i brojeva, Pravilnik o prenosivosti broja, Pravilnik o standardnim ponudama.

U veljači 2009. Društvo, T-Mobile i Iskon predali su prethodne obavijesti Agenciji u skladu s propisanim prijelazom na režim općeg ovlaštenja. Ugovori o koncesiji T-Mobilea zaključeni na temelju propisa koji su prethodno bili na snazi u telekomunikacijskom sektoru kao i druge obavijesti i dozvole za pružanje telekomunikacijskih usluga dodijeljenih Društvu, T-Mobileu i Iskonu prestali su važiti s danom izdavanja potvrde Agencije o primitku prethodnih obavijesti.

Društvo od 2002. godine ima status operatora sa znatnijom tržišnom snagom (ZTS) na tržištu javnih govornih usluga u nepokretnoj mreži, tržištu iznajmljenih telekomunikacijskih vodova, tržištu međusobnog povezivanja i tržištu usluga prijenosa govora, zvuka, podataka, dokumenata, slika i drugog u nepokretnoj telekomunikacijskoj mreži. U 2007. godini utvrđeno

je da ovisno društvo Iskon ima s Društvom značajnu tržišnu snagu na tržištu javnih govornih usluga u nepokretnoj mreži i na tržištu prijenosa govora, zvuka, podataka, dokumenata, slika i drugog u nepokretnoj telekomunikacijskoj mreži. T-Mobile je 2004. proglašen operatorom sa značajnom tržišnom snagom na tržištu međusobnog povezivanja i tržištu javne govorne usluga u pokretnim telekomunikacijskim mrežama. Agencija je u prosincu 2007. objavila popis operatora sa ZTS-om kojim je potvrdila položaj operatora sa ZTS-om na navedenim tržištima za Društvo, T-Mobile i Iskon. Ovaj status operatora sa značajnom tržišnom snagom temelji se na starom regulatornom okviru koji je bio na snazi do srpnja 2008.

Kao posljedica novog Zakona o elektroničkim komunikacijama uveden je novi regulatorni okvir u kojemu je moguće odrediti regulatorne mjere tek nakon definiranja mjerodavnih tržišta i njihove analize kojom se utvrđuje nedostatna djelotvornost tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu (odnosno postojanje operatora sa značajnijom tržišnom snagom).

U skladu s ovim novim regulatornim okvirom i uzimajući u obzir preporuke EU-a, Agencija je provela novi krug analiza tržišta u periodu od sredine 2008. do sredine 2009. Procedure analize tržišta završene su u srpnju 2009. odlukama Agencije o statusu operatora sa značajnom tržišnom snagom te određivanjem ili uklanjanjem regulatornih obveza za sljedeća tržišta:

1. započinjanja (originacije) poziva iz javnih komunikacijskih mreža koje se pruža na fiksnoj lokaciji
2. završavanja (terminacije) poziva u određenu javnu komunikacijsku mrežu koje se pruža na fiksnoj lokaciji
3. veleprodajnog (fizičkog) pristupa mrežnoj infrastrukturi (uključujući dijeljeni ili potpuni izdvojeni pristup) na fiksnoj lokaciji
4. veleprodajnog širokopojasnog pristupa
5. završavanja (terminacije) poziva u određenu pokretnu javnu komunikacijsku mrežu
6. javno dostupne telefonske usluge u pokretnim elektroničkim komunikacijskim mrežama
7. pristupa i započinjanja (originacije) poziva iz pokretnih javnih komunikacijskih mreža

8. prijenosa (tranzita) poziva u nepokretnoj javnoj komunikacijskoj mreži
9. završavanja (terminacije) SMS poruka u određenu pokretnu javnu komunikacijsku mrežu

Odlukama iz srpnja 2009. godine Agencija je proglasila Društvo operatorom sa značajnom tržišnom snagom na tržištima pod gore navedenim točkama 1., 2., 3. i 4., Iskon je proglašen operatorom sa značajnom tržišnom snagom na tržištu pod točkom 2., dok je T-Mobile proglašen operatorom sa značajnom tržišnom snagom na tržištu pod gore navedenom točkom 5. Što se tiče tržišta pod točkama 6. - 9., Agencija je zaključila da ona više ne podliježu prethodnoj regulaciji te je, sukladno tomu, ukinula sve postojeće obveze određene Društvu i T-Mobileu na tim tržištima.

Na tržištima na kojima je Agencija sukladno provedenoj analizi tržišta utvrdila da Društvo, T-Mobile i Iskon imaju značajnu tržišnu snagu, postojeće regulatorne obveze prestale su vrijediti, te su iste zamijenjene sljedećim regulatornim obvezama:

- I. Pristup mreži i korištenje posebnih dijelova mreže
- II. Nediskriminacija
- III. Transparentnost
- IV. Nadzor cijena i vođenje troškovnog računovodstva
- V. Računovodstveno razdvajanje (odnosi se samo na Društvo; projekt računovodstvenog razdvajanja koji je započeo krajem 2008. je u tijeku)

Nadalje, odlukama iz srpnja 2009. godine Agencija je smanjila sljedeće veleprodajne cijene Društva i T-Mobilea:

- mjesečna naknada za dijeljeni pristup izdvojenoj lokalnoj petlji smanjena je na 21,46 kuna s učinkom od 1. listopada 2009. godine,
- cijena započinjanja (originacije) poziva u nepokretnoj mreži na regionalnoj razini smanjena je na 6,8 lp/min (uz 50% sniženja u vrijeme slabog prometa) s učinkom od 1. siječnja 2010. godine,
- cijena završavanja (terminacije) poziva u nepokretnoj mreži na regionalnoj razini smanjena je na 6,7 lp/min (uz 50% sniženja u vrijeme slabog prometa) s učinkom od 1. siječnja 2010. godine,

- ukida se naknada za uspostavu poziva u nepokretnoj mreži u iznosu od 1,5 lp/min s učinkom od 1. siječnja 2010. godine,
- cijena završavanja (terminacije) poziva u pokretnoj mreži smanjena je na 0,56 kuna/min s učinkom od 1. siječnja 2010. godine.

Postojeći status operatora sa znatnijom tržišnom snagom koji Društvo ima na tržištu iznajmljenih telekomunikacijskih vodova te zajednički status operatora sa znatnijom tržišnom snagom koji Društvo i Iskon imaju na tržištima prijenosa govora, zvuka, podataka, dokumenata, slika i drugog u nepokretnoj telekomunikacijskoj mreži, a koje je odredila Agencija 2007. godine, ostaju na snazi. U skladu s postojećim regulatornim obvezama na tim tržištima, maloprodajne cijene javnih govornih usluga u nepokretnoj mreži i usluge iznajmljenih telekomunikacijskih vodova, moraju biti usklađene s načelom troškovne orijentiranosti te podliježu prethodnom odobrenju Agencije, dok su ostale maloprodajne cijene podložne naknadnoj kontroli Agencije. Nadalje, Društvo je dužno uskladiti cijene svojih univerzalnih usluga s načelom „pristupačnosti“. Ostale cijene u pravilu ne podliježu regulatornim ograničenjima.

Dana 31. kolovoza 2009. godine Agencija je donijela odluku o izdavanju nove tehnološki neutralne dozvole T-Mobileu za uporabu radiofrekvencijskog spektra za frekvencije koje T-Mobile već koristi u frekvencijskim područjima 900 MHz i 1800 MHz na razdoblje do listopada 2024. godine. Ova nova dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra zamijenila je tehnološki definiranu GSM dozvolu za uporabu radiofrekvencijskog spektra koja je istekla 16. rujna 2009. godine.

U lipnju 2009., Hrvatski sabor usvojio je novi hrvatski Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja koji stupa na snagu 1. listopada 2010.

Novi Zakon o naknadi za pružanje usluga u pokretnim elektroničkim komunikacijskim mrežama stupio je na snagu 1. kolovoza 2009. godine. Temeljem navedenog Zakona naknada se plaća mjesečno u korist državnog proračuna u iznosu od 6% prihoda ostvarenih u prethodnom mjesecu od pružanja govornih usluga i SMS i MMS usluga.

Misija T-HT Grupe:

Komunikacija, informacija i zabava – uvijek i svuda

Komunikacija je osnovna ljudska potreba, a informacijske i komunikacijske tehnologije nude bezbroj mogućnosti za druženje, komunikaciju i održavanje kontakata.

Naši životi postaju sve više umreženi, komuniciramo sa sve više ljudi na izuzetno individualne načine, putem virtualnih foruma i međunarodnih internetskih servisa. Silne količine fotografija i filmski isječci učitavaju se na internet i pregledavaju svaki dan, dok virtualne zajednice kao što su Facebook i Twitter svaki mjesec privlače milijune novih članova. Ove aplikacije se sve više prilagođavaju potrebama korisnika i mogu se koristiti u svakom trenutku putem raznih uređaja.

Provjeravanje e-pošte i korištenje interneta sastavni su dio naše svakodnevice. Internet je stubokom promijenio način na koji provodimo slobodno vrijeme i način na koji poslujemo. Pristup internetu od kuće, u uredu i na mobitelu uzimamo kao nešto što se razumije samo po sebi, te stalno zahtijevamo brži pristup i veću kvalitetu usluge.

Vizija T-HT Grupe:

T-HT - lider u osobnom i poslovnom povezivanju

Mogućnosti su beskrajne. Tehnologija radi za nas - tu je da nam pojednostavi život, ubrza rješavanje problema, ostavi nam više slobodnog vremena i učini život puno zabavnijim. Poslovne zadatke možemo obaviti na putu za aerodrom, pogledati novu epizodu omiljene serije na zaslonu našeg mobitela i biti u kontaktu s članovima obitelji, prijateljima i kolegama, koristeći mobilne i internetske usluge kako bismo podijelili svoje doživljaje, ideje i misli.

Glavne strateške smjernice

Telekomunikacijski operatori svjedoče prebacivanju značaja i vrijednosti s tradicionalnih usluga kao što su govorni pozivi na novije usluge poput sadržaja i ICT-a. Stoga naš strateški fokus ostaje na razvoju širokopojsnih usluga i usluga s dodanom vrijednošću kao dodatku i nadopuni našoj osnovnoj telekomunikacijskoj ponudi.

Strategija Grupe temelji se na četiri strateška područja:

- I. Rast ukupnih prihoda**
- II. Zadržavanje korisnika**
- III. Kvaliteta i učinkovitost**
- IV. Uslužnost i kompanijska kultura**

I. Rast ukupnih prihoda

Nastavak snažnog rasta broadbanda i MAXtv-a

Za T-HT kao vodećeg operatora mogućnosti za rast su ograničene na tradicionalnim tržištima pokretne i nepokretne telefonije. Grupa se stoga okreće prema rastu širokopojsnih usluga i proizvoda kao što je IPTV i drugi sadržaji.

Potaknuta uspjehom MAXtv-a i tpotala, cilj Grupe je ojačati svoju poziciju u segmentu medija i zabavne industrije kroz stalni razvoj inovativnih proizvoda i usluga.

Informacijske i komunikacijske tehnologije

Informacijske i komunikacijske tehnologije (ICT) predstavljaju prirodno proširenje i nadogradnju postojeće telekomunikacijske ponude Grupe. U drugom kvartalu 2009. Grupa je uvela nova poslovna rješenja za velika poduzeća. Nakon toga je u studenome 2009. uvedena usluga 'Informatička oprema', namijenjena malim i srednje velikim poduzećima. Grupa planira tijekom narednih godina stalno proširivati svoju ponudu ICT usluga i rješenja.

II. Zadržavanje korisnika

Zaštita i jačanje temeljnog poslovanja

Grupa je usredotočena na zaštitu i jačanje svoje korisničke baze paketima i tarifama koji su prilagođeni različitim segmentima poslovnih i privatnih korisnika, konkurentnim cijenama, vrhunskom kvalitetom usluga, atraktivnim paketima usluga i inovativnim ponudama kao što je MAXtv.

III. Kvaliteta i učinkovitost

Ulaganje u mrežu

Stalno povećanje zadovoljstva korisnika i održavanje visoke kvalitete usluga iziskuju znatna ulaganja u našu mrežu – ključnu pretpostavku za sve T-HT-ove usluge. Ulažemo u novu jezgrenu mrežu u cijelosti baziranu na IP protokolu (all-IP core) i optičku pristupnu mrežu kako bismo omogućili sve buduće usluge, koje zahtijevaju velik kapacitet, kao što su MAXtv, bogat sadržaj i mobilni internet.

Upravljanje troškovima i zadržavanje profitne marže na razini najboljih u klasi

Grupa stalno poboljšava kvalitetu i učinkovitost poslovanja redizajnom procesa, analizom i usporedbom strukture troškova uz istodobno preispitivanje potrebe za kapitalnim ulaganjima kao podrškom budućim prilikama za rast. Svrha tih inicijativa jest da zajednički optimiziraju operativne troškove Grupe i zaštite marže u sve konkurentnijem okružju.

IV. Uslužnost i kompanijska kultura

Razvijanje kulture pružanja vrhunske usluge

Cilj Grupe je da je korisnici percipiraju kao organizaciju koja stalno zadržava standard izvrsne korisničke usluge. Stoga stalno radimo na novim i inovativnim uslugama koje su prilagođene posebnim potrebama različitih segmenata korisnika, povećavajući kvalitetu naših usluga i jednostavnost njihova korištenja.

Najbolji zaposlenici

Na tržištu suočenom s dinamičnim tehnološkim promjenama i stalnim tržišnim izazovima, razvoj kvalificiranih zaposlenika usmjerenih na uslugu, upoznatih s potrebama korisnika i novim tehnologijama igra ključnu ulogu u izgradnji odnosa s korisnicima i poticanju njihova zadržavanja. Svjesna činjenice da znanje brzo zastarijeva i da su uslužno usmjereni zaposlenici osnova kompanije, Grupa ulaže u izobrazbu i obuku svojih zaposlenika kako bi održala visok standard usluge. Na taj način u mogućnosti smo privući i zadržati najbolje zaposlenike koji nam pomažu u stalnom razvijanju poslovanja.

Poboljšanje korisničkih procesa, usklađivanje organizacije sa strategijom

Grupa stalno poboljšava i pojednostavljuje ključne aspekte korisničke usluge i upravljanja odnosom s korisnicima. U skladu s time, reorganizirali smo poslovanje HT-a d.d. kako bismo se usredotočili na različite potrebe privatnih i poslovnih korisnika. Reorganizacija je stupila na snagu 1. siječnja 2010. i zamijenila dotadašnju strukturu Grupe koja se temeljila na poslovnoj jedinici nepokretne i poslovnoj jedinici pokretne telefonije, T-Com i T-Mobile.

Korporacijska struktura

Pripajanje T-Mobilea Hrvatska d.o.o. društvu HT-Hrvatske telekomunikacije d.d.

Hrvatsko tržište telekomunikacija stalno se mijenja. U ovom vremenu ekonomske nesigurnosti suočeni smo s rastućom konkurencijom od strane novih i postojećih operatera, nove tehnologije donose nam i prilike i izazove, a očekivanja korisnika postaju sve veća. S druge strane, njihova se kupovna moć našla pod pritiskom.

Rezultat toga je stalno opadanje nepokretne telefonije, tržište pokretne telefonije postaje zasićeno, nastaje potreba za većim ulaganjima kako bi se podržale nove tehnologije, a odljev korisnika je sve vjerojatniji.

Upravo ove promjene potaknule su potrebu za reorganizacijom Grupe koja je imala za posljedicu i pripajanje T-Mobile Hrvatska d.o.o. društvu HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. kako bi se postojeća organizacijska struktura usmjerena na proizvode preoblikovala u novu strukturu usmjerenu na korisnike. Nekadašnju poslovnu jedinicu za nepokretnu telefoniju (T-Com) i poslovnu jedinicu za pokretnu telefoniju (T-Mobile) zamijenila je 1. siječnja 2010. nova struktura temeljena na Poslovnoj jedinici za privatne i Poslovnoj jedinici za poslovne korisnike. Proces reorganizacije započeo je u srpnju 2009. reorganiziranjem prodajnih timova i završen je pripajanjem T-Mobilea društvu HT d.d. na kraju godine.

Istodobno smo reorganizirali tehničke i operative funkcije kako bismo osigurali maksimalnu podršku za novu organizaciju T-HT-a. Organizacijskim promjenama stvorili smo pretpostavke za daljnje ostvarivanje našega cilja, a to je veća učinkovitost i usredotočenost na korisnike.

Transformacija poslovanja omogućuje nam da unaprijedimo način poslovanja, da poslovnim i privatnim korisnicima osiguramo odgovarajuće prodajne organizacije koje će im moći ponuditi cijeli asortiman naših proizvoda i usluga.

Rezultat toga bit će bolja briga o korisnicima i veća sposobnost pružanja sveobuhvatnih rješenja i rješenja prilagođenih različitim segmentima korisnika, posebice za poslovne korisnike.

Osim toga, reorganizacija internog poslovanja omogućuje znatne sinergije i uštede troškova kroz konsolidaciju marketinga, nabave i velikog broja drugih aktivnosti važnih za poslovanje.

HT d.d. i T-Mobile sklopili su 29. listopada 2009. godine Ugovor o pripajanju i nakon odluke Skupštine pripojenog društva kojom je pripajanje odobreno, pripajanje je upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu 31. prosinca 2009. godine.

Pripajanjem je HT d.d. postao sveopći pravni slijednik pripojenog društva i stupio u sve pravne odnose pripojenog društva, dok je T-Mobile prestao postojati istekom dana 31. prosinca 2009. godine kao dana upisa pripajanja u sudski registar, odnosno nije postojao 1. siječnja 2010. godine. U procesu pripajanja, imovina, prava i obveze, isto kao i kapital pripojenog društva, u cjelosti su prenesene u HT d.d. Kao univerzalni pravni sljednik pripojenog društva HT d.d. je odgovoran za sve obveze svoga prednika, T-Mobilea Hrvatska d.o.o. (uključujući, ali ne ograničavajući se na obveze prema dobavljačima, porezne obveze, obveze prema zaposlenicima i drugim vjerovnicima).

Uprava smatra da je pripajanje provedeno na osnovama i u skladu sa Zakonom, te je na dobrobit Društva i njegovih dioničara.

Organizacijska struktura

Grupa

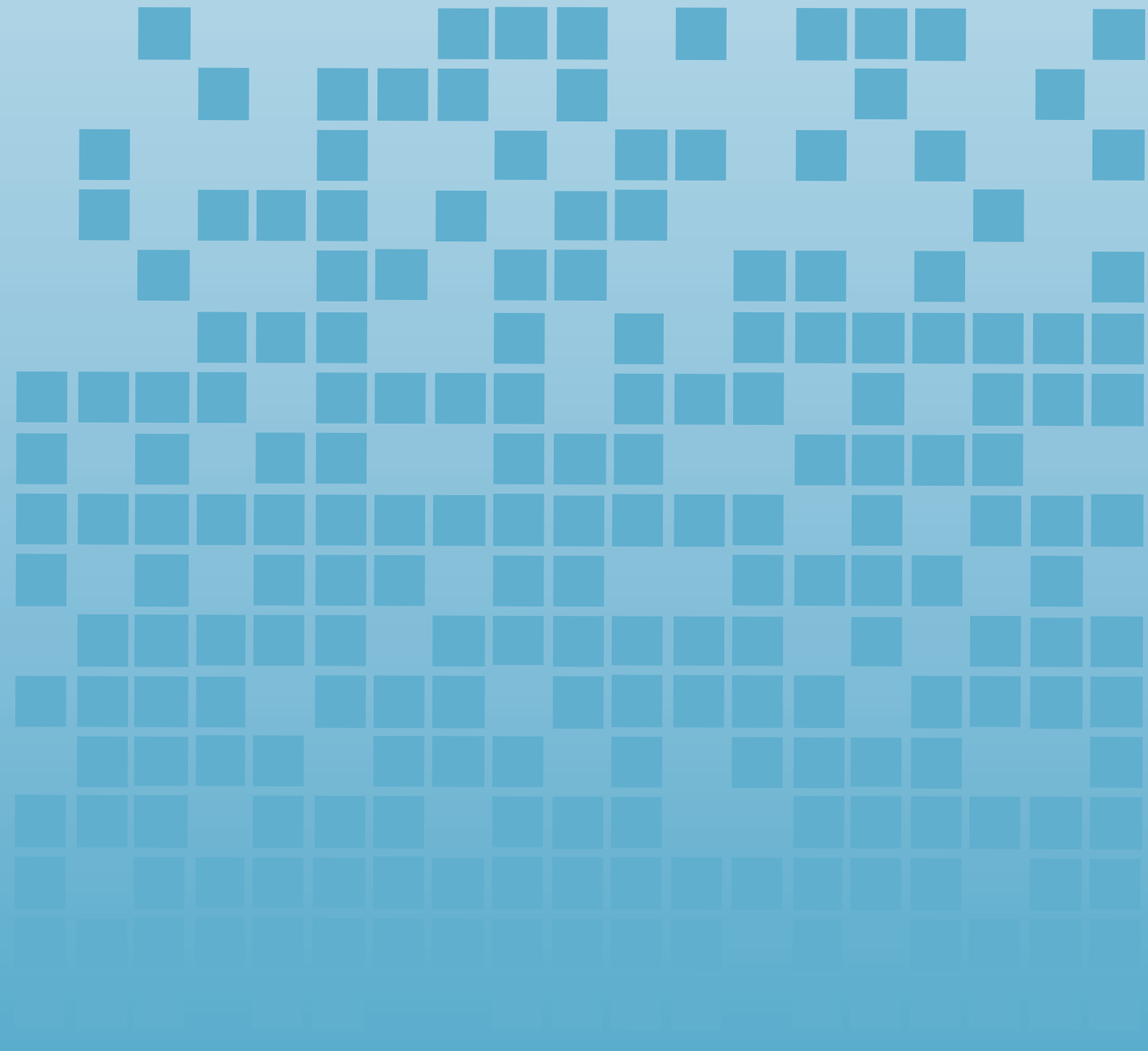
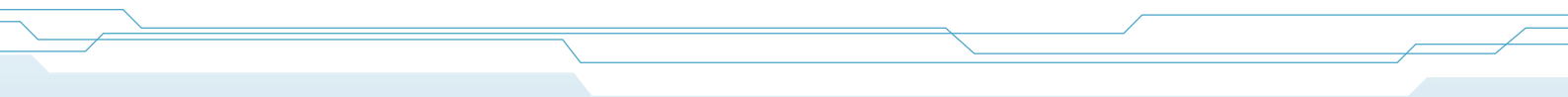
Nova organizacija Grupe temelji se na Poslovnoj jedinici za poslovne korisnike i Poslovnoj jedinici za privatne korisnike, tehničkim funkcijama (član Uprave i glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije (CTO/CIO)), funkcijama podrške i upravljanja (predsjednik Uprave i glavni direktor (CEO), član Uprave i glavni direktor za financije (CFO) i član Uprave i glavni direktor za ljudske resurse (CHRO)), te manjim ovisnim društvima.

Poslovna jedinica za poslovne korisnike

Na čelu Poslovne jedinice za poslovne korisnike nalazi se član Uprave i glavni operativni direktor za poslovne korisnike (COO Business), a uključuje marketing, prodaju i službu za korisnike za poslovne korisnike, ICT poslovna rješenja i veleprodaju.

Poslovna jedinica za privatne korisnike

Na čelu Poslovne jedinice za privatne korisnike nalazi se član Uprave i glavni operativni direktor za privatne korisnike (COO Residential), odgovoran za marketing, prodaju i službu za privatne korisnike.

T-Com

Pregled

Glavna postignuća u 2009. godini

Pregled

T-Com je i u 2009. godini zadržao vodeći položaj u svim segmentima tržišta nepokretne telefonije usprkos sve jačoj konkurenciji.

- Ukupan broj priključaka iznosio je gotovo 1,5 milijuna
- Prihodi od interneta porasli su za 27,7% na 1.149 milijuna kuna i čine 22,8% prihoda T-Coma
- Broj ADSL priključaka povećao se za 17,4% na gotovo 555.000
- Broj korisnika IPTV-a povećao se za 74,1% na gotovo 236.000
- Zakvaljujući širokoj mrežnoj pokrivenosti, T-Com je i nadalje najveći igrač na tržištu veleprodajnih usluga
- T-Com je nastavio s ponudom paketa Net Phone

Ukupni prihodi T-Coma smanjili su se za 2,8% na 5.044 milijuna kuna u 2009. godini (2008.: 5.191 milijuna kuna). Do smanjenja prihoda u prvom je redu došlo zbog smanjenja baze korisnika i prometa nepokretne mreže, a glavni uzrok tomu je zamjena nepokretne telefonije pokretnom. Smanjenje je djelomično neutralizirano porastom prihoda od internetskih usluga, osobito ADSL-a i IPTV-a.

Glavna postignuća u 2009. godini

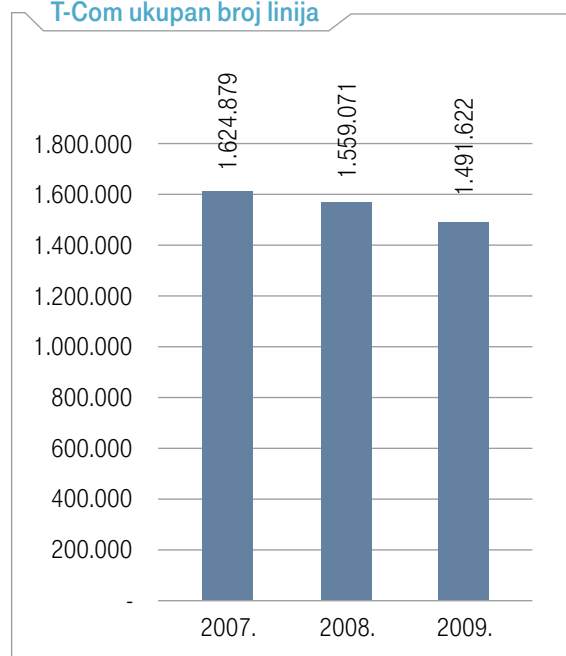
Nepokretna telefonija

Ukupan broj priključaka smanjio se za 4,3% na 1,49 milijuna u odnosu na 1,56 milijuna na kraju 2008. godine. Prihodi od nepokretne telefonije smanjili su se za 10,3% na 2.506 milijuna kuna, što predstavlja 49,7% prihoda T-Coma u odnosu na 53,8% u prošloj godini.

Ukupni se promet smanjio za 8,8% na 3,46 milijardi minuta (2008.: 3,80 milijardi), od čega većinu predstavljaju pozivi prema brojevima unutar Hrvatske.

Prosječan mjesečni prihod od govornih usluga po govornom pristupu (ARPA) također se smanjio za 7,9% na 138 kuna u odnosu na 150 kuna u 2008. Smanjenje se može pripisati zamjeni nepokretne telefonije pokretnom te povećanoj uporabi VoIP-a.

T-Com ukupan broj linija

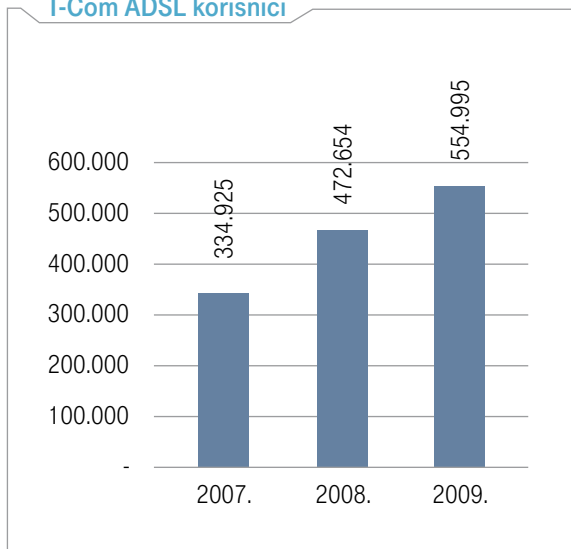

Na dan 31. prosinca 2009. godine 93,2% priključaka činili su POTS i FGSM priključci, 6,2% ISDN priključci, a ostalo telefonske govornice.

Kako bi potaknuo porast prometa, T-Com je uveo nove paušalne tarife Non Stop i Slobodno Vrijeme Plus. Obje tarife nude 60 minuta besplatnih poziva (Slobodno Vrijeme Plus samo u vrijeme izvan vršnog opterećenja) uz naknadu za uspostavu poziva. T-Com je nastavio s preseljenjem korisnika s Halo tarifa na Super pakete (promidžba Super 60, Super 150 i Business Super 500) kako bi potaknuo korisnike na korištenje budućih paušalnih modela i poboljšao zadovoljstvo korisnika pruženom uslugom te time unaprijedio prihode.

U okviru obveze pružanja telekomunikacijskih usluga svim članovima hrvatskog društva T-Com nudi Super 30, povoljan paket za one koji primaju socijalnu pomoć, uz mjesečnu pretplatu od 30 kuna (bez PDV-a).

T-Com ADSL korisnici

Internetske usluge

Internetske usluge nastavile su snažno rasti i iznosile su 1.149 milijuna kuna (2008.: 899 milijuna kuna) te čine 22,8% prihoda T-Coma i 13,4% prihoda Grupe (2008.: 17,3% i 10,2%).

Popularnost širokopojasnog interneta u spoju sa snažnim promotivnim poticajima za prijelaz s dial-up pristupa male brzine osigurali su daljnji snažan rast ADSL-a za 17,4% na 554.995 priključaka. Ovaj rast postignut je spojem većih brzina ADSL-a, atraktivnih cijena i stalnih nastojanja da se obogati multimedijски sadržaj dostupan pretplatnicima.

ADSL ARPU (prosječni prihod od ADSL-a po korisniku) se povećao za 3,8% zahvaljujući snažnim promotivnim aktivnostima u cilju povećanja korištenja širokopojasnih usluga. Usprikoš sve atraktivnijim promocijama ostalih operatora, T-Com je uspješno zadržao vodeći položaj na tržištu fokusirajući se na potrebe korisnika, nudeći povoljne cijene i pružajući internetske usluge kroz svoju visokokvalitetnu mrežu.

Zapaženo je poboljšanje u području IP telefonije kao rezultat promidžbenih akcija usmjerenih na korisnike Net Phonea koji se spajaju preko ADSL-a (paketi za male i srednje poduzetnike) i uvođenja instalacije za 1 kunu kao stalne ponude.

Za Iskon je glavni događaj u 2009. godini bilo pokretanje usluge internetske televizije u travnju, što se pokazalo kao najveći pokretač rasta u segmentu privatnih korisnika do kraja godine. Uspostavljanje IPTV usluge omogućilo je pokretanje prve potpuno integriranu triple-play (telefonija, podatkovne usluge i televizija) usluge u Hrvatskoj koja se pokazala popularnom kod privatnih korisnika.

IPTV

MAXtv i Iskon.TV, internetske TV usluge Grupe, na kraju 2009. imale su gotovo 236.000 pretplatnika što predstavlja povećanje od 74,1% u odnosu na 2008. godinu. Ovaj uspjeh može se pripisati spoju vrhunskog sadržaja, stalnog poboljšanja proizvoda i atraktivnih promocija. Paketi s premium sadržajem nude ekskluzivne TV postaje i programe uključujući HBO, HBO Comedy i HBO na zahtjev, kao i sve veći broj naslova u okviru usluge video na zahtjev u produkciji najvećih studija kao što su MGM, Paramount i NBC.

Atraktivne marketinške kampanje MAXtv-a podržane su jakim promidžbom i brojnim promocijama kojima se nudio koncept "Try and Buy", pretplata od 1 kune za određen broj mjeseci, ili uređaj koji se nudi uz minimalno trajanje ugovora. Sve marketinške inicijative pokrenute su i za standardni i za samostalni MAXtv paket.

Pokrenuta je nova T-Comova IPTV usluga za hotele, uključujući novo korisničko sučelje i sadržaj s pravima koja su posebno ugovorena za hotele.

tportal

U 2009. godini tportal je zadržao mjesto jednoga od najvećih hrvatskih informativnih portala sa 700.000 jedinstvenih posjetitelja mjesečno prema podacima nezavisne agencije za istraživanje internetskog prometa Gemius.

Među najvažnijim projektima tportala u 2009. godini vrijedno je izdvojiti tematske mikrostranice, kao što je bila zasebna stranica za predsjedničke izbore koja je kroz vijesti, fotografije i videozapise opširno pokrivala događaje vezane uz izbore.

Usluge kao što su shopping, playtoy, fonoteka, MAXzona i webmail samo su mali dio onoga što tportal nudi, uključujući više od 40 redovnih rubrika. Sadržajima se može pristupiti preko dlanovnika, mobilnih uređaja, obavijestima putem SMS-a i T-Mobile WAP portala te na društvenim mrežama kao što su Facebook i Twitter. K tomu, T-Mobileovi korisnici iPhonea mogu uživati u prilagođenom sučelju prilikom pretraživanja tportala.

Podatkovne usluge

T-Com je i dalje bio usredotočen na prijelaz korisnika s tradicionalnih podatkovnih usluga na modernije usluge veće brzine utemeljene na internetskom protokolu kao što su Metro Ethernet i IP VPN (virtualna mreža putem internetskog protokola).

Broj linija koje opslužuje T-Com smanjio se za 3,7% u odnosu na 2008. godinu. Zahvaljujući mrežnoj pokrivenosti i kvaliteti usluga, T-Com je i u ovom segmentu vodeći na tržištu.

Veleprodaja

Čak i uz jaču konkurenciju na domaćem tržištu i povećanu aktivnost stranih operatora, godina 2009. na tržištu veleprodaje bila je uspješna za T-Com.

Prihodi od veleprodaje predstavljaju 20,8% ukupnog prihoda T-Coma te su iznosili 1.049 milijuna kuna. To predstavlja smanjenje od 9,2% u odnosu na 2008. godinu. Prihod od prometa ostvarenog dial-up pristupom smanjio se zbog prijelaza korisnika na širokopolasne usluge, a prihodi od usluga međusobnog povezivanja preko zakupljenih vodova smanjili su se kao rezultat prijelaza na nove komercijalne modele (međusobno povezivanje na strani T-Coma).

Domaće veleprodajno tržište

Tijekom 2009. godine došlo je do blagog rasta tržišta međusobnog povezivanja na temelju raznolikosti usluga i opsega njihove uporabe, iako ne istim tempom kao prethodne godine.

Glavne aktivnosti u poslovanju veleprodaje u 2009. godini bile su povezane s aktivacijom novih

izdvojenih lokalnih petlji i proširenjem lokalnoga međusobnog povezivanja kroz vlastitu infrastrukturu. Osim kolokacije za potrebe izdvojenih lokalnih petlji (261 lokacije glavnog razdjelnika), operatori su prisutni i na lokacijama 63 lokalne centrale, a 44% međusobnog povezivanja ostvareno je putem vlastite infrastrukture. Broj isporučenih izdvojenih lokalnih petlji na kraju 2009. godine povećao se na 123.054, dok je porast baze korisnika izdvojene lokalne petlje također pridonio blagom povećanju broja minuta u nacionalnom završavanju poziva.

Kao i u godini prije, tržište usluga s dodanom vrijednošću stagniralo je u 2009. godini zbog promjena u zakonskom okružju povezanih s uslugama koje su do 2008. bile glavni pokretač prihoda na VAS tržištu.

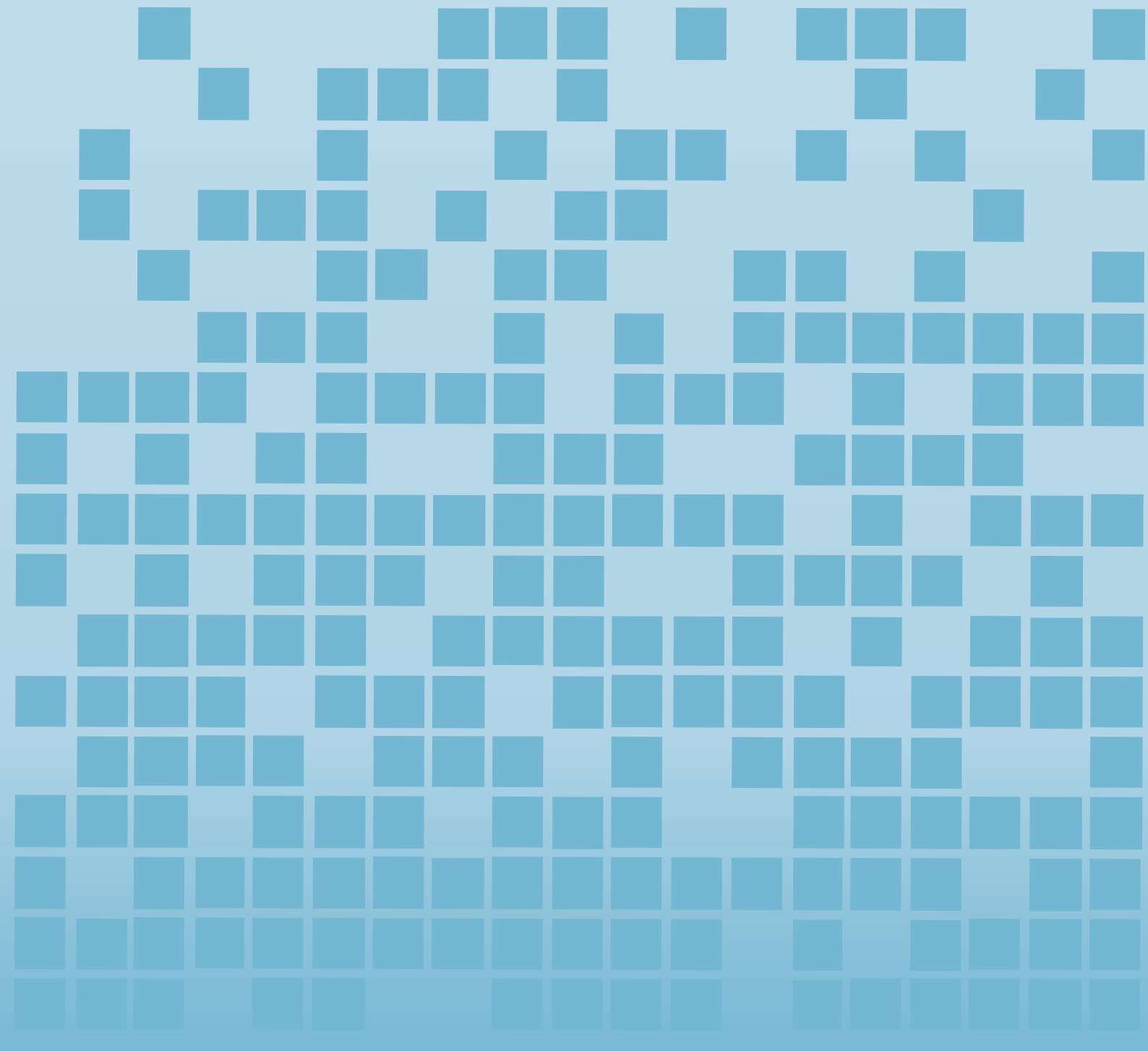
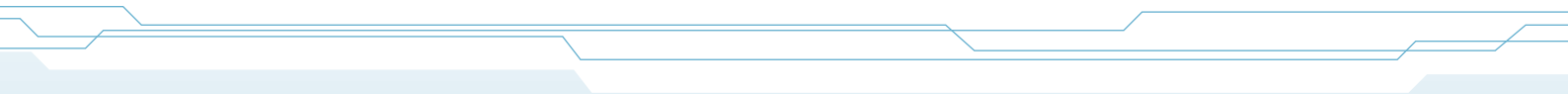
Tržište podatkovnih usluga/kapaciteta ostalo je stabilno tijekom cijele 2009. godine usprkos snažnoj konkurenciji i nižim maržama. Operatori pokretnih mreža ostali su najveći korisnici kapaciteta zahvaljujući porastu širokopolasnih usluga u pokretnoj mreži i povećanoj zamjeni nepokretne telefonije pokretnom.

Međunarodno veleprodajno tržište

Fleksibilna politika T-Coma za međusobno spajanje rezultirala je povećanjem broja međusobnog spajanja u međunarodnom govornom i podatkovnom prometu sa 47 u 2008. na 60 u 2009. godini. Usprkos zamjeni nepokretne telefonije pokretnom i utjecaju recesije, opseg međunarodnog prometa završenog u nepokretnoj mreži u Hrvatskoj preko veleprodaje T-Coma povećao se za 14% u odnosu na prethodnu godinu kao rezultat povećanih prodajnih aktivnosti i jačanja konkurentskog položaja T-Coma na regionalnom tržištu.

Položaj T-Coma na međunarodnom tržištu popravio se i zahvaljujući uvođenju novih graničnih prijelaza i nadogradnji kapaciteta na mjestima prisutnosti na postojećim graničnim prijelazima.

T-Mobile

Pregled

Glavna postignuća u 2009. godini

Pregled

Godina 2009. obilježena je sljedećim postignućima na tržištu:

- T-Mobile je potvrdio vodeći položaj na konkurentnom hrvatskom tržištu pokretnih komunikacija s udjelom od 46,7% na SIM tržištu,
- Ostvaren je broj od gotovo 2,86 milijuna korisnika,
- Ponuđen je niz novih proizvoda/usluga (npr. netbookovi, Stick2CARNet) i opcije osmišljene u cilju zadovoljavanja posebnih potreba u segmentu privatnih korisnika,
- Ponuđena je jedinstvena postpaid tarifa na tržištu prilagođena potrebama mladih,
- Jedinственe tjedne opcije za prepaid korisnike i dnevna opcija Simpa Internet ponuđene su po prvi puta na tržištu,
- Potrebe segmenta poslovnih korisnika ispunjene su Uredom za van, prvim proizvodom na tržištu koji nudi cjelovito poslovno rješenje: integrirane govorne usluge, podatkovne usluge i hardver.

Glavna postignuća 2009.

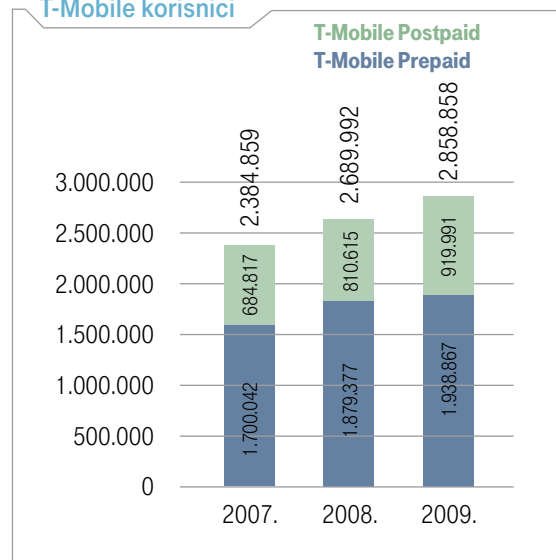
Penetracija pokretnih komunikacija u Republici Hrvatskoj povećala se sa 132,4% na kraju 2008. godine na 137,7⁽¹⁾ % na kraju 2009.

T-Mobile je zadržao vodeći položaj na tržištu s udjelom od 46,7% na SIM tržištu (2008.: 45,8%). Na kraju 2009. godine T-Mobile je imao 919.991 postpaid korisnika (2008.: 810.615) i 1.938.867 prepaid korisnika (2008.: 1.879.377). Kroz niz uspješnih marketinški akcija, koje su za cilj imale poticanje prelaska prepaid korisnika na postpaid, T-Mobileov udjel postpaid korisnika u ukupnoj korisničkoj bazi povećao se s 30,1% na 32,2% u 2009. godini.

Proizvodi i usluge

Tijekom 2009. godine T-Mobile je ponudio niz novih proizvoda osmišljenih u cilju zadovoljavanja posebnih potreba različitih segmenata korisnika. Po prvi puta na tržištu T-Mobile je pokrenuo tjednu opciju za prepaid korisnike i ostvario veliki uspjeh. K tomu, u užjku je pokrenuta tarifa Simpa Zabava. Tijekom posljednjeg tromjesečja

T-Mobile korisnici

2009. godine T-Mobile je ponudio svojim prepaid korisnicima dodatne minute i podatkovni promet koje su mogli ostvariti nadoplatom Simpa računa.

T-Mobile je također pokrenuo prvu postpaid tarifu na tržištu pod imenom Mrak koja odgovara potrebama mladih. Nadalje, T-Mobile je proslavio drugi rođendan vrlo uspješne tarife Flex Obitelj osmišljene posebno za obitelji. Kako bi svojim postpaid korisnicima omogućio veću fleksibilnost, oni mogu besplatno izabrati jednu od ponuđenih plaćenih opcija prilikom potpisivanja ugovora. Uz to, pokrenuta je Tarifa po mom kako bi se zadovoljile potrebe korisnika koji žele pogodnosti postpaida, a da pri tomu ne moraju brinuti o mjesečnoj naknadi. Za korisnike kojima je bitna glazba T-Mobile je pokrenuo opciju Play Now Plus.

T-Mobile je također ponudio paket osmišljen za CARNet korisnike - Stick2CARNet. Na potrebe privatnih korisnika u području podatkovnih usluga T-Mobile je odgovorio promidžbenom ponudom Mobile Internet, ponudom Simpa Interneta i dnevnom opcijom Simpa Interneta te pokretanjem ponude Asus i Lenovo netbooka. T-Mobile je, ekskluzivno na tržištu, korisnicima ponudio novu, nadograđenu inačicu iPhone uređaja - iPhone 3GS.

(1) Izvor: VIPnet i Tele2 kvartalna izvješća za 4. kv. 2008. Broj pretplatnika za VIPnet i Tele2 za 4. kv. 2009. interno procijenjen.

Potrebe poslovnih korisnika zadovoljene su proširenjem uspješnih ponuda Flex Team i Ured za van. Ured za van, prvi proizvod na tržištu koji nudi cjelovito poslovno rješenje: integrirane govorne usluge, podatkovne usluge i hardver, nastavio je svoj uspješan razvoj. K tomu, T-Mobile je ponudio rješenja usmjerena na specifične segmente tržišta kako bi zadovoljio zahtjeve korisnika u tim segmentima. Na primjer, ponuda namijenjena obrtnicima osmišljena u suradnji s Hrvatskom obrtničkom komorom, nova tarifa osmišljena za tvrtke koje pokreću poslovanje (tarifa Flex Business Start) i sezonska ponuda Flex Team.

Objedinjena prodaja T-Coma i T-Mobilea

I u 2009. godini nastavljene su aktivnosti u cilju povećanja učinkovitosti prodaje i razine usluge na prodajnim mjestima kao i unaprjeđenje pružanja usluga korisnicima.

Korisnicima se kroz sve prodajne kanale nude svi proizvodi i usluge pokretne i nepokretne mreže.

Organizacija prodaje djeluje kroz tri središnje organizacijske cjeline: prodaja ključnim i velikim poslovnim korisnicima, malim i srednjim poslovnim korisnicima te privatnim korisnicima.

Glavna postignuća su:

- Jačanje vlastite maloprodajne mreže kroz otvaranje novih T-Centara i preuređenje/premještanje nekih starih T-Centara.
- Jačanje mreže neizravnih partnera kroz dublju tržišnu pokrivenost i usklađivanje portfelja T proizvoda.
- Uvođenje novih prodajnih kanala kako bi bili što bliže korisniku (štandovi u odabranim trgovačkim centrima).
- Uvođenje samouslužnih uređaja - platomata - za plaćanje korisničkih računa u T-Centrima.
- Razvoj poslovanja u segmentu poslovnih korisnika uz usuglašavanje s različitim prodajnim kanalima i savjetodavni pristup.

Mreža i uslužne platforme

Područje mrežnih i uslužnih platformi s temeljnom infrastrukturom je jezgra T-HT-a. U skladu sa strategijom T-HT-a, cilj je postići maksimalno zadovoljstvo korisnika s ekonomičnom, fleksibilnom i pouzdanom infrastrukturom. T-HT je odabrao strategiju pružanja svih usluga putem zajedničkog širokopoljasnog porta kao osnovom, što znači da je potrebno izvršiti transformaciju pristupne mreže.

Transformacija pristupne mreže se provodi kroz izgradnju nove optičke pristupne mreže, optičke pristupne platforme (GPON) i selektivnu modernizaciju bakrene mreže, te je u tim segmentima započeo investicijski ciklus. Osim toga, postojeću je PSTN mrežu potrebno funkcionalno nadograditi kako bi se omogućila VoIP govorna telefonija na širokopoljasnom portu.

Hrvatsko regulatorno tijelo nametnulo je T-HT-u obvezu da pet godina unaprijed najavi drugim operatorima detaljni plan prestanka rada bakrene pristupne mreže te je donijelo niz podzakonskih akata, vezanih uz optičku pristupnu mrežu, kojima se traži pružanje veleprodajnih širokopoljasnih usluga na optičkoj pristupnoj infrastrukturi kao preduvjet za daljnje pridobivanje komercijalnih korisnika na optičkoj pristupnoj infrastrukturi i izradu optičkih kućnih instalacija.

Tijekom 2009. fokus aktivnosti u području optičkih, širokopoljasnih, transportnih i IP/MPLS platformi uključivao je sljedeće:

- Kontinuirana nadogradnja platforme za širokopoljasne usluge na optičkoj infrastrukturi. U 2009. godini instalirano je 40 GPON čvorova, FTTA (optička vlakna do područja) - dosegnuto 215.228 korisnika, FTTH (optička vlakna do kuće) - dosegnuto 34.740 korisnika te je spojeno u rad 2.114 komercijalnih korisnika;
- Regulatorna Agencija (HAKOM) je izdala niz obveza T-HT-u u području proširenja veleprodajnih širokopoljasnih usluga. Veleprodajne širokopoljasne usluge su proširene obvezama pružanja govornih i IPTV usluga garantirane kvalitete te iste moraju ponuditi i na novoizgrađenoj optičkoj pristupnoj mreži kao preduvjet za daljnje pridobivanje komercijalnih korisnika;
- Daljnjim uvođenjem DSLAM (Digital Subscriber Line Access Multiplexer - pristupni multipleksor digitalne pretplatničke linije) infrastrukture do kraja 2009. godine pokriveno je 98% populacije u Hrvatskoj s ukupno 802.000 širokopoljasnih portova. U 2009. godini instalirano je 175.000 novih širokopoljasnih portova;
- Kontinuirana nadgradnja transportne platforme (instalirano je 16 IP/MPLS usmjerivača i 45 Ethernet preklopnika) kako bi se udovoljilo sve većoj potražnji za kapacitetima. U 2009. godini proširenjem optičke mreže u Regiji 4 - zapadni prsten i Regiji 3 - istočni prsten i uvođenjem novih regionalnih (DWDM) prstena u Regiji 3 i Regiji 2 (međunarodna povezivost s BiH) omogućena je migracija na 10 Gbit/s Ethernet. Instalacija 40 CWDM uređaja omogućila je podizanje kvalitete usluga (QoS) ADSL platforme micanjem DSLAM kaskade ili povezivanje novih DSLAM-a. UMTS SWOP projekt podržan je sa svim potrebnim transportnim kapacitetima te je također uglavnom za T-Mobile instalirano 50 novih radio relejnih linkova i 280 MSPP uređaja;
- IPTV (Internet Protokol Television) platforma T-HT-a je nadograđena novim softverom (Home Entertainment 3.0) i korisničkim klijentima u cilju pružanja novih interaktivnih funkcionalnosti i boljeg korisničkog doživljaja. Kapacitivno je proširena na do 300.000 IPTV korisnika. Također, svi MAXtv kanali su zaštićeni sustavom za korekciju greške TV slike (VQE) čime se ispravljaju manje degradacije signala uslijed nedovoljne kvalitete pristupne bakrene mreže;
- Platforma za Hotel IPTV rješenje u potpunosti je u funkciji. Platforma Hotel koristi MAXtv platformu za privatne korisnike, upravljanje digitalnim pravima, mrežne resurse i resurse videa na zahtjev - dodavanjem samo middleware servera. Završeno je i korisničko sučelje za hotelske korisnike;

- Izvršeno je redefiniranje govornih usluga (HALO) kako bi se podržala buduća platforma za govorne usluge (VoIP) privatnim korisnicima. Instalirana je i testirana VoIP platforma za privatne korisnike (preIMS) i trenutno je u postupku pripreme pilot migracije;
- Ugašena je X.25 platforma te su poslovni korisnici migrirani na nove Metro-Ethernet i IP/MPLS produkte. Nakon Telex platforme to je prva platforma koja je migrirana u skladu s T-HT strategijom koja se fokusira na pojednostavljenje i reduciranje platformi. Također, svi korisnici CROLINE (tradicionalna frame relay podatkovna mreža) mreže su migrirani na Metro Ethernet i AT;
- Izvršena konsolidacija SLA ugovora s najzastupljenijim pružateljima usluga u domeni podrške održavanja telekomunikacijskih platformi, koja je rezultirala objedinjavanjem SLA ugovora te ostvarenom troškovnom uštedom od 8,4% u odnosu na 2008. godinu;
- Završena faza I za šest projekata Six Sigma. Ukupan financijski utjecaj za 2009. iznosi 39 milijuna kuna. Implementiran je razvojni program uslužne kulture. Tehničko terensko osoblje opskrbljeno je korporativnim uniformama i završen je edukacijski program o uslužnoj kulturi za 600 tehničara. Realizirani su operativni preduvjeti za migraciju korisničkih usluga na FTTH infrastrukturu. Implementiran je ACS sustav za daljinsko ukapčanje (zero-touch provisioning) i sustav za daljinski nadzor korisničke opreme (CPE).

Informacijske tehnologije

Informacijske tehnologije jedan su od ključnih preduvjeta za poslovanje u telekomunikacijskom sektoru i moćno sredstvo za poboljšanje korisničke usluge. T-HT-ova jedinica za informacijske i poslovne sustave odgovorna je za inicijative vezane za informacijsku tehnologiju koje podržavaju nastojanja Grupe da se povećaju prihodi i poboljša interna učinkovitost, a istodobno unaprijedi razvoj proizvoda i smanji vrijeme potrebno za plasiranje novih proizvoda na tržište.

Znatni naponi usmjereni su na poboljšanje procesa isporuke proizvoda, razvoj naprednih informacija o korisnicima, tržištu i poslovnih informacija i integriranje usluga u cijeloj T-HT Grupi kako bi se poboljšala interna učinkovitost.

Značajna projektna dostignuća u 2009.:

- Kompletno arhitektonsko rješenje i podrška (COMPASS) za NGN usluge; Upravljanje poslovnim procesima;
- Računovodstveno odvajanje (AS); CCS (Sustav obračuna provizija); nadogradnja sustava Geneva itd.;
- Aplikacija TRGO: zamjena tradicionalnih blagajničkih rješenja u T-Comu i T-Mobileu kako bi se osigurao integrirani i jedinstveni pristup korisničkim uslugama;
- Uvođenje Enterprise Service Bus (TIBCO);
- Završetak projekta Skladišta podataka koji omogućuje naprednu analitičku podršku za prodaju i marketing, financije, sustav operativne podrške (OSS) i veleprodaju;
- Nadogradnja Ascade Carrier Cockpit verzije 4.5 na Carrier Cockpit verziju R6.1. kako bi se optimizirali troškovi održavanja i ublažili poslovni rizici;
- NICB (National Inter-carrier Billing): Uvođenje standardnog rješenja (Intec's Interconnect) za nacionalni sustav obračuna između operatora kako bi se poboljšali i automatizirali s time povezani procesi;
- U cilju postizanja najviše razine sigurnosti podataka, Grupa je započela uvođenje sustava upravljanja sigurnošću informacija (ISMS) kako bi dobila certifikat u okviru norme ISO/IEC 27001. Certifikat ISO 27001 dobili smo za pokretnu i nepokretnu telefoniju u području sustava medijacije.

Maksimalno korištenje talenata u ostvarivanju poslovne strategije

Poslovni rezultati T-HT-a ovise o znanju i vještinama njegovih zaposlenika. Stoga je neophodno učiniti sve moguće korake kako bismo unaprijedili stručnost naših zaposlenika i njegovali korporativnu kulturu koja se temelji na stalnim poboljšanjima radne učinkovitosti.

Kao preduvjet za visok radni učinak na individualnoj razini i u cijeloj kompaniji, ranije uvedeni sustavi upravljanja učinkom i nagrađivanja imaju za cilj usklađivati naknade s pojedinačnim radnim učinkom i kompetencijama.

Organizacijske promjene i uvođenje naprednih tehnologija nužnih za održanje konkurentnosti Grupe značile su nastavak programa optimizacije broja radnika u 2009. Na kraju godine Grupa je imala 6.116 zaposlenika u usporedbi sa 6.487 zaposlenika u 2008.

U svrhu omogućavanja učinkovite transformacije u 2009. promijenjena je organizacijska struktura područja za ljudske resurse u organizaciju koja je usmjerena prema korisnicima - ljudski resursi kao partner poslovanju, što stavlja internog korisnika u središte.

S ciljem promicanja korporativne kulture koja se temelji na povjerenju, usmjerenosti prema uslugama i snažnom timskom duhu, T-HT je uveo novi skup korporativnih vodećih načela za sve zaposlenike Grupe. Ova načela definiraju zadovoljstvo korisnika kao ključni pokretač naših nastojanja, važnost integriteta i poštovanja na radnom mjestu te težnju da se T-HT učini privlačnim mjestom na kojemu zaposlenici mogu pokazati i razvijati svoje sposobnosti.

Prava i pogodnosti za zaposlenike uređena su važećim Kolektivnim ugovorom, a Grupa održava neprekidan dijalog i suradnju sa svojim socijalnim partnerima.

Visoki standardi razvoja zaposlenika

Grupa je nastavila program sustavnog učenja te razvoja znanja i vještina u 2009. s ciljem unapređivanja sposobnosti zaposlenika, a time i ostvarivanja viših standarda usluge.

Edukacijski programi uglavnom su bili usredotočeni na razvijanje vještina vođenja srednjeg menadžmenta, vještina potrebnih za odnose s korisnicima, upravljanje projektima i razvoj stručnih kompetencija. Sveukupno više od 3.500 zaposlenika sudjelovalo je u barem jednom od edukacijskih programa tijekom 2009.

U 2009. intenzivirane su inicijative za razvoj stručne karijere i to putem programa RasT koji je pokrenut u tehničkom području.

Osim toga, T-HT je stavio snažan naglasak na zapošljavanje i obuku mladih stručnjaka u svrhu podrške uvođenju novih tehnologija i aplikacija te osiguravanja buduće konkurentnosti na naprednom i izazovnom komunikacijskom tržištu.

Korisnik je u središtu našeg djelovanja

Razvoj organizacije koja je usredotočena na usluge i usmjerena prema korisniku i dalje je najveći prioritet za Grupu. Pokrenuto je nekoliko projekata, ponajprije nagradni izbor „Uzor si Ti“, kako bi se promovirala kultura pružanja izvanrednih usluga unutar T-HT-a te prepoznalo i nagradilo zaposlenike koji to dokazuju svojim svakodnevnim radom.

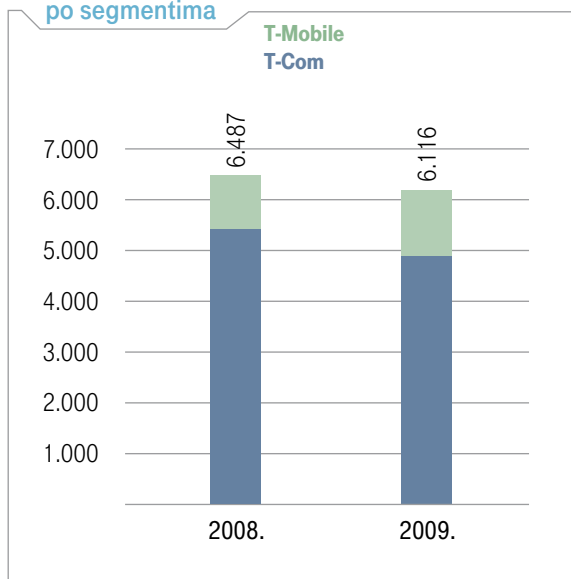
Ravnoteža između posla i privatnog života

T-HT se čvrsto zalaže za zdravlje i dobrobit svojih zaposlenika. Grupa nudi redovite zdravstvene preglede kao i sportske i rekreativne aktivnosti kao doprinos ravnoteži između profesionalnog i privatnog života zaposlenika.

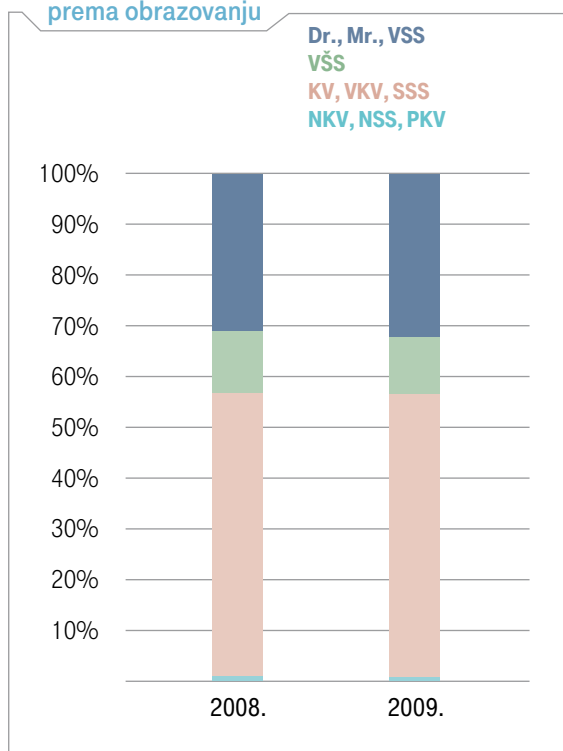
Povratna informacija

U svrhu stalnog poboljšanja, T-HT redovito provodi istraživanja zaposlenika kako bi razumio čimbenike kao što su: razina zadovoljstva zaposlenika s organizacijom, percepcija mogućnosti za napredak u karijeri i učinkovitost menadžmenta. Nadalje, kako bi se potaknula kultura otvorene povratne informacije uvedena je strukturirana inicijativa za razvoj i omogućavanje vještina davanja i primanja povratnih informacija.

Broj zaposlenih po segmentima

Zaposlenici prema obrazovanju

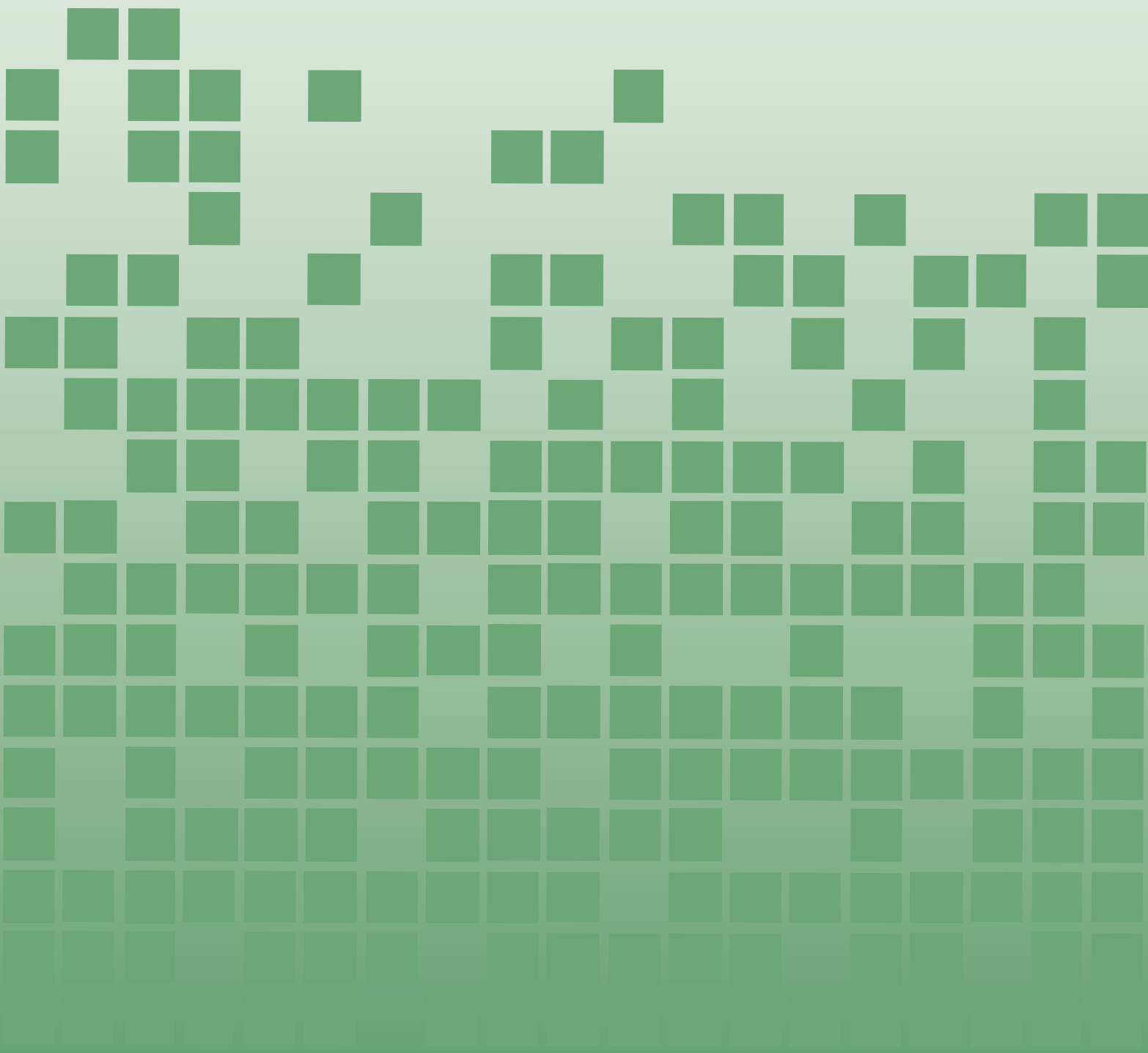

III. Korporativna društvena odgovornost

Donacije i sponzorstva

Ekologija

Kao snažno i uspješno Društvo, T-HT Grupa potpuno je svjesna svoje odgovornosti prema hrvatskom društvu te nastoji postaviti visoke standarde korporativne društvene odgovornosti. Shodno tomu, korporativna društvena odgovornost čini sastavni dio poslovanja T-HT Grupe, a cilj joj je unaprjeđenje hrvatskog društva u širem smislu kroz brojne važne aktivnosti.

S obzirom na to da je riječ o komunikacijskom Društvu, normalno je da su društveni projekti u koje je uključena Grupa usmjereni prema humanitarnim sadržajima, obrazovanju i programima kroz koje moderne tehnologije mogu ostvariti značajan učinak.

Većina je naših projekata dugoročna, čime se osigurava njihova veća djelotvornost, a mnogi imaju i vanjsko-unutrašnji karakter, što znači da se i sami djelatnici T-HT-a izravno uključuju u pomoć zajednici.

Važni aspekti našeg rada vezano uz korporativnu društvenu odgovornost uključuju: suradnju s obrazovnim, kulturnim i znanstvenim institucijama te nevladinim organizacijama, ustupanje resursa T-HT na korištenje u društveno korisne svrhe, sponzoriranje vrijednih projekata te provedba snažne strategije zaštite okoliša.

Donacije i sponzorstva

Grupa

Petogodišnje partnerstvo između T-HT-a i UNICEF-a u Hrvatskoj osnaženo je u 2009. godini projektom „Prve 3 su još važnije“, kojim je prošlogodišnji projekt poticanja odgovornog roditeljstva proširen na skupinu roditelja s djecom s poteškoćama u razvoju. Kako bi se potaknula i osigurala redovna financijska potpora za projekt, T-HT je izradio i poslao uplatnice za donacije uz račune za usluge te na taj način omogućio korisnicima svojih usluga da izravno pridonese ovom vrijednom projektu UNICEF-a. Ovim je partnerstvom također povećana svijest o drugom bitnom pitanju - udomiteljstvu djece.

Od 2001. godine T-HT podupire veliki broj humanitarnih inicijativa osiguravanjem besplatnih 060 brojeva kojima im pomaže da ostvare svoje ciljeve. Prošle se godine broj 060 koristio u brojnim društveno važnim akcijama. Ciljevi takvih projekata uključivali su: podršku pacijentima oboljelim od rijetke i teške kožne bolesti (Udruga Debra), pružanje kvalitetnijeg bolničkog liječenja pacijentima pedijatrijske bolnice u Osijeku (Fondacija Milo moje), poticanje na davanje koštane srži (Zaklada Ana Rukavina) i pružanje potpore udomljenoj ili napuštenoj djeci za studiranje (Korak u život - Rotary Club Zagreb Kaptol). U svim se navedenim inicijativama T-HT odrekao svoje dobiti. Time je cjelokupni iznos prikupljen od poziva za donacije otišao u humanitarne svrhe.

Projekt „Zajedno smo jači“ nastavlja se već četvrtu godinu zaredom. Riječ je o jedinstvenom projektu u kojem zaposlenici T-HT imaju ključnu ulogu na način da utvrđuju potrebe i predlažu projekte iz svog okruženja na temelju vlastitih iskustava. Od 178 zaprimljenih prijava iz cijele Hrvatske u 2009. godini odabrano je 25 projekata kojima su dodijeljena sredstva u iznosu većem od 1,1 milijun kuna. Podršku su, među ostalima, dobili i sljedeći projekti: Hrabri telefon - telefon za zlostavljanu i zanemarenu djecu, Udruga roditelja djece s posebnim potrebama („Mi“ iz Požege), Udruga osoba s invaliditetom („Bubamara“ iz Vinkovaca). K tomu, T-HT je Domu zdravlja Zagreb Istok kupio opremu za vozila te liftove za osobe u invalidskim kolicima ili s poteškoćama u kretanju. T-HT je također pružio podršku kreativnom i terapijskom radu s djecom u Studiju Tanay u Zagrebu.

Drugu godinu zaredom T-HT je odlučio donirati znatna sredstva u dobrotvorne svrhe umjesto kupovine blagdanskih darova za poslovne partnere i korisnike. U 2009. godini blagdanska donacija T-HT Grupe otišla je centrima za hitnu medicinsku pomoć.

Naša se podrška temeljila na pretpostavci da je učinkovita komunikacija često od presudnog značenja kada je u pitanju zaštita i spašavanje ljudskih života. Služba hitne pomoći odabrana je kao primatelj zbog njezinoga općeg značaja za

društvo u cjelini te za pojedince, bez obzira na dob, spol, prebivalište ili društveni status. Po savjetu zdravstvene struke, oprema u vrijednosti većoj od jednog milijuna kuna donirana je Kliničkoj bolnici "Sestre milosrdnice" u Zagrebu, Ustanovi za hitnu medicinsku pomoć Rijeka i domovima zdravlja u Vukovaru, Šibeniku, Dubrovniku i Slavanskom Brodu.

Kroz neprestanu potporu službama hitne pomoći, koju je T-Mobile pokrenuo 2006. godine, dosad je ustanovama za hitnu medicinsku pomoć i domovima zdravlja diljem Hrvatske donirano gotovo deset milijuna kuna za medicinske uređaje, opremu, vozila i druge potrebštine.

U listopadu 2009. godine T-HT je po drugi put organizirao svoju godišnju konferenciju "Znanjem rastemo" na kojoj su gostovali svjetski poznati govornici čije su knjige i ideje inspiracija publici u cijelom svijetu. Muhammed Yunus, dobitnik Nobelove nagrade, i Dan Ariely, biheioralni ekonomist, održali su nadahnuta predavanja te obradili teme bogatstva ljudskog potencijala, potrebe za borbom protiv siromaštva i iracionalnosti svakodnevnog života. Ovo su konferenciji, o kojoj se opsežno izvještavalo u medijima, nazočili vodeći poslovni ljudi i političari, predstavnici poslovnih partnera T-HT-a i mnogi od najboljih studenata fakulteta i drugih obrazovnih ustanova iz cijele Hrvatske.

Osim većih inicijativa ili dugoročnih partnerstva, T-HT također podupire brojne manje projekte koji doprinose različitim segmentima hrvatskog društva. T-HT je tako nastavio podupirati rad Volonterskog centra Zagreb, kako financijski tako i izravnim sudjelovanjem svojih zaposlenika.

Proširenjem ranije postojećeg projekta T-Mobilea, u protekoj je godini Grupa raspisala natječaj za "T-HT stipendiju". Među vrsnim kandidatima Fakulteta elektrotehnike i računarstva u Zagrebu, Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu i Elektrotehničkog fakulteta u Osijeku, odabrano je 11 studenata završnih godina, koji uz ispunjavanje fakultetskih obveza i odlične rezultate tijekom studija, posjeduju najšire interese te su aktivno uključeni u sportske ili sadržaje iz kulture, djeluju u udrugama, odnosno pokazuju zrelost, svestranost te motiviranost za postignuće i širi osobni uspjeh.

Već drugu godinu zaredom T-HT u partnerstvu s Microsoftom podupire projekt "Imagine Cup 2009", koji okuplja studentske i učeničke timove iz cijelog svijeta na razvoju tehnoloških rješenja za globalna pitanja kao što su: glad i siromaštvo, osiguravanje osnovnog obrazovanja, promidžba jednakosti spolova, zdravlje majki itd.

T-HT je ponovno pružio potporu najvećoj tehnološkoj konferenciji u Hrvatskoj, WinDays 2009., konferenciji MIPRO, natječaju "Vidi Web Top 100" te drugim događajima povezanim s telekomunikacijskim sektorom i njegovim zajednicama. K tomu, T-HT je osigurao sredstva ili infrastrukturu i opremu brojnim međunarodnim i nacionalnim forumima i konferencijama o različitim temama.

HT je u prosincu 2009. postao članom CEERIUS Sustainability Indexa u sezoni 2010. CEERIUS (CEE Responsible Investment Universe) je indeks održivosti Bečke burze za regiju srednje i istočne Europe koji uključuje dionice vodećih kompanija u pogledu socijalne i ekološke kvalitete, kao i ekonomskog učinka.

Treći natječaj "T-HTnagrada@msu.hr" također je obilježio treću godinu suradnje između T-HT-a i Muzeja suvremene umjetnosti. Zbirka T-HT-a - umjetnička djela obuhvaćena ovim afirmiranim i dobro prihvaćenim natjecajem - bit će izložena u Muzeju, koji je otvoren u novoj reprezentativnoj zgradi u prosincu 2009. godine. Osim financijske potpore, T-HT pruža podršku Muzeju kroz svoje telekomunikacijske usluge.

T-HT je u 2009. godini nastavio i višegodišnju tradiciju sponzoriranja Hrvatskih narodnih kazališta u Osijeku, Splitu, Rijeci i Varaždinu te Gradskoga dramskog kazališta Gavella u Zagrebu.

S obzirom na golem utjecaj sporta na društvo, Grupa je nastavila višegodišnju suradnju s Hrvatskim olimpijskim odborom kao njegov glavni sponzor, povezujući tako vrijednosti T-HT-a s najboljom tradicijom Olimpijskih igara: poštenim natjecanjem i poticanjem na naporan rad kako bi ostvarili svoje ciljeve i postali vrijedni članovi zajednice.

T-Com

T-Com je u 2009. godini pružio podršku razvoju sportske kulture kroz projekt "Volim Nogomet", kojim je osigurao pogodnije okruženje za razvoj nogometa kao najpopularnijeg timskog sporta u Hrvatskoj. U okviru projekta T-Com, uz višegodišnje sponzorstvo Prve hrvatske nogometne lige, sponzorira i hrvatsku nogometnu reprezentaciju.

Petu godinu zaredom T-Com nastavlja s projektom "KulTurist" u cilju popularizacije i podupiranja kulturnih događaja u Hrvatskoj, u prvom redu filmskih i kazališnih događanja. Popis događanja koje je T-Com sponzorirao prošle godine uključuje: Festival igranog filma u Puli, Splitsko ljeto, Vukovar film festival, Kazalište Ulysses, ZagrebDox i Libertas film festival.

T-Comov internetski portal tportal.hr drugu je godinu zaredom dodijelio najveću književnu nagradu u Hrvatskoj, vrijednu 100.000 kuna. Za književni natječaj "roman@tportal.hr" stiglo je više od 50 prijava, a glavnu je nagradu dobio Drago Glamuzina za roman "Tri", koji je proglašen najboljim hrvatskim romanom u 2008. godini.

T-Com je nastavio projekt "Net u školi" pokrenut 2001. godine, kojim je dječjim domovima osigurao besplatan pristup internetu velike brzine MAXadsl, osobna računala za pristup internetu te besplatno gledanje TV sadržaja na MAXtv-u. Donacijom je obuhvaćeno 17 domova i njihove podružnice širom zemlje. MAXtv i MAXadsl donirani su tijekom prošle dvije godine dječjim domovima na 29 lokacija.

T-Mobile

Kao Društvo predano brizi za okoliš i savjesnom zbrinjavanju otpada, T-Mobile je bio prvi operator u Hrvatskoj koji je pokrenuo prikupljanje i ekološki sigurno zbrinjavanje starih mobilnih telefona i baterija. Odgovor korisnika na ovu inicijativu bio je odličan, o čemu svjedoči činjenica da je od 2004. godine prikupljeno više od 80.000 starih mobilnih telefona.

Godine 2007. T-Mobile je postao pokrovitelj Osnovne škole "Nad lipom" u Zagrebu te je podupro školu i njezinu kandidaturu za međunarodnu eko-školu.

Međunarodne eko-škole predstavljaju posebne programe koji za cilj imaju obrazovanje i osvješćivanje djece o važnosti zaštite okoliša. Taj se status, koji dodjeljuje Međunarodna koordinacija eko-škola, obnavlja svake godine, a T-Mobile je nastavio pružati potporu i u 2009. godini. K tomu, T-Mobile je pomogao i projektima vezanim uz zbrinjavanje otpada i prostorno uređenje područja oko škole.

Jedno od najznačajnijih obilježja 2009. godine bio je T-Mobileov INmusic festival koji se smatra najuspješnijim do sada. Ostatak će zapamćen po izvrsnim nastupima Kraftwerka, Lily Allen, Mobyja, Franza Ferdinanda, Trickyja, Anthraxa i mnogih drugih izvođača.

Pod pokroviteljstvom T-Mobilea održan je i treći uzastopni Minival - festival novih bendova. Pobjednički je bend dobio priliku nastupiti na T-Mobile INmusic festivalu.

Godina je također bila obilježena obnavljanjem suradnje s jednim od najvećih glazbenika u Hrvatskoj, Zlatanom Stipišićem -Gibonijem.

Tijekom 2009. godine T-Mobile je aktivno podupirao jedrenje. Osim što je sponzorirao prestižne regate, T-Mobile je bio i osobni sponzor jedriličara Ivana Kljakovića Gašpića, koji je na Europskom prvenstvu održanom u Bugarskoj osvojio zlatnu medalju u klasi Finn te time postao europski prvak.

Ekologija

Zaštita okoliša već je nekoliko godina jedna od bitnih točaka glavnih poslovnih procesa. Grupa Deutsche Telekom pokrenula je 2009. godine projekt za uvođenje zajedničkog ISO 14001 certifikata za upravljanje okolišem u cilju povećanja transparentnosti, usklađivanja politika i razvoja jedinstvenog pristupa korisnicima, građanima i agencijama za ocjenjivanje u DT-u i povezanim društvima, uključujući i T-HT.

T-HT je potpisnik inicijative Ujedinjenih naroda Global Compact, kojom se zagovaraju načela etičkog poslovanja, uključujući i zaštitu okoliša. Godine 2009. objavljeno je prvo Izvješće o napretku. K tomu, T-HT je višegodišnji član Udruge europskih

telekomunikacijskih operatera (ETNO) te potpisnik Povelje o zaštiti okoliša i Povelje o održivom razvoju, temeljem kojih se obvezao na upravljanje zaštitom okoliša u skladu s međunarodnim smjericama i najboljim praksama.

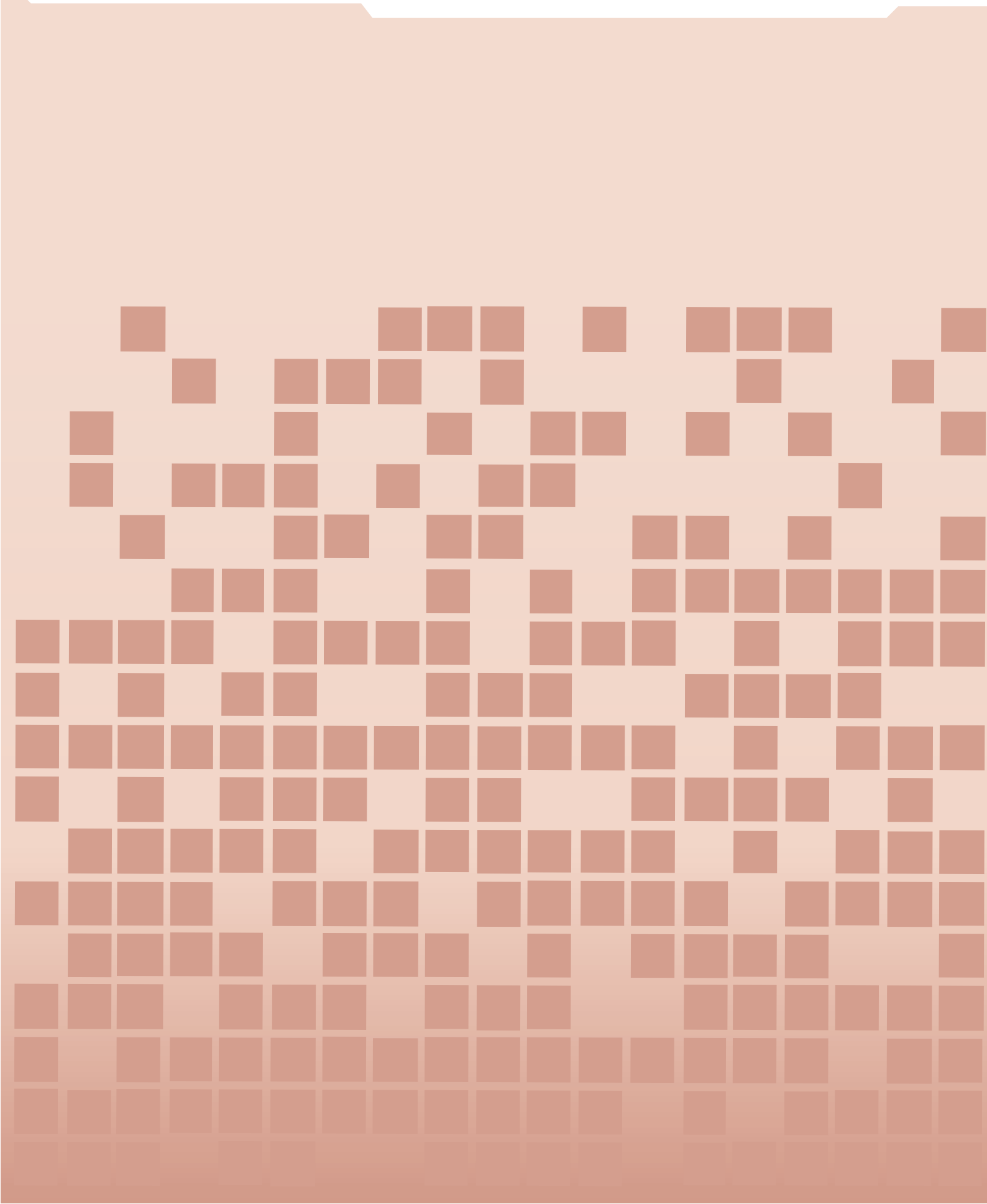
U svojim nastojanjima vezanim uz zaštitu okoliša, Društvo teži tomu da udovolji očekivanjima korisnika. Ono koristi inovativna rješenja kao što su: WebBill, e-račun, e-bon itd. kako bi smanjilo utjecaj usluga na okoliš. Osim toga, svi su T-Centri opskrbljeni opremom za prikupljanje i sigurno zbrinjavanje starih mobilnih telefona i baterija.

Posebna se pozornost posvećuje očuvanju resursa, zaštiti klime i smanjenju količine štetnih emisija nastalih kroz aktivnosti Grupe.

Vozni park T-HT-a neprestano se obnavlja kupovinom novih vozila s boljim faktorom emisije CO₂/km. K tomu, sve se više koriste vozila na plinski pogon, budući da se plin smatra ekološki najprihvatljivijim gorivom.

Klimatizacijski sustavi starije generacije zamjenjuju se novim i učinkovitijim sustavima koji ne koriste tvari štetne za okoliš. Veliki broj kotlovnica koristi ekološki prihvatljiv prirodni plin za centralno grijanje, dok se za napajanje u slučajevima nužde koriste dizelske pokretne jedinice za napajanje. Uporaba biodizela poželjna je u zaštićenim područjima kao što su nacionalni parkovi. T-Mobile koristi solarnu energiju i energiju vjetra za napajanje postrojenja na udaljenim lokacijama pokretne mreže te potiče zajedničko korištenje infrastrukture (npr. antenskih stupova) s drugim operatorima u cilju smanjenja utjecaja na okoliš. Cilj gospodarenja otpadom u T-HT-u je u prvom redu izbjeći ili barem smanjiti nastanak otpada.

Sudjelovanje T-HT u zaštiti okoliša i ekologiji prošireno je tijekom 2009. godine nakon projekta Zelena komunikacija na pošumljavanju dvadeset hektara površine u svakoj od četiri regije u Hrvatskoj tijekom 2008. Naša predanost nastavila se kroz projekt "Zaštita staništa ugroženih vrsta" u okviru kojeg je uklonjena šikara s područja gniježđenja ptice kosca u Odranskom polju, očišćeni su pašnjaci uz rijeku Savu, očišćena je močvara Trstenik i praćene su endemske vrste u jadranskom slivu.

Financijski pregled za 2009. godinu

Konsolidirani prihod

Konsolidirani troškovi redovnog poslovanja

Profitabilnost T-HT Grupe

Financijska pozicija

Kapitalna ulaganja

Financijski rezultati T-Com segmenta

Financijski rezultati T-Mobile segmenta

Financijski rezultati T-HT Grupe

Konsolidirani prihod

Ukupni su se konsolidirani prihodi smanjili za 3,1% na 8.517 milijuna kuna u 2009. u odnosu na 8.791 milijuna kuna u 2008., u prvom redu kao rezultat manjih prihoda od pokretne i nepokretne telefonije, dok su se prihodi od internetskih usluga povećali za 27,7%.

Utjecaj IFRIC-a 13

Početkom 2009. uvedena je norma IFRIC 13, te su, shodno tomu, pripremljeni usporedivi podaci za 2008. godinu. IFRIC 13 određuje kako trgovačka društva koja dodjeljuju nagradne bonuse korisnicima za lojalnost prilikom kupovine robe ili usluga trebaju izvješćivati o obvezi davanja besplatne robe ili usluga ili robe ili usluga s popustom ako i kada korisnici žele iskoristiti bodove. IFRIC 13 zahtijeva od trgovačkih društava da procijene vrijednost bodova dodijeljenih korisniku i odgode taj iznos prihoda kao obvezu dok ne ispune svoje obveze u vezi s isporukom nagrada.

Učinak IFRIC-a 13 je smanjenje prihoda za sljedeće iznose:

- Grupa T-HT: siječanj-prosinac 2008.: -25,3 milijuna kuna; siječanj-prosinac 2009.: -22,1 milijuna kuna
- T-Mobile: siječanj-prosinac 2008.: -18,8 milijuna kuna; siječanj-prosinac 2009.: +6,6 milijuna kuna
- T-Com: siječanj-prosinac 2008.: -6,5 milijuna kuna; siječanj-prosinac 2009.: -28,7 milijuna kuna

Učinak IFRIC-a 13 na financijsku godinu 2009. je smanjenje EBITDA-e za 19,3 milijuna kuna; u 2008. nije bilo utjecaja na EBITDA-u.

Konsolidirani troškovi redovnog poslovanja

Ukupni su se konsolidirani troškovi redovnog poslovanja prije amortizacije smanjili za 1,1% na 5.204 milijuna kuna (2008.: 5.264 milijuna kuna). Smanjenje je vidljivo u troškovima trgovačke robe, materijala i energije, troškovima usluga i drugim troškovima, a što je djelomično neutralizirano većim umanjjenjem vrijednosti kratkotrajne imovine i troškovima zaposlenika.

Materijalni troškovi

Materijalni su se troškovi smanjili za 5,7% na 2.320 milijuna kuna (2008.: 2.459 milijuna kuna).

Razlog tomu je smanjenje troškova trgovačke robe, materijala i energije te troškova usluga. Smanjenje troškova trgovačke robe od 4,4% na 1.054 milijuna kuna (2008.: 1.102 milijuna kuna) rezultat je smanjenja prodaje trgovačke robe za pokretne komunikacije kako izravnim tako i neizravnim kanalima. Troškovi usluga smanjili su se za 6,7% na 1.266 milijuna kuna (2008.: 1.357 milijuna kuna) zbog manjeg broja usluga međusobnog povezivanja na domaćem tržištu te međunarodnih telekomunikacijskih usluga, što je povezano sa smanjenjem neto prihoda od usluga nepokretne i pokretne telefonije te veleprodajnih usluga.

Troškovi primanja zaposlenih

Ukupni troškovi zaposlenika prije jednokratnih stavki vezanih uz troškove zbrinjavanja viška radnika smanjili su se za 0,8% na 1.150 milijuna kuna u odnosu na 1.158 milijuna kuna u 2008.

U 2009. godini napravljena su rezerviranja u iznosu od 152 milijuna kuna u odnosu na 45 milijuna kuna u 2008. Shodno tomu, troškovi zaposlenika nakon jednokratnih stavki povećali su se za 8,2% na 1.302 milijuna kuna (2008.: 1.203 milijuna kuna). Na dan 31. prosinca 2009. Grupa je imala 6.116 zaposlenika, dok je na dan 31. prosinca 2008. imala 6.487 zaposlenika.

Ostali troškovi

Ostali su se troškovi smanjili za 2,4% na 1.472 milijuna kuna (2008.: 1.508 milijuna kuna), uglavnom zbog nižih troškova oglašavanja, najma i lizinga te troškova rada na određeno vrijeme i troškova unajmljivanja osoblja.

Umanjenje vrijednosti imovine

Umanjenje vrijednosti kratkotrajne imovine povećalo se za 16,6% na 110 milijuna kuna (2008.: 94 milijuna kuna) kao rezultat slabije naplate potraživanja uzrokovane recesijom.

Amortizacija

Amortizacija se povećala za 2,9% s 1.362 milijuna kuna u 2008. godini na 1.402 milijuna kuna u 2009. Povećanje je uglavnom rezultat većih troškova amortizacije nematerijalne imovine u poslovanju pokretnih komunikacija vezano uz zamjenu softvera za paketnu jezgrenu mrežu.

Profitabilnost T-HT Grupe

EBITDA

EBITDA (prije jednokratnih stavki) se smanjila za 3,8% na 3.859 milijuna kuna (2008.: 4.009 milijuna kuna) kao rezultat smanjenja ukupnih prihoda i ostalih prihoda iz redovnog poslovanja.

Jednokratne stavke

Jednokratne stavke iznosile su 163 milijuna kuna, od kojih se 152 milijuna kuna odnosilo na rezerviranja za troškove zbrinjavanja viška radnika, a 11 milijuna kuna na troškove reorganizacije. U 2008. godini jednokratne su stavke iznosile 45 milijuna kuna i sve su se odnosile na troškove zbrinjavanja viška radnika.

Dobit iz redovnog poslovanja (EBIT)

Konsolidirana dobit iz redovnog poslovanja smanjila se za 11,9% na 2.294 milijuna kuna (2008.: 2.602 milijuna kuna). Smanjenje je u prvom redu rezultat manjih prihoda i većih troškova zbrinjavanja viška radnika i amortizacije.

Neto dobit

Konsolidirana neto dobit smanjila se za 12,4% na 2.023 milijuna kuna u 2009. u odnosu na 2.310 milijuna kuna u 2008. U usporedbi sa smanjenjem dobiti iz redovnog poslovanja, ovo je smanjenje pod dodatnim utjecajem niže financijske dobiti.

Financijska pozicija

Bilanca

Ukupna se vrijednost imovne smanjila za 4,8% na 14.472 milijuna kuna (2008.: 15.205 milijuna kuna) uglavnom kao rezultat smanjenja kratkotrajne imovine (novca i novčanih ekvivalenata te oročenih depozita) vezano uz isplatu dividende.

Ukupna se dugotrajna imovina povećala sa 7.977 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2008. na 8.175 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2009. zbog većih ulaganja u širokopoljasni pristup i jezgrenu infrastrukturu.

Smanjenje ukupne kratkotrajne imovine sa 7.227 milijun kuna na dan 31. prosinca 2008. na 6.297 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2009. uglavnom je vezano uz isplatu dividende i poduzetih ulaganja.

Ukupni kapital i rezerve smanjili su se na 12.012 milijuna kuna (2008.: 12.440 milijuna kuna) uglavnom zbog manje zadržane dobiti nego u 2008. godini kao

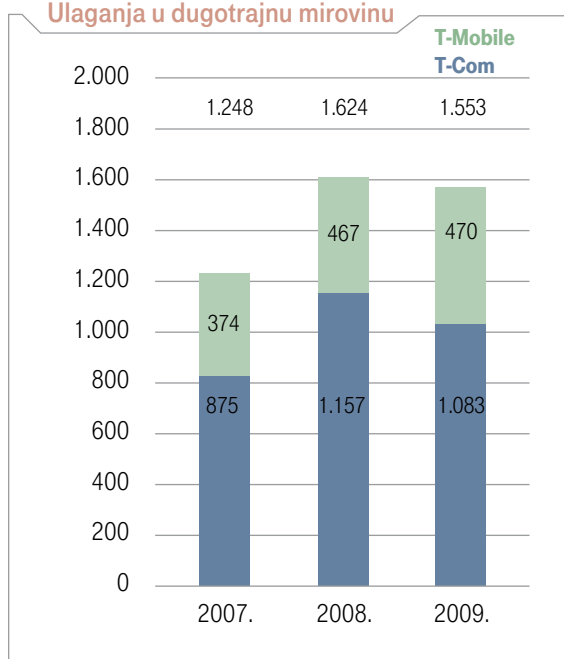
rezultat isplate dividende u iznosu od 2.421 milijun kuna u odnosu na realiziranu dobit za financijsku godinu 2009. u iznosu od 2.023 milijuna kuna.

Novčani tijek

Tijek novca iz redovnog poslovanja glavni je izvor sredstava T-HT-a koji Grupi omogućuje financiranje kapitalnih ulaganja i raspodjelu dividende. U usporedbi s 2008. godinom, neto tijek novca iz redovnog poslovanja smanjio se za 11,7% kao rezultat promjene metode obračuna i naplate pretplate (govorne usluge u nepokretnoj mreži) na računima za prosinac (jednokratni neto učinak je -88 milijuna kuna), smanjenja broja dana podmirenja obveza i manje EBITDA-e. Neto tijek novca iz aktivnosti ulaganja smanjio se za 210,4% kao rezultat kombiniranih učinaka u financijskim godinama 2009. i 2008., kupovine trezorskih zapisa u vrijednosti od 818 milijuna kuna u 2009. godini i promjene u strukturi dospjeća oročenih depozita s depozita od preko 3 mjeseca na depozite kraće od 3 mjeseca u 2008. godini. Neto tijek novca iz financijskih aktivnosti rezultat je isplate dividende i veći je za 1,0% nego u 2008.

Kapitalna ulaganja

Ulaganja u dugotrajnu mirovinu

Kapitalna su se ulaganja smanjila za 4,4% u 2009. godini na 1.624 milijuna kuna (2008.: 1.624 milijun kuna).

Kapitalna ulaganja T-Coma smanjila su se za 6,4% na 1.083 milijuna kuna (2008.: 1.157 milijuna kuna) uglavnom zbog manjih ulaganja u širokopojasnu pristupnu mrežu i vozni park.

Kapitalna ulaganja T-Mobilea neznatno su se povećala za 0,6% na 470 milijuna kuna (2008.: 467 milijuna kuna) uglavnom zbog daljnjih ulaganja u razvoj 2G i 3G mreže i platformi.

Financijski rezultat T-Com segmenta

Prihodi

Ukupni su se prihodi T-Coma smanjili za 2,8% na 5.044 milijuna kuna (2008.: 5.191 milijuna kuna) u prvom redu zbog smanjenja prometa u nepokretnoj mreži uzrokovanog zamjenom nepokretne telefonije pokretnom i porasta konkurencije.

Smanjenje je djelomično neutralizirano znatnim povećanjem prihoda od internetskih usluga, osobito ADSL-a i IPTV-a.

Prihodi od nepokretne telefonije

Prihodi od nepokretne telefonije smanjili su se za 10,3% na 2.506 milijuna kuna (2008.: 2.793 milijuna kuna) i predstavljaju 49,7% prihoda T-Coma. Do tog smanjenja došlo je u prvom redu zbog smanjenja prometa u nepokretnoj mreži uzrokovanog zamjenom nepokretne telefonije pokretnom i jačanjem tržišnog natjecanja koje je rezultiralo prelaskom korisnika drugim operatorima (CPS, ULL). Prelazak drugim operatorima kroz ULL nastavio se i tijekom 2009. godine. Broj korisnika CPS-a ostao je stabilan tijekom 2009. godine na razini od 227.879, dok se broj prijensa broja (NP) povećao za 75.523 korisnika. Kombinacija ovih faktora rezultirala je smanjenjem nacionalnog prometa za 7,9%, smanjenjem međunarodnog prometa za 10,3% i smanjenjem prometa od nepokretne prema pokretnoj mreži za 14,8% u 2009. godini.

Prihodi od internetskih usluga

Prihodi od internetskih usluga povećali su se za 27,7% na 1.149 milijuna kuna u 2009. godini (22,8% ukupnih prihoda T-Coma) u odnosu na 899 milijuna prethodne godine. Ovo je povećanje

rezultat prelaska s dial-up na širokopojasne usluge i rasta novih internetskih usluga.

Doprinos Iskona prihodima nakon konsolidacije iznosio je 123 milijuna kuna u razdoblju siječanj-prosinac 2009. godine u odnosu na 93 milijuna kuna u 2008.

Baza korisnika ADSL-a broji 554.995 korisnika u 2009. godini, što predstavlja povećanje od 17,4% u odnosu na 472.654 korisnika u 2008. ARPU za ADSL povećao se za 3,8% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine zahvaljujući jakim promidžbama koje je T-Com ponudio kako bi povećao penetraciju širokopojasnih usluga i zadržao najveći tržišni udjel u Hrvatskoj. MAXtv, internetska TV usluga Grupe, sada ima gotovo 236.000 pretplatnika (uključujući Iskonov IPTV), što predstavlja povećanje od 74,1% u odnosu na početak godine.

Prihodi od podatkovnih usluga

Prihodi od podatkovnih usluga predstavljaju 3,6% ukupnih prihoda T-Coma. U 2009. godini oni su se smanjili za 8,0% na 183 milijuna kuna (2008.: 199 milijuna kuna) zbog premještanja korisnika s tradicionalnih podatkovnih usluga na jeftinije usluge utemeljene na IP-u. U okviru svoje dugoročne strategije za podatkovne usluge T-Com se usredotočio na premještanje korisnika s tradicionalnih podatkovnih usluga na nove usluge kao što su Metro Ethernet i IP VPN.

Prihodi od veleprodajnih usluga

Poslovni segment veleprodaje predstavlja 20,8% ukupnih prihoda T-Coma. Prihodi od veleprodajnih usluga smanjili su se za 9,2% na 1.049 milijuna kuna u 2009. godini u odnosu na 1.155 milijuna kuna u 2008. Do smanjenja dial-up prometa došlo je zbog očekivanog prelaska na širokopojasne usluge. Nadalje, prihodi od zakupljenih vodova za međusobno povezivanje manji su nego prošle godine zbog prelaska na nove komercijalne modele (međusobno povezivanja na strani T-Coma). Smanjenje međunarodnog prometa prema odredištima u pokretnoj mreži i pad cijena međunarodnih podatkovnih usluga rezultirali su manjim prihodima. Opseg nacionalnog i međunarodnog prometa na čvorištima lokalnih mreža (hubbing) manji je i negativno je utjecao na prihode. Prihodi od završetka i započinjanja poziva smanjili su

se zbog nižih cijena međusobnog povezivanja koje je odredio HAKOM (regulatorna agencija).

S druge strane postoje pozitivni trendovi potaknuti većim prihodima od pružanja infrastrukturnih usluga drugim operatorima. Nadalje, ostvaren je veći prihod od međunarodnog IP pristupa nego prošle godine zbog povećanja prodanih kapaciteta.

Troškovi redovnog poslovanja

Troškovi redovnog poslovanja prije amortizacije smanjili su se za 0,2% na 3.509 milijuna kuna (2008.: 3.516 milijuna kuna), u prvom redu zbog smanjenja troškova usluga i drugih troškova.

Troškovi trgovačke robe, materijala i energije neznatno su se smanjili na 507 milijuna kuna (2008.: 508 milijuna kuna) uglavnom zbog većih troškova modema i terminalne opreme za usluge kao što su ADSL i IPTV, a neutralizirani su manjim materijalnim troškovima.

Troškovi usluga smanjili su se za 8,9% na 1.015 milijuna kuna (2008.: 1.114 milijuna kuna) u prvom redu zbog smanjenja troškova domaćih i međunarodnih telekomunikacijskih usluga kao rezultat manjih prihoda od nepokretne telefonije i veleprodajnih usluga.

Ukupni troškovi zaposlenika (prije jednokratnih stavki u iznosu od 148 milijuna kuna u 2009. te 45 milijuna kuna u 2008.) smanjili su se za 1,3% na 920 milijuna kuna (2008.: 931 milijun kuna) uglavnom kao rezultat kontinuiranog programa smanjenja broja zaposlenika.

Ostali su se troškovi smanjili za 1,6% na 876 milijuna kuna (2008.: 890 milijuna kuna). Do najvećeg je smanjenja došlo u troškovima najma i lizinga te troškovima oglašavanja.

Umanjenje vrijednosti imovine povećalo se s 28 milijuna kuna u 2008. godini na 43 milijuna kuna u 2009. kao rezultat slabije naplate potraživanja zbog recesije.

Amortizacija se povećala za 1,7% na 908 milijuna kuna (2008.: 893 milijuna kuna).

Profitabilnost T-Coma

EBITDA

U 2009. godini EBITDA (prije jednokratnih stavki u iznosu od 159 milijuna kuna u 2009. i 45 milijuna kuna u 2008. godine) se smanjila za 2,5% na 2.019 milijuna kuna (2008.: 2.071 milijun kuna) u prvom redu zbog manjih prihoda i ostalih prihoda iz redovnog poslovanja. Marža EBITDA-e (prije jednokratnih stavki) iznosila je 40,0% u 2009. godini (2008.: 39,9%).

EBIT

EBIT se smanjio za 16,0% na 952 milijuna kuna (2008.: 1.133 milijuna kuna) kao rezultat kretanja EBITDA-e i većih troškova amortizacije.

Kapitalna ulaganja

Kapitalna su se ulaganja smanjila za 6,4% na 1.083 milijuna kuna (2008.: 1.157 milijuna kuna) uglavnom zbog manjih ulaganja u širokopojasnu pristupnu mrežu i vozni park. Omjer CAPEX-a i prodaje smanjio se za 0,8 postotnih poena na 21,5% prihoda (2008.: 22,3% prihoda).

Financijski rezultat T-Mobile segmenta

Prihodi

Ukupni su se prihodi T-Mobilea smanjili za 5,0% u odnosu na 2008. godinu. Smanjenje prihoda rezultat je manjih prihoda od prepaida (-13,9%) i postpaida (-5,0%), što je djelomično nadoknađeno povećanjem ostalih prihoda pokretnih komunikacija (+27,9%). Smanjenje prihoda od prepaida i postpaida rezultat je gospodarske recesije, veće tržišne penetracije i negativnih učinaka novih Vladinih poreza, uključujući trošarinu od 6% na usluge pokretne telefonije tijekom dva tromjesečja 2009. godine.

Troškovi redovnog poslovanja

U 2009. godini ukupni troškovi redovnog poslovanja T-Mobilea prije amortizacije iznosili su 2.481 milijun kuna (2008.: 2.635 milijuna kuna), što predstavlja smanjenje od 5,8%. Ovaj je pad troškova uglavnom rezultat manjih izravnih troškova: smanjenja troškova trgovačke robe za pokretne komunikacije i provizija vezano uz troškove stjecanja/zadržavanja

korisnika (SAC/SRC) te smanjenja troškova međusobnog povezivanja. Kao i u slučaju prihoda, smanjenje izravnih troškova povezano je s gospodarskom situacijom u zemlji.

Materijalni su se troškovi smanjili za 9,1% na 1.469 milijuna kuna u 2009. godini u odnosu na 1.615 milijuna kuna prethodne godine. Smanjenje je uglavnom rezultat slabije prodaje trgovačke robe za pokretne komunikacije kako izravnim tako i neizravnim kanalima. Troškovi međusobnog povezivanja bili su manji zbog nove cijene završetka poziva koja je u uporabi od travnja 2009.

Ukupni troškovi zaposlenika su se povećali za 2,9% na 234 milijuna kuna u 2009. u odnosu na 228 milijuna kuna u 2008.

Ostali troškovi na istoj su razini kao i prethodne godine.

U 2009. amortizacija se povećala za 5,2% na 494 milijuna kuna u odnosu na 469 milijuna kuna u 2008. To je uglavnom rezultat većih troškova amortizacije nematerijalne imovine vezanih uz zamjenu softvera za paketnu jezgrenu mrežu.

Profitabilnost T-Mobilea

EBITDA

U 2009. godini EBITDA (prije jednokratnih stavki u iznosu od 4 milijuna kuna u 2009. godini) za pokretnu telefoniju smanjila se za 5,1% (na 1.840 milijuna kuna u odnosu na 1.938 milijuna kuna u 2008.). Navedeno je rezultat manjih prihoda za 5,0% koji su nadoknađeni smanjenjem troškova (-5,8%). Glavni razlozi smanjenja EBITDA-e u odnosu na prethodnu godinu su negativni učinci Vladinih mjera (povećanje stope PDV-a i posebna naknada za usluge u pokretnoj mreži od 6%). Marža EBITDA-e (prije jednokratnih stavki) je 43,9% i na istoj je razini kao prethodne godine.

EBIT

U odnosu na prethodnu godinu EBIT za pokretnu telefoniju smanjio se za 8,7% na 1.341 milijun kuna s 1.469 milijuna kuna. Navedeno je smanjenje rezultiralo iz gore navedenih razloga.

Kapitalna ulaganja

Kapitalna su se ulaganja neznatno povećala za 0,6% na 470 milijuna kuna (2008.: 467 milijuna kuna). Uglavnom se ulagalo u daljnji razvoj 2G i 3G mreže i platformi. Shodno tomu, omjer CAPEX-a i prihoda povećao se za 0,6 postotnih poena na 11,2% (2008.: 10,6% prihoda).

Konsolidirana financijska izvješća 31. prosinca 2009.

Opće informacije

Izvešće ovlaštenog revizora

Konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti

Konsolidirano izvješće o financijskom položaju

Konsolidirano izvješće o novčanim tijekovima

Konsolidirano izvješće o promjenama kapitala

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća

Izveštaj posloводства

Pregled poslovanja za 2009. godinu prema najboljem saznanju Uprave sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju, uz opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima su izdavatelj i društva izloženi kao cjelina.

Odgovornost za konsolidirana financijska izvješća

Temeljem važećeg hrvatskog Zakona o računovodstvu, Uprava je dužna osigurati da konsolidirana financijska izvješća za svaku financijsku godinu budu sastavljena u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI), koje objavljuje Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog položaja i rezultata poslovanja Grupe za to razdoblje.

Uprava razumno očekuje da Grupa ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga,

Uprava i dalje prihvaća načelo trajnosti poslovanja pri izradi konsolidiranih financijskih izvješća.

Odgovornosti Uprave pri izradi konsolidiranih financijskih izvješća uključuju osiguravanje:

- odabira i dosljednog primjenjivanja odgovarajućih računovodstvenih politika;
- razumnih i opreznih prosudbi i procjena;
- primjenjivanja važećih računovodstvenih standarda; te
- pripremu konsolidiranih financijskih izvješća po načelu trajnosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Grupa nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Grupe, kao i njegovu usklađenost s važećim hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Grupe te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nezakonitosti.

Uprava je odobrila konsolidirana financijska izvješća za izdavanje dana 8. veljače 2010. godine.

HT - Hrvatske telekomunikacije d.d.
Savska cesta 32
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

8. veljače 2010. godine

Potpisano u ime Grupe,

Ivica Mudrinić
Predsjednik Uprave

Dioničarima društva HT - Hrvatske telekomunikacije d.d.:

Obavili smo reviziju priloženih konsolidiranih financijskih izvješća („financijska izvješća“) dioničkog društva HT - Hrvatske telekomunikacije (dalje: „HT d.d.“, „T-HT“ ili „Matično Društvo“) i njegovih povezanih društava (zajedno, dalje: Grupa) koja uključuju konsolidirano izvješće o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2009. godine, konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti, konsolidirano izvješće o promjenama kapitala i konsolidirano izvješće o novčanim tijekovima za godinu tada završenu, te sažetak značajnih računovodstvenih politika i bilješki, koja su prikazana na stranicama od 77 do 122.

Odgovornosti Uprave

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivni prikaz ovih financijskih izvješća u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja. Odgovornosti Uprave uključuju: utvrđivanje, uvođenje i održavanje internih kontrola važećih za sastavljanje i objektivni prikaz financijskih izvješća u kojima neće biti značajnih pogrešnih prikaza uzrokovanih prijevarom ili pogreškom; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; i utvrđivanje razumnih računovodstvenih prosudaba primjerenih u danim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je izraziti mišljenje o tim financijskim izvješćima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju pridržavanje revizora etičkim pravilima, te planiranje i provođenje revizije do razine koja je potrebna za postizanje razumnog uvjerenja o tome da u financijskim izvješćima nema značajnih pogrešnih iskaza.

Revizija uključuje provođenje postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama prikazanim u financijskim izvješćima. Odabir postupaka ovisi o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika značajnih pogrešnih prikaza u financijskim izvješćima uzrokovanih prijevarom ili pogreškom. U procjenjivanju tih rizika, revizor razmatra interne kontrole važeće za sastavljanje i objektivni prikaz financijskih izvješća koje sastavlja Društvo kako bi odredio odgovarajuće revizorske postupke u danim okolnostima, ali ne i za izražavanje mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva. Revizija također uključuje procjenjivanje primijenjenih računovodstvenih politika i primjerenost utvrđenih računovodstvenih procjena Uprave, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvješća.

Vjerujemo da su nam pribavljeni revizorski dokazi dostatni i čine razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju konsolidirana financijska izvješća prikazuju realno i objektivno, u svim značajnim aspektima financijski položaj Grupe na dan 31. prosinca 2009. godine, rezultate njenog poslovanja, novčane tijekove i promjene kapitala za godinu tada završenu sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja.

Poseban naglasak

Bez kvalificiranja našeg mišljenja, skrećemo pažnju na sljedeće događaje:

Vlasništvo nad i pravo korištenja Distribucijsko-telekomunikacijske infrastrukture i tužba Grada Zagreba

Kao što je detaljnije objašnjeno u bilješci 11, dio mreže T-HT-a smatran nekretninama (uključujući telekomunikacijsku kanalizaciju kao dio infrastrukture), nema svu potrebnu dokumentaciju sukladnu hrvatskom zakonodavstvu, a njezin veći dio još uvijek nije upisan u zemljišnim knjigama. Događaji neovlaštenog ulaska u kanalizacijske sustave T-HT-a od strane konkurenata i određene tražbine nad vlasništvom te imovine od strane lokalnih organa vlasti (prvenstveno Grada Zagreba koji potražuje vlasništvo nad kanalizacijom na području grada Zagreba i traži plaćanje iznosa od 120 milijuna kuna uvećanog za kamate, kao što je detaljnije objašnjeno u bilješci 28 c)) mogu imati značajan utjecaj na financijska izvješća u slučaju da T-HT ne bude u mogućnosti dokazati svoja vlasnička prava.

Grupa je procijenila i iskazala postojanje rizika, uključujući i pribavljanje pravnog mišljenja o navedenoj situaciji, no kako je ovaj problem vrlo složen, Grupa ne može sa sigurnošću utvrditi vjerojatnost mogućeg ishoda i hoće li ishod rezultirati umanjnjem vrijednosti telekomunikacijske kanalizacije bilo zbog nemogućnosti utvrđivanja vlasništva, ili kao rezultat naknada za pravo služnosti koje se mogu pojaviti, a mogu imati retroaktivni učinak.

Zlouporeba vladajućeg položaja

Kao što je detaljnije objašnjeno u bilješci 28 a), podignuto je nekoliko pritužbi protiv T-HT-a i T-Mobilea Hrvatska d.o.o. od strane njihovih konkurenata pred Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja i Hrvatskom agencijom za telekomunikacije zbog navodne zlouporebe vladajućeg položaja. Nekoliko pravnih postupaka je u tijeku.

T-HT i T-Mobile snažno brane sve navedene situacije. U Hrvatskoj ne postoji praksa materijalno značajnih podmirenja niti prema Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja niti zbog prekršaja. Radi nepostojanja relevantne sudske prakse te zbog činjenice da su oba procesa u tijeku, Grupa nije u mogućnosti utvrditi vjerojatnost mogućeg ishoda, no ipak Uprava vjeruje kako bi eventualni troškovi podmirenja bili znatno manji nego maksimalne kazne navedene u bilješci 28 a).

Tužbe po Zakonu o zaštiti potrošača

Kao što je detaljnije objašnjeno u bilješci 28 b), T-HT je u procesima zbog navodnog kršenja Zakona o zaštiti potrošača zbog metode obračuna govornih usluga i mjesečne pristupne naknade. Tužitelji su privatni korisnici usluga T-HT-a i Društvo za zaštitu potrošača. T-HT je pokrenuo protumjere i postupci su u tijeku.

Uprava i pravni savjetnici Grupe smatraju ove tužbe neosnovanim i da je Grupa naplaćivala naknade korisnicima u skladu s tada važećim Ugovorom o koncesiji koji je odobrila Vlada Republike Hrvatske.

U ovim konsolidiranim financijskim izvješćima nisu izvršena rezerviranja za niti jedan od gore navedenih događaja.

Ernst&Young d.o.o.
Zagreb
Republika Hrvatska

Slaven Đuroković

8. veljače 2010. godine

Konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

72

Konsolidirana financijska izvješća

	Bilješke	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna Ispravljeno
Prihodi od pružanja usluga		8.414	8.709
Prihodi od prodaje trgovačke robe		103	82
Prihodi od osnovne djelatnosti	3	8.517	8.791
Ostali prihodi		213	278
Troškovi prodane robe, materijala i energije		(1.054)	(1.102)
Troškovi usluga	4	(1.266)	(1.357)
Troškovi osoblja		(1.302)	(1.202)
Bruto plaće		(868)	(867)
Porezi, doprinosi i ostali troškovi plaća		(266)	(273)
Troškovi otpremnina	6	(152)	(48)
Ostala dugotrajna primanja zaposlenih	20	(16)	(14)
Kapitalizirani troškovi rada u vlastitoj režiji		169	159
Amortizacija dugotrajne imovine	5	(1.365)	(1.346)
Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	5	(36)	(17)
Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine		(110)	(94)
Umanjenje vrijednosti ulaganja	12	-	(1)
Ostali troškovi	7	(1.472)	(1.507)
Ukupni troškovi iz osnovne djelatnosti		(6.436)	(6.467)
Dobit iz osnovne djelatnosti		2.294	2.602
Prihod od kamata		301	356
Financijski rashodi		(41)	(34)
Prihod od ulaganja u zajednički pothvat	13	12	17
Udjel u dobitku od ulaganja u pridružena društva	12	-	1
Dobit prije poreza		2.566	2.942
Porez	8	(542)	(632)
Dobit godine		2.024	2.310
Gubici od vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju	14	(2)	(3)
Ostalo		6	11
Ostala sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza		4	8
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza		2.028	2.318
Zarada po dionici			
- osnovne i razrijeđene zarade po dionici, za dobit godine pripisivu redovnim dioničarima Društva	9	24,72 kune	28,21 kuna

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog izvješća o sveobuhvatnoj dobiti.

Konsolidirano izvješće o financijskom položaju

Na dan 31. prosinca 2009. godine

73

Konsolidirana financijska izvješća

	Bilješke	31. prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna Ispravljeno
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	10	1.021	972
Nekretnine, postrojenja i oprema	11	6.507	6.428
Ulaganje u pridruženo društvo	12	2	2
Ulaganje u zajednički pothvat	13	373	365
Ulaganja raspoloživa za prodaju	14	115	37
Goodwill		77	77
Dugotrajna potraživanja		33	37
Odgođeno porezno sredstvo	8	46	60
Ukupna dugotrajna imovina		8.174	7.978
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	16	255	314
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	17	1.466	1.319
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda		84	105
Potraživanja za više plaćeni porez na dobit		39	-
Ulaganja raspoloživa za prodaju	14	257	53
Oročeni depoziti	18 b)	2	213
Novac i novčani ekvivalenti	18 a)	4.195	5.223
Ukupna kratkotrajna imovina		6.298	7.227
UKUPNA IMOVINA		14.472	15.205

Konsolidirano izvješće o financijskom položaju (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2009. godine

74

Konsolidirana financijska izvješća

	Bilješke	31. prosinca 2009. godina milijuni kuna	31. prosinca 2008. godina milijuni kuna Ispravljeno
KAPITAL I OBVEZE			
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	23	8.189	8.189
Zakonske rezerve	24	409	409
Rezerve iz tržišne vrijednosti		(3)	(1)
Zadržani dobitak	25	3.417	3.843
Ukupni kapital i rezerve		12.012	12.440
Dugoročne obveze			
Rezerviranja za sudske sporove i ostala rezerviranja	22	116	90
Rezerviranja za otpremnine	6	113	-
Obveze prema zaposlenicima	20	192	187
Prihod budućih razdoblja	21	103	128
Dugoročni krediti i ostale dugoročne obveze		25	21
Ukupne dugoročne obveze		549	426
Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze	19	1.459	1.657
Rezerviranja za otpremnine	6	7	139
Ostale ukalkulirane obveze	26	183	157
Prihodi budućih razdoblja	21	261	342
Obveze za porez na dobit		-	41
Kratkoročni krediti i kratkoročni dio dugoročnih kredita		1	3
Ukupne kratkoročne obveze		1.911	2.339
Ukupne obveze		2.460	2.765
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE		14.472	15.205

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvješća o financijskom položaju.

Potpisali u ime Grupe 8. veljače 2010. godine:

Ivica Mudrinić

Jürgen P. Czapan

Konsolidirano izvješće o novčanim tijekovima

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

75

Konsolidirana financijska izvješća

	Bilješke	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna Ispravljeno
Poslovne aktivnosti			
Dobit godine		2.024	2.310
Amortizacija	5	1.365	1.346
Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	5	36	17
Porez na dobit	8	542	632
Prihod od kamata		(262)	(328)
Dobitak od otuđenja imovine		-	(13)
Prihod od ulaganja u zajednički pothvat	13	(12)	(17)
Smanjenje/(povećanje) zaliha		59	(111)
Povećanje potraživanja i predujmova		(205)	(151)
(Smanjenje)/povećanje obveza i odgođenog plaćanja troškova		(212)	98
Povećanje/(smanjenje) obveza prema zaposlenicima	20	5	(14)
Plaćene kamate		(6)	(7)
Povećanje rezerviranja		7	15
Vrijednosno usklađenje zaliha		-	27
Ostale negotovinske stavke		(6)	7
Plaćeni porez		(599)	(699)
Neto novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti		2.736	3.112
Ulagačke aktivnosti			
Kupnja dugotrajne imovine	10,11	(1.553)	(1.624)
Primici od prodaje dugotrajne imovine		24	39
Kupnja dugotrajne financijske imovine		(75)	-
Primici od prodaje dugotrajne financijske imovine		2	14
Kupnja kratkotrajne financijske imovine		(310)	-
Primici od prodaje kratkotrajne financijske imovine		319	2.376
Primici od kamata		280	380
Primici od dividendi		4	-
Neto novčani tijekovi (korišteni u)/iz ulagačkih aktivnosti		(1.309)	1.185
Financijske aktivnosti			
Otplata dugoročnih kredita		-	(1)
Otplata najmova		(2)	(11)
Isplaćena dividenda	25	(2.456)	(2.421)
Neto novčani tijekovi korišteni u financijskim aktivnostima		(2.458)	(2.433)
Neto (smanjenje)/povećanje novca i novčanih ekvivalenata		(1.031)	1.864
Učinak promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente		3	(8)
Novac i novčani tijekovi 1. siječnja		5.223	3.367
Novac i novčani tijekovi 31. prosinca	18 a)	4.195	5.223

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvješća o novčanim tijekovima.

Konsolidirano izvješće o promjenama kapitala

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

76

Konsolidirana financijska izvješća

	Dionički kapital milijuni kuna (bilješka 23)	Zakonske rezerve milijuni kuna (bilješka 24)	Rezerva iz tržišne vrijed. milijuni kuna	Zadržani dobitak milijuni kuna (bilješka 25)	Ukupno milijuni kuna
Stanje 1. siječnja 2008. godine	8.189	409	2	3.943	12.543
Isplaćena dividenda	-	-	-	(2.421)	(2.421)
Dobit godine	-	-	-	2.310	2.310
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(3)	11	8
Stanje 31. prosinca 2008. godine	8.189	409	(1)	3.843	12.440
Isplaćena dividenda	-	-	-	(2.456)	(2.456)
Dobit godine	-	-	-	2.024	2.024
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(2)	6	4
Stanje 31. prosinca 2009. godine	8.189	409	(3)	3.417	12.012

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvješća o promjenama kapitala.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

77

Konsolidirana financijska izvješća

2. Korporativne informacije

HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. ("HT d.d.", "T-HT" ili "Društvo") je dioničko društvo čiji je većinski vlasnik društvo Deutsche Telekom A.G. ("DTAG") (51%).

Registrirana adresa ureda Društva je Savska cesta 32, Zagreb, Hrvatska.

Broj zaposlenika Grupe na dan 31. prosinca 2009. godine bio je 6.116 (31. prosinca 2008. godine: 6.487).

Osnovne aktivnosti Grupe opisane su u bilješci 3.

Konsolidirana financijska izvješća HT-Hrvatskih telekomunikacija d.d. za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine odobrena su za objavu u skladu s odlukom Uprave od 8. veljače 2010. godine. Ova konsolidirana financijska izvješća mora odobriti i Nadzorni odbor Društva u skladu sa hrvatskim Zakonom o trgovačkim društvima.

2.1. Osnova izvješćivanja

Konsolidirana financijska izvješća sastavljena su prema načelu povijesnih troškova, uz izuzetke financijske imovine raspoložive za prodaju koja se iskazuje po fer vrijednosti (bilješka 14) kako je dalje navedeno u računovodstvenim politikama.

Konsolidirana financijska izvješća Grupe prikazana su u hrvatskim kunama koja je funkcionalna valuta Grupe. Svi iznosi objavljeni u konsolidiranim financijskim izvješćima izraženi su u milijunima kuna ako nije drugačije navedeno.

Konsolidirana financijska izvješća pripremljena su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI).

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava

Usvojene računovodstvene politike su sukladne prošlogodišnjim, osim u slijedećem: Grupa je tijekom godine usvojila sljedeće nove i dopunjene MSFI-je i smjernice Obora za tumačenje međunarodnog financijskog izvješćivanja (IFRIC). Ukoliko je primjena standarda ili smjernica utjecala na financijska izvješća ili rezultat Grupe, taj je utjecaj naveden.

MSFI 2 Plaćanje temeljeno na dionicama: Uvjeti utvrđivanja prava i poništenje, te grupne transakcije plaćanja temeljenih na dionicama podmirena novcem (ranije primijenjeno)

Odbor za međunarodne standarde izdao je dodatak MSFI-u 2 koji pojašnjava definiciju uvjeta utvrđivanja prava i propisuje računovodstveni prikaz poništenja nagrade. Grupa je primijenila ovaj dodatak standarda efektivno od 1. siječnja 2009. godine. Dodatak nije imao utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe.

Odbor za međunarodne standarde izdao je dodatak MSFI-u 2 koji pojašnjava opseg i priznavanja grupnih transakcija plaćanja temeljena na dionicama podmirena novcem. Grupa je ranije primijenila ovaj dodatak efektivno od 1. siječnja 2009. godine. Dodatak nije imao utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe.

Konsolidirana financijska izvješća uključuju financijska izvješća društva HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. i sljedećih ovisnih društava:

Vlasnički udjel

Društvo	Zemlja	31. prosinca 2009.	31. prosinca 2008.
T Mobile Hrvatska d.o.o.	Republika Hrvatska	100%	100%
Iskon Internet d.d.	Republika Hrvatska	100%	100%
KDS d.o.o.	Republika Hrvatska	100%	100%

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

78

MSFI 3 Poslovna spajanja (revidiran) (ranije primijenjeno) i MRS 27 Konsolidirana i odvojena financijska izvješća (dopunjen)

Grupa je ranije primijenila revidirani standard efektivno od 1. siječnja 2009. godine. MSFI 3 (revidiran) uvodi značajne promjene u priznavanju poslovnih spajanja koja su se dogodila nakon tog datuma. Promjene utječu na procjenu nekontroliranih interesa, priznavanje troškova transakcije, početno priznavanje i naknadno mjerenje uvjetovane naknade i poslovnih spajanja ostvarenih u etapama.

Te promjene će utjecati na iznos priznatog goodwilla, izvještajni rezultat razdoblja u kojem se kupnja dogodila i buduće izvještajne rezultate.

MRS 27 (dopunjen) zahtjeva da se promjena u vlasničkom udjelu ovisnog društva (bez gubitka kontrole) prizna kao transakcija s vlasnicima u njihovom svojstvu kao vlasnika. Zato, takva transakcija neće više utjecati na goodwill niti na dobitak ili gubitak. Također, dopunjeni standard mijenja priznavanje gubitaka koje je ostvarilo ovisno društvo kao i gubitak kontrole nad ovisnim društvom. Promjene nastale MSFI-jem 3 (revidiran) i MRS-om 27 (dopunjen) će utjecati na buduće kupnje ili gubitak kontrole nad ovisnim društvima i transakcijama s nekontroliranim interesima.

Objekti promjene u računovodstvenim politikama, MSFI 3 (revidiran) i MRS 27 (dopunjen) nisu imale utjecaj na financijski položaj ili rezultat Grupe budući da nikakve kupnje nisu bile obavljene na dan 1. siječnja 2009. godine ili kasnije.

MSFI 7 Financijski instrumenti: Objavljivanje

Dopunjeni standard zahtjeva dodatne objave o mjerenju fer vrijednosti i riziku likvidnosti. Mjerenja fer vrijednosti koja se odnose na stavke evidentirane po fer vrijednosti moraju se objaviti po izvoru ulaznih podataka koristeći tri razine hijerarhija fer vrijednosti, po klasama, za sve financijske instrumente priznate po fer vrijednosti. Dodatno, sada je obvezno usklađenje između početnog i završnog stanja za treću razinu mjerenja fer vrijednosti, kao i značajnijih prijenosa između razina u hijerarhiji fer vrijednosti. Dodaci također razjašnjavaju zahtjeve objave rizika likvidnosti za derivatne transakcije i imovinu korištenu za upravljanje likvidnošću. Objave mjerenja fer vrijednosti prikazane su u bilješci 14. Dodaci nisu značajno utjecali na objave rizika likvidnosti koji su prikazani u bilješci 30.

MSFI 8 Poslovni segmenti

MSFI 8 zamijenio je dosadašnji MRS 14 Izvješćivanje po segmentima nakon njegovog stupanja na snagu. Društvo je zaključilo da su poslovni segmenti propisani MSFI-em 8 jednaki segmentima poslovanja utvrđenim sukladno MRS-u 14. Objave vezane uz MSFI 8 prikazane su u bilješci 3.

MRS 1 Prezentiranje financijskih izvješća

Revidirani standard odvaja vlasničke i nevlasničke promjene kapitala. Izvješće o promjenama kapitala uključuje samo pojedinosti o transakcijama s vlasnicima, dok se promjene kapitala s nevlasnicima prikazuju u usklađenju svake komponente kapitala. Dodatno, standard uvodi izvješće o sveobuhvatnoj dobiti koje predstavlja sve stavke priznatih prihoda i rashoda, ili u jednom izvješću ili u dva povezana izvješća. Grupa je odabrala prezentiranje jednog izvješća o sveobuhvatnoj dobiti.

MRS 23 Troškovi posudbe (revidiran)

Revidirani MRS 23 zahtjeva kapitaliziranje troškova posudbe koji su izravno vezani uz kupnju, izgradnju ili proizvodnju kvalificirane imovine. Prema prijašnjoj politici Grupa je priznavala ove troškove u razdoblju u kojem su nastali. U skladu s prijelaznim odredbama dopunjenog MRS-a 23, Grupa je unaprijed primijenila standard. Zato se troškovi posudbe kapitaliziraju na kvalificiranu imovinu nabavljenu 1. siječnja 2009. godine ili kasnije. Ipak, tijekom financijske godine završene na dan 31. prosinca 2009. godine Grupa nije kapitalizirala nikakve troškove posudbe na kvalificiranu imovinu budući Grupa nema posudbi.

MRS 32 Financijski instrumenti: Prezentiranje i MRS 1 Financijski instrumenti s opcijom prodaje i obveze temeljem likvidacije

Standardi su dopunjeni kako bi se dopustio ograničeni opseg izuzetaka financijskih instrumenta s opcijom prodaje koji da se klasificiraju u kapital ukoliko ispune određen broj navedenih kriterija. Primjena tih dodataka nije imala utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe.

MRS 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje - prikladne zaštićene stavke (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2009. godine) (ranije primijenjeno)

Dodatak razjašnjava kako je poslovnom subjektu dozvoljeno odrediti dio promjene fer vrijednosti ili promjenjivost novčanog tijeka financijskog instrumenta kao zaštićene stavke. Ovo također pokriva i određivanje inflacije kao zaštićenog rizika ili dijela zaštićenog rizika u posebnim situacijama. Ranija primjena ovog dodatka nije imala utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe, budući da Grupa nije imala takvih zaštita.

IFRIC 9 Ponovna procjena ugrađenih derivata (ranije primijenjeno) i MRS 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje

Ovaj dodatak IFRIC-u 9 zahtjeva od Grupe da procijeni moraju li se ugrađeni derivati odvojiti od osnovnog ugovora kada Grupa reklasificira hibridnu financijsku imovinu iz kategorije fer vrijednosti kroz dobitak ili gubitak. Ta procjena se mora donijeti na temelju pretpostavki koje su postojale kasnije od dana kada je Grupa postala jedna od strana u ugovoru ili dana bilo kojeg dodatka ugovoru koji značajno mijenja novčane tijekove ugovora. MRS 39 sada kaže da ukoliko se ugrađeni derivat ne može pouzdano izmjeriti tada se cijeli hibridni instrument klasificira kao dobitak ili gubitak po fer vrijednosti. Grupa je ranije primijenila taj

dodatak koji nije imao utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe, budući da Grupa nije identificirala nikakav ugrađeni derivat.

IFRIC 13 Programi nagrađivanja vjernosti korisnika

IFRIC 13 zahtjeva priznavanje bodova za nagrađivanje vjernosti korisnika kao posebnih komponenti u transakciji prodaje kojom su odobreni. Dio fer vrijednosti primljene naknade raspoređuje se na nagradne bodove i razgraničava se, a zatim se priznaje kao prihod kroz razdoblje u kojem su nagradni bodovi iskorišteni. Grupa primjenjuje bodovni program nagrađivanja vjernosti korisnika, T-Club, unutar svojih segmenata nepokretne i pokretne telefonije te je već evidentirala obvezu u trenutku prodaje temeljenu na očekivanim troškovima nabave novih proizvoda. IFRIC 13 nema posebnih odredbi o prijelaznom razdoblju. Zato se Grupa vodila MRS-om 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške, te retroaktivno primijenila promjene. Financijski podaci iz ranijih razdoblja su izmijenjeni.

Kao rezultat primjene IFRIC-a 13, napravljeni su sljedeći ispravci za 2008. godinu:

Na dan 1. siječnja 2008. godine:

	milijuni kuna
Neto povećanje obveza:	-
Neto smanjenje početnog stanja zadržanih dobitaka:	-

Na dan 31. prosinca 2008. godine:

	milijuni kuna
Smanjenje ostalih ukalkuliranih obveza i dugoročnih rezerviranja:	(50)
Povećanje prihoda budućih razdoblja:	50
Smanjenje prihoda od pružanja usluga:	(25)
Povećanje ostalih prihoda:	4
Smanjenje troškova prodane robe, materijala i energije i rezerviranja za naknade i rizike:	21

Ispravci za 2008. godinu nisu imali utjecaja na zaradu po dionici.

Dopunjena politika priznavanja prihoda prikazana je u bilješci 2.4. o).

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

80

IFRIC 16 Zaštita neto ulaganja u inozemstvu (na snazi od 1. listopada 2008. godine) (unaprijed primijenjen)

IFRIC 16 donosi smjernice o priznavanju zaštite neto ulaganja. Kao takav, donosi smjernice o utvrđivanju rizika promjene tečaja strane valute koji se kvalificira kao računovodstvo zaštite u zaštiti neto ulaganja gdje se unutar grupe zaštitni instrumenti mogu držati u zaštiti neto ulaganja, te kako Grupa treba odrediti iznos pozitivnih ili negativnih tečajnih razlika, u svezi s neto ulaganjem i instrumentom zaštite kako bi se ponovno iskoristio prilikom otuđenja neto ulaganja. Grupa je unaprijed primijenila ovo tumačenje koje nije imalo utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe, budući da Grupa nije imala takvih zaštita.

IFRIC 17 Dodjela nenovčane imovine vlasnicima (ranije primijenjeno)

Ovo tumačenje je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2009. godine, ranija primjena je dopuštena. Ono donosi smjernice o priznavanju dodjele nenovčane imovine vlasnicima. Tumačenje razjašnjava kada se priznaje obveza, kako mjeriti obvezu i povezanu imovinu, te kada se imovina i obveza prestaju priznavati. Ranija primjena ovog tumačenja nije imala utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe, budući da Grupa nije vršila dodjelu nenovčane imovine vlasnicima.

IFRIC 18 Prijenos imovine s kupaca (na snazi od 1. srpnja 2009. godine) (ranije primijenjeno)

IFRIC 18 razjašnjava zahtjeve MFSI-jeva u ugovorima u kojima Grupa prima od kupaca nekretnine, postrojenja i opremu koje tada Grupa koristi ili za spajanje kupaca na mrežu ili za osiguranje kupcu stalnog pristupa nabavi dobara ili usluga (kao što su nabava električne energije, plina, vode ili telefonije). U pojedinim slučajevima, poslovni subjekt prima novac od kupaca koji se mora iskoristiti samo za kupnju ili izgradnju nekretnine, postrojenja i opreme kako bi se kupac spojio na mrežu ili osigurao kupcu stalni pristup nabavi dobara ili usluga (ili učiniti oboje). Ranija primjena ovog tumačenja nije imala utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe, budući da Grupa ne prima niti jednu navedenu vrstu imovine od svojih kupaca.

Poboljšanja MSFI-ja

U svibnju 2008. godine i travnju 2009. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) izdao je skup dodataka standardima, prvenstveno s ciljem uklanjanja nedosljednosti i pojašnjavanja odredbi. Postoje zasebne prijelazne odredbe za svaki standard. Primjena sljedećih dodataka dovodi do promjena u računovodstvenim politikama, ali nije utjecalo na financijski položaj ili rezultat Grupe.

- MSFI 5 Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja: razjašnjava da zahtijevane objave o grupama dugotrajne imovine i grupama za otuđenje koje su klasificirane kao imovina namijenjena prodaji ili prestanak poslovanja su samo one utvrđene u MSFI-ju 5. Zahtjev objave po drugim MSFI-jevima primjenjuju se samo ukoliko se to posebno zahtjeva za takvu dugotrajnu imovinu ili prestanak poslovanja.
- MSFI 8 Informacije o poslovnom segmentu: razjašnjava da je imovinu i obveze segmenta potrebno objavljivati samo u slučaju kada su imovina i obveze dio pregleda i analiza koje koristi glavni donositelj poslovnih odluka. Budući glavni donositelj poslovnih odluka Grupe pregledava imovinu i obveze segmenta, Grupa je nastavila objavljivati te informacije u bilješki 3.
- MRS 1 Prezentiranje financijskih izvješća: Imovina i obveze koje se drže za trgovanje sukladno MRS-u 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje ne prikazuju se izravno kao kratkotrajne stavke u izvješću o financijskom položaju. Grupa je analizirala razlikuju li se očekivanja vezana uz dospjeće financijske imovine i obveza od trenutne klasifikacije financijskog instrumenta. Navedeno nije uzrokovalo reklasifikaciju financijskih instrumenata između kratkotrajnog i dugotrajnog dijela u izvješću o financijskom položaju.
- MRS 7 Izvješće o novčanim tijekovima: Izričito navodi da se samo troškovi koji su nastali kao rezultat priznavanja imovine mogu klasificirati kao novčani tijek iz ulagačkih aktivnosti. Ovaj dodatak nije imao utjecaja na prezentaciju u izvješću o novčanim tijekovima za uvjetovane naknade kod poslovnih spajanja završenih u 2009. godini nakon

podmirenja u novcu, budući da nije bilo poslovnih spajanja u 2009. godini.

- MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema: zamjenjuje naziv „neto prodajna cijena“ s izrazom „fer vrijednost umanjena za troškove prodaje“. Grupa je dopunila svoju računovodstvenu politiku, što nije dovelo do promjene u financijskom položaju Grupe.
- MRS 18 Prihodi: Odbor je dodao smjernice (koje su priložene standardu) kako bi odredio ponaša li se Grupa kao principal ili agent. Elementi za razmotriti su ima li Grupa:
  - osnovnu odgovornost za nabavu i pružanje dobara ili usluga
  - rizik zaliha
  - diskreciju u određivanju cijena
  - kreditni rizik koji snosi

Grupa je procijenila svoje financijske ugovore po navedenim kriterijima i zaključila da se ponaša kao principal u svim ugovorima osim u onim slučajevima kada se ponaša samo kao davatelj svoje telekomunikacijske infrastrukture trećim stranama za potrebe pružanja usluga s dodanom vrijednošću (VAS). Kada se Grupa ponaša kao principal, njezin prihod uključuje bruto priljev ekonomskih koristi i potraživanja na račun Grupe, a ako se ponaša kao agent ili posrednik, prikupljeni iznos u ime principala ne priznaje se kao prihod, već se kao prihod priznaje isključivo iznos provizije te se sukladno tome ti prihodi prikazuju na neto osnovi. Obveza prema vanjskom dobavljaču priznaje se izravno kao potraživanje od krajnjeg korisnika. Računovodstvena politika priznavanja prihoda je ažurirana u skladu s navedenim. Zbog činjenice da su svi prihodi povezani sa pružanjem usluga s dodanom vrijednošću i ranije prikazivani na neto osnovi, primjena ovog dodatka nije utjecala na financijski položaj ili rezultat Grupe.

- MRS 20 Računovodstvo državnih potpora i objavljivanje državne pomoći: Dani zajmovi bez ili s malom kamatom neće biti izuzeti od potrebe za terećenjem kamatom. Kamata tereti dane zajmove ugovorene s kamatnom stopom koja je ispod tržišne. Primjena tog dodatka nije utjecala na financijski položaj ili rezultat Grupe, budući da Grupa nije korisnik državnih potpora.

- MRS 23 Troškovi posudbe: Definicija troškova posudbe je revidirana s ciljem da se dvije stavke troškova posudbe prikažu kao jedna - trošak kamate koji se računa korištenjem efektivne kamatne stope sukladno MRS-u 39. Grupa je dopunila svoju računovodstvenu politiku, a to nije dovelo do promjene u financijskom položaju Grupe.

- MRS 36 Umanjenje imovine: Ako se za procjenu „fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje“ koriste diskontirani novčani tijekovi, potrebno je objaviti bilješku o diskontnoj stopi na isti način na koji se objavljuje i bilješka kada se diskontirani novčani tijekovi koriste za procjenu „vrijednosti u upotrebi“. Primjena ovog dodatka nema izravan utjecaj na financijska izvješća Grupe jer je trenutno nadoknadi iznos jedinice koja stvara novac procijenjena koristeći „vrijednost u upotrebi“.

Dodatak razjašnjava najveću dozvoljenu jedinicu za razvrstavanje goodwilla, nastalog u poslovnom spajanju, koja je poslovni segment kao što je određeno u MSFI-ju 8 prije kumuliranja za potrebe izvješćivanja. Primjena ovog dodatka nije utjecala na Grupu jer je poslovni segment istovjetan izvještajnom segmentu.

- MRS 38 Nematerijalna imovina: Troškovi oglašavanja i promidžbene aktivnosti terete troškove Grupe kada Grupa ima pravo na primitak usluga ili dobara. Ovaj dodatak nema utjecaja na Grupu budući su takve aktivnosti i ranije odmah teretile troškove.

Također, uklonjena je mogućnost da se koriste druge metode amortizacije osim linearne metode. Grupa je prilikom redovnog razmatranja korisnih vjekova nematerijalne imovine zaključilo kako je upotreba linearne metode amortizacije još uvijek prikladna.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

82

Ostali dodaci koji su nastali poboljšanjem sljedećih standarda MSFI-ja, nisu imali utjecaja na računovodstvene politike, financijski položaj ili rezultat Grupe.

- MSFI 2 Plaćanje temeljeno na dionicama
- MSFI 7 Financijski instrumenti: Objave
- MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške
- MRS 10 Događaji nakon izvještajnog razdoblja
- MRS 19 Primanja zaposlenih
- MRS 27 Konsolidirana i odvojena financijska izvješća
- MRS 28 Računovodstvo ulaganja u pridružena društva
- MRS 31 Udjeli u zajedničkim pothvatima
- MRS 34 Financijsko izvješćivanje za razdoblja tijekom godine
- MRS 38 Nematerijalna imovina
- MRS 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje
- MRS 40 Ulaganja u nekretnine
- IFRIC 9 Ponovna procjena ugrađenih derivata
- IFRIC 16 Zaštita neto ulaganja u inozemstvu

Standardi koji su objavljeni ali još nisu na snazi

Standardi koji su objavljeni ali još nisu na snazi do dana izdavanja financijskih izvješća Grupe su navedeni dolje:

MSFI 9 Financijski instrumenti

Dana 12. studenog 2009. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) objavio je MSFI 9 Financijski instrumenti kao prvi korak u projektu zamjene MRS-a 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje. MSFI 9 uvodi nove zahtjeve klasificiranja i mjerenja financijske imovine koji se moraju primijeniti počevši od 1. siječnja 2013. godine sa dozvoljenom ranijom primjenom. IASB namjerava proširiti MSFI 9 tijekom 2010. godine dodavanjem novih zahtjeva klasificiranja i mjerenja financijskih obveza, prestanka priznavanja financijskih instrumenata, umanjenja imovine i računovodstva zaštite. Do kraja 2010. godine MRS 39 bit će u potpunosti zamijenjen sa MSFI-jem 9. Grupa planira primijeniti ovaj novi standard na dan njegova stupanja na snagu.

IFRIC 19 Podmirenje financijskih obveza s kapitalnim instrumentima

Dana 26. studenog 2009. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) objavio je IFRIC 19 Podmirenje financijskih obveza s kapitalnim instrumentima koji razjašnjava zahtjeve Međunarodnih standarda financijskih izvješća (MSFI-ja) kada poslovni subjekt pregovara uvjete financijske obveze sa svojim vjerovnikom te vjerovnik prihvaća dionice poslovnog subjekta ili druge kapitalne instrumente kao podmirenje financijske obveze u cijelosti ili djelomično. Tumačenje je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2010. godine sa dozvoljenom ranijom primjenom. Grupa ne očekuje da će IFRIC 19 imati utjecaja na financijska izvješća budući da Grupa ne pregovara takve uvjete sa svojim vjerovnicima.

Dodaci MRS-u 24 Objavljivanje povezanih stranaka (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2011. godine)

Dodaci pojednostavljuju definiciju povezanih stranaka, razjašnjavajući njihovo uporabno značenje te eliminirajući proturječnosti proizašle iz te definicije. Također propisuju djelomično izuzeće od zahtjeva za objavljivanjem za društva povezana sa državom. Primjena tih dodataka neće imati utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe, iako mogu utjecati na objavljivanje informacija o povezanim strankama.

Dodatak MRS-u 32 Financijski instrumenti: Prezentacija - klasifikacija izdavanja prava (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. veljače 2010. godine)

Dodatak mijenja definiciju financijske obveze uz izuzeće određenih prava, opcija i jamstava. Dodatak neće imati utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe budući da Grupa nema takvih instrumenata.

Dodatak MSFI-ju 1 Prva primjena Međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja - Ograničeno izuzeće od objava usporedivih podataka zahtijevanih po MSFI-ju 7 za subjekte koji prvi put primjenjuju MSFI-je (na snazi od 1. srpnja 2010)

Dodatak razjašnjava da subjekti koji prvi put primjenjuju MSFI-je ne moraju objaviti usporedne podatke kao što je iznijeto u dodatku MSFI-ja 7, a koji je objavljen u ožujku 2009. godine. Dodatak ne utječe na financijski položaj Grupe.

2.3. Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i pretpostavke

Pri izradi konsolidiranih financijskih izvješća Grupe menadžment je koristio određene procjene i pretpostavke koje utječu na objavljene prihode, rashode, imovinu i obveze te objavljivanje potencijalnih obveza tijekom i na datum izvješća. Međutim, neizvjesnost vezana uz ove pretpostavke i procjene može rezultirati značajnim izmjenama knjigovodstvene vrijednosti odnosno imovine ili obveza u budućim razdobljima. Ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjena neizvjesnosti na datum izvješća o financijskom položaju koje nose znatan rizik značajnih izmjena knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj financijskoj godini navedene su kako slijedi:

Rezerviranja i potencijalne obveze

Grupa je izložena riziku u nekoliko sudskih sporova i regulatornih postupaka koji mogu rezultirati značajnim odljevom ekonomskih sredstava. Grupa koristi unutarnje i vanjske pravne stručnjake kako bi procijenila ishod svakog slučaja zasebno te odlučilo treba li i koji iznos troškova rezervirati u financijskim izvješćima, kao što je detaljnije objašnjeno u bilješkama 22 i 28.

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Umanjenje vrijednosti postoji kada neto knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinice koja stvara novac premašuje njen nadoknadivi iznos odnosno njenu fer vrijednost umanjenu za troškove prodaje ili vrijednost u upotrebi ovisno o tome što je veće. Kalkulacija fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje temeljena je na raspoloživim podacima iz povezanih prodajnih transakcija po uobičajenim tržišnim uvjetima slične imovine ili vidljivih tržišnih cijena umanjene za dodatne troškove otuđenja imovine. Kalkulacija vrijednosti u upotrebi temelji se na

modelu diskontiranog novčanog tijeka. Novčani tijekovi su izvedeni iz budžeta za sljedećih deset godina te ne uključuju aktivnosti restrukturiranja kojima se Grupa još nije obvezala ili značajna buduća ulaganja koja će poboljšati učinkovitost imovine jedinice koja stvara novac koja je testirana. Nadoknadivi iznos je najosjetljiviji na diskontnu stopu korištenu za model diskontiranog novčanog tijeka kao i na očekivani budući novčani priljev i stopu rasta korištenu za svrhu ekstrapolacije podataka. Ostala nefinancijska imovina testira se na umanjenje vrijednosti kada postoje pokazatelji kako se neto knjigovodstvena vrijednost možda neće moći nadoknaditi. Detalji o neto knjigovodstvenoj vrijednosti i utjecaju na rezultat za razdoblje dani su u bilješkama 10 i 11.

Priznavanje prihoda - T-Club program nagrađivanja vjernosti korisnika

Grupa procjenjuje fer vrijednost dodijeljenih bodova u T-Club programu primjenjujući statističke tehnike. Ulazni podaci za taj model uključuju izradu pretpostavki o očekivanim stopama zamjene, raspoloživom asortimanu proizvoda koji će se u budućnosti moći zamijeniti te prioritete korisnika. Na dan 31. prosinca 2009. godine, procijenjena obveza za neiskorištene bodove je oko 70 milijuna kuna (31. prosinca 2008. godine: 50 milijuna kuna).

2.4. Sažetak računovodstvenih politika

a) Dobit iz osnovne djelatnosti

Dobit iz osnovne djelatnosti definirana je kao rezultat prije poreza na dobit i financijskih stavaka. Financijske stavke uključuju prihod od kamata na novac u bankama, depozite, trezorske zapise, ulaganja raspoloživa za prodaju koja nose kamatu, prihod od dividendi od pridruženih društava i zajedničkih ulaganja, troškove kamata na posudbe, dobitke i gubitke od prodaje financijskih instrumenata raspoloživih za prodaju te pozitivne i negativne tečajne razlike po cjelokupnoj monetarnoj imovini i obvezama iskazanim u stranim valutama.

b) Poslovna spajanja i goodwill

Poslovna spajanja iskazuju se primjenom metode računovodstva stjecanja. Trošak stjecanja priznaje se

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

84

kao kumulirana prenesena naknada vrednovana na datum stjecanja, fer vrijednost i iznos bilo kojeg nekontroliranog interesa kod društva koje stječe. Za svako poslovno spajanje stjecatelj priznaje nekontrolirani interes kod društva koje stječe ili po fer vrijednosti ili po proporcionalnom udjelu prepoznatljive neto imovine društva koje se stječe. Nastali troškovi stjecanja se priznaju kao trošak razdoblja. Kada Grupa stječe poslovanje, procjenjuje financijsku imovinu i obveze po prikladnoj klasifikaciji u skladu s ugovorenim uvjetima, ekonomskim okolnostima i primjerenim uvjetima na datum stjecanja.

Ukoliko je poslovno spajanje ostvareno u etapama, ranija ulaganja u društvo koje se stječe ponovno se vrednuje po fer vrijednosti na datum stjecanja kroz izvješće o sveobuhvatnoj dobiti.

Goodwill stečen poslovnim spajanjem početno se mjeri po trošku koji je razlika između troška poslovnog spajanja i učešća Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine i obveza. Nakon početnog priznavanja, goodwill se mjeri po trošku umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Za potrebe testiranja umanjenja vrijednosti, goodwill stečen poslovnim spajanjem se od datuma stjecanja raspoređuje na jedinicu koja stvara novac Grupe, ili grupe jedinica koje stvaraju novac, a za koje se očekuje da će imati koristi od sinergija spajanja, bez obzira jesu li ostala imovina ili obveze Grupe dodijeljene tim jedinicama ili grupama jedinica. Svaka jedinica ili grupa jedinica na koju je goodwill raspoređen predstavlja najnižu razinu unutar Grupe na kojoj se goodwill prati za potrebe internog upravljanja.

c) Ulaganja u pridružena društva

U financijskim izvješćima Grupe ulaganja u pridružena društva (uobičajeno ulaganja uz vlasnički udio u iznosu od 20% do 50% u temeljnom kapitalu društva) u kojima HT d.d. ima značajan utjecaj vode se primjenom metode udjela umanjeno za gubitak od umanjenja vrijednosti imovine. Procjena vrijednosti ulaganja u pridružena društva vrši se u slučaju kada postoji naznaka da je ta vrijednost umanjena ili više ne postoje gubici od umanjenja priznati u prethodnim razdobljima.

d) Ulaganja u zajednički pothvat

Grupa ima udio u zajedničkom pothvatu koje je zajednički kontroliran subjekt, a ulagači imaju ugovor kojim se uspostavlja zajednička kontrola nad ekonomskim aktivnostima subjekta. Grupa priznaje svoj udio u zajedničkom pothvatu koristeći metodu udjela. Financijska izvješća zajedničkog pothvata pripremljena su za isto razdoblje kao i financijska izvješća matice.

Po potrebi se vrše prilagodbe kako bi se računovodstvene politike uskladile s Grupnim. U financijskim izvješćima Grupe eliminira se udio Grupe u nerealiziranim dobitcima i gubicima iz transakcija između Grupe i njenog zajednički kontroliranog društva. Gubici iz transakcija priznaju se odmah ukoliko je iz gubitka razvidno smanjenje neto utržive vrijednosti kratkotrajne imovine ili gubitak od umanjenja imovine. Ulaganje u zajednički pothvat prestaje se priznavati od datuma kada Grupa prestaje imati zajedničku kontrolu nad zajedničkim pothvatom.

e) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabave. Nematerijalna imovina se priznaje ako će buduće gospodarske koristi koje se mogu pripisati imovini ući u Grupu, a trošak imovine može se pouzdano izmjeriti. Nakon početnog priznavanja nematerijalna imovina iskazuje se prema trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Nematerijalna imovina amortizira se po linearnoj metodi tijekom procijenjenog korisnog vijeka uporabe. Ne postoji nematerijalna imovina za koju se procjenjuje neograničen korisni vijek uporabe te se razdoblje amortizacije razmatra jednom godišnje na kraju svake financijske godine.

Amortizacija UMTS licence počinje se obračunavati u trenutku početka komercijalne upotrebe UMTS mreže, a razdoblje amortizacije odgovara korisnom vijeku upotrebe licence.

Korisni vijekovi uporabe nematerijalne imovine su sljedeći:

UMTS licenca	20 godina
Patenti i koncesije	5 - 10 godina
Softver i ostala imovina	5 godina

f) Nekretnine, postrojenja i oprema

Pojedinačni predmet nekretnina, postrojenja i opreme, koji zadovoljava kriterije priznavanja kao imovina, mjeri se po trošku. Trošak pojedinog predmeta nekretnina, postrojenja i opreme obuhvaća nabavnu cijenu, uključujući uvozne carine i nepovratne poreze kod kupovine, nakon odbitka odobrenih popusta i sve troškove koji se izravno mogu pripisati dovođenju sredstva na mjesto i u radno stanje za namjeravanu uporabu.

Osim direktnih troškova; troškovi interno izgrađenih sredstava proporcionalno uključuju trošak indirektnog materijala i radne snage, kao i administrativne troškove vezane za proizvodnju ili pružanje usluga.

Nakon početnog priznavanja kao imovine, pojedinačni predmet nekretnine, postrojenja i opreme iskazuje se po iznosu troška umanjenog za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Svaka stavka nekretnina, postrojenja i opreme značajnog udjela u trošku ukupne vrijednosti stavke amortizira se zasebno. Amortizacija se obračunava linearno.

Korisni vijek uporabe novostečene imovine:

Građevinski objekti	10 - 50 godina
Telekomunikacijska oprema i uređaji	
Kabeli	10 - 18 godina
Kabelska kanalizacija i cijevi	30 godina
Oprema	2 - 15 godina
Uređaji, vozila, IT i uredska oprema	4 - 15 godina
Ostala dugotrajna imovina	2 - 30 godina

Zemljište se ne amortizira.

Korisni vijek trajanja, metoda amortizacije i ostatak vrijednosti preispituju se na kraju svake poslovne godine i ukoliko se očekivanja razlikuju od prethodnih procjena, promjene se priznaju kao promjene u računovodstvenim procjenama.

Imovina u pripremi predstavlja nedovršenu imovinu i iskazuje se po trošku nabave.

Amortizacija imovine započinje kada je imovina spremna za uporabu.

g) Umanjenje vrijednosti imovine

Određivanje umanjenja vrijednosti imovine uključuje korištenje procjena koje sadrže, ali nisu ograničene na uzroke, trenutak i iznos umanjenja vrijednosti. Umanjenje vrijednosti temelji se na mnogim čimbenicima poput promjene tržišnih uvjeta, očekivanjima rasta industrije, povećanju troška kapitala, promjenama budućih mogućnosti financiranja, tehnološkoj zastarjelosti, prestanku pružanja usluga, troškovima zamjene, iznosima plaćenim u usporedivim transakcijama i ostalim promjenama okolnosti koje ukazuju na postojanje umanjenja vrijednosti. Nadoknadivi iznos i fer vrijednosti obično se utvrđuju metodom diskontiranog novčanog tijeka koja sadrži razumne pretpostavke o tržištu. Utvrđivanje pokazatelja umanjenja vrijednosti, kao i procjena budućih novčanih tijekova i određivanje fer vrijednosti imovine (ili grupe imovina) zahtijeva od menadžmenta značajne procjene pri prepoznavanju i vrednovanju pokazatelja umanjenja vrijednosti, očekivanih novčanih tijekova, primjenjivih diskontnih stopa, korisnih vjekova upotrebe i ostataka vrijednosti. Konkretno, procjena novčanih tijekova pri određivanju fer vrijednosti djelatnosti podrazumijeva neprestano ulaganje u mrežnu infrastrukturu potrebno za rast budućih prihoda kroz nove podatkovne proizvode i usluge, za koje su raspoloživi tek ograničeni povijesni podaci o potražnji. Potražnja za tim proizvodima i uslugama manja od očekivane uzrokovala bi niže prihode, manji novčani tijek i potencijalno umanjenje na fer vrijednost ulaganja, što bi nepovoljno utjecalo na buduće rezultate poslovanja.

Ukoliko je imovini raspoloživoj za prodaju umanjena vrijednost, razlika između troška (neto od otplate glavnice i amortizacije) i trenutne fer vrijednosti, umanjena za gubitke od umanjenja vrijednosti prethodno priznate u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti prebacuje se iz kapitala u izvješće o sveobuhvatnoj dobiti. Ukidanje umanjenja vrijednosti vlasničkih instrumenata klasificiranih kao raspoloživih za prodaju ne priznaju se u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti. Ukidanje gubitaka od umanjenja vrijednosti dužničkih instrumenata se provode kroz izvješće o sveobuhvatnoj dobiti ukoliko se povećanje fer vrijednosti instrumenata može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon priznavanja gubitka od umanjenja vrijednosti u izvješće o sveobuhvatnoj dobiti.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

86

h) Goodwill

Goodwill se testira na umanjenje vrijednosti jednom godišnje ili češće ukoliko događaji ili promjene okolnosti ukazuju da bi neto knjigovodstvena vrijednost mogla biti umanjena.

Umanjenje goodwilla se utvrđuje procjenom nadoknadivog iznosa, temeljem procjene vrijednosti u upotrebi, jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica), na koju se goodwill odnosi. Kada je iznos koji je moguće povratiti od jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica) manji od neto knjigovodstvene vrijednosti jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica) kojoj je goodwill dodijeljen, priznaje se gubitak od umanjenja vrijednosti. Gubici od umanjenja vrijednosti koji se odnose na goodwill ne mogu se ukinuti u sljedećim razdobljima. Grupa provodi godišnji test umanjenja vrijednosti goodwilla na dan 31. prosinca. Više detalja dano je u bilješci 15.

i) Zalihe

Zalihe se vrednuju po nižoj vrijednosti između troška nabave i neto ostvarive vrijednosti, nakon rezerviranja za zastarjele i suvišne stavke. Neto ostvariva vrijednost je prodajna cijena u uobičajenom tijeku poslovanja, umanjena za troškove dovršetka, marketinga i distribucije. Trošak se utvrđuje na osnovi prosječnog vaganog troška.

j) Potraživanja

Potraživanja su iskazana prema fer vrijednosti dane naknade i knjiže se po amortiziranom trošku, nakon ispravka za umanjenje vrijednosti.

k) Strane valute

Transakcije u stranoj valuti preračunate su u domaću valutu primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na datum transakcije. Novčana imovina i obveze u stranoj valuti preračunate su u domaću valutu po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na datum izvješća o financijskom položaju. Dobitak ili gubitak nastao iz promjene tečaja nakon datuma transakcije evidentira se u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti u sklopu financijskih prihoda odnosno financijskih rashoda.

l) Operativni najmovi

Najamnine koje proizlaze iz ugovora o najmu priznaju se kao trošak po linearnoj metodi tijekom razdoblja najma, čak i ako se plaćanja ne vrše prema toj osnovi.

m) Oporezivanje

Porez na dobit temelji se na rezultatu poslovne godine i uključuje odgođeno oporezivanje. Odgođeno oporezivanje računa se uz pomoć metode obveze proizašle iz izvješća o financijskom položaju.

Odgođeni porezi na dobit odražavaju neto porezni učinak privremenih razlika između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza za potrebe financijskog izvješćivanja i iznosa korištenih za potrebe obračuna poreza na dobit. Odgođena porezna sredstva i obveze mjere se primjenom poreznih stopa za koje se očekuje da će se primijeniti na oporezivu dobit u godinama u kojima se očekuje nadoknada ili podmirenje tih privremenih razlika temeljem poreznih stopa koje su u primjeni na datum izvješća o financijskom položaju.

Mjerenje odgođenih poreznih obveza i sredstava odražava porezne posljedice koje bi mogle nastati iz načina na koji poduzeće očekuje, na datum izvješća o financijskom položaju, povrat ili podmirenje knjigovodstvenog iznosa svoje imovine i obveza.

Odgođena porezna sredstva i obveze ne diskontiraju se, i razvrstavaju se kao dugoročna imovina i obveze u izvješću o financijskom položaju.

Odgođena porezna sredstva priznaju se kada postoji vjerojatnost da će na raspolaganju biti dostatna oporeziva dobit u odnosu na koju se mogu iskoristiti odgođena porezna sredstva. Tekući porez i odgođeni porez terete se ili odobravaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ako se porez odnosi na stavke koje su odobrene ili terećene, u istom ili različitom razdoblju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

n) Obveze prema zaposlenicima

Grupa pruža ostala dugoročna primanja zaposlenih (vidi bilješku 20). Ove obveze uključuju troškove jednokratnih otpremnina i jubilarnih nagrada (po godinama radnog staža) utvrđene korištenjem metode

predvidive obveze poslodavca po zaposleniku. Metoda predvidive obveze poslodavca po zaposleniku uzima u obzir svako razdoblje radnog staža iz kojeg proizlazi dodatno povećanje obveze poslodavca za utvrđene naknade zaposlenicima i mjeri svaku obvezu posebno da bi se utvrdila konačna obveza.

Troškovi minulog rada se priznaju u ostalu sveobuhvatnu dobit odmah u razdoblju u kojem su nastali. Prihodi ili rashodi nastali izostankom ili podmirivanjem obveze se priznaju kad se izostanak ili podmirivanje dogodi. Obveza za naknade je mjerena sadašnjom vrijednošću procijenjenog budućeg novčanog tijeka koristeći diskontnu stopu sličnu kamatnoj stopi na državne obveznice, gdje su valuta i uvjeti državnih obveznica usklađeni s valutom i procijenjenim uvjetima obveze za naknade. Aktuarski dobiti i gubici se priznaju izravno u izvješće o sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje u kojem nastanu.

Grupa pruža kratkoročne naknade za smrt u službi koje se priznaje kao trošak u razdoblju nastanka.

o) Priznavanje prihoda

Prihodi se priznaju kada postoji vjerojatnost da će gospodarske koristi povezane s transakcijom ući u poduzeće i kad se iznos prihoda može pouzdano mjeriti. Prihodi za sve usluge priznaju se isključujući popuste kod pružanja usluga te poreze i carine. Grupa je procijenila svoje financijske ugovore po navedenim kriterijima i zaključilo da se ponaša kao principal u svim ugovorima s izuzetkom davanja na korištenje svoje telekomunikacijske infrastrukture trećim stranama koje svojim korisnicima pruža usluge s dodatnom vrijednošću. U tom slučaju, Grupa se ponaša kao agent. Slijedeći posebni kriteriji priznavanja moraju se ispuniti prije samog priznavanja prihoda:

Prihodi od nepokretne telefonije sadrže prihode od priključenja i mjesečne naknade, prihode od telefonskih razgovora te prihode od dodatnih usluga u nepokretnoj telefoniji. Prihod od priključenja (naknade za aktivaciju) priznaje se ravnomjerno kroz buduća razdoblja ovisno o prosječnom vijeku upotrebe korisničkog priključka.

Prihodi od veleprodaje sadrže prihode od međusobnog povezivanja za domaće i inozemne operatore.

Prihodi od mobilne telefonije sadrže prihode od priključne pristojbe, mjesečne naknade i razgovora "post-paid" korisnika, razgovora "pre-paid" korisnika, razgovora pretplatnika međunarodnih mobilnih operatera prilikom roaminga u mreži društva T-Mobile, prodaju mobilnih aparata i prihod od međusobnog povezivanja u zemlji povezan s pokretnom mrežom.

Prihodi od neiskorištenih tarifnih paketa i unaprijed naplaćenih bonova se priznaju u računovodstvenom razdoblju kada su zarađeni u skladu s principom realizacije. Prije njihove realizacije priznati su kao odgođeni prihodi.

Prihodi od produkata koji se sastoje od više elemenata (proizvodi koji se prodaju u paketu) se priznaju u skladu sa US GAAP pravilom EITF 00-21 kako dozvoljavaju Međunarodni standardi financijskog izvješćivanja. Prihodi od produkata koji se sastoje od više elemenata se dijele na pojedine računovodstvene jedinice. Naknada dobivena za takav paket se alocira na pojedine računovodstvene jedinice unutar paketa na osnovi njihovih relativnih fer vrijednosti. Dio naknade paketa koji se odnosi na prodani proizvod a koji ne čini zasebnu računovodstvenu cjelinu se spaja sa iznosom koji se dodjeljuje drugom odgovarajućem proizvodu unutar paketa. Odgovarajuća metoda priznavanja prihoda se primjenjuje na kombinaciju tih proizvoda kao da se radi o jednoj računovodstvenoj cjelini. Iznos naknade koja se dodjeljuje pojedinom proizvodu unutar paketa ograničen je iznosom naknade koja ne ovisi o isporuci dodatnih proizvoda ili o zadovoljavanju drugih definiranih uvjeta (neovisnim iznosom).

Prihodi od Interneta i podatkovnih usluga sadrže prihode od najma vodova, frame relay, ATM, Ethernet usluge, ADSL pristupa i prometa, pristupa fiksnoj liniji, WEB poslužitelja, VPN i prihode od Internet prometa prema T-Com pozivnom broju, multimedijске usluge, IP telefon (pristup i promet) i IPTV. Takav se prihod priznaje u knjigovodstvenom razdoblju u kojem je nastao.

Prihodi od davanja na korištenje svoje infrastrukture operatorima koje pruža usluge s dodanom vrijednošću prikazuju se na neto osnovi. Prihodi se isključivo odnose na iznos primljene provizije.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

88

Prihodi od dividendi priznaju se kada Grupa stekne pravo na njih.

Prihodi od kamata priznaju se kada kamata nastane (koristeći efektivnu kamatnu stopu, odnosno stopu koja diskontira primitke kroz očekivani vijek financijskog instrumenta na neto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine).

Grupa primjenjuje bodovni program nagrađivanja vjernosti korisnika, T-Club, unutar svojih segmenata nepokretne i pokretne telefonije. U skladu s IFRIC-om 13 bodovi za nagrađivanje vjernosti korisnika priznaju se kao posebne komponente u transakciji prodaje kojom su odobreni. Dio fer vrijednosti primljene naknade raspoređuje se na nagradne bodove i razgraničava se, a zatim se priznaje kao prihod kroz razdoblje u kojem su nagradni bodovi iskorišteni.

p) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju gotovinu, depozite po viđenju i kratkoročna, visoko likvidna ulaganja koja se lako pretvaraju u poznate iznose novca s prvobitnim dospijećima od tri mjeseca ili manje i koja podliježu neznatnom riziku promjene vrijednosti.

q) Posudbe

Troškovi posudbi, koji uključuju kamate i ostale troškove koji nastaju u svezi uzimanja kredita, uključujući tečajne razlike koje proizlaze iz kredita u stranim valutama, knjiže se kao trošak u razdoblju njihova nastanka, osim onih koji su izravno vezani uz kupnju, izgradnju ili proizvodnju kvalificirane imovine te se kapitaliziraju.

Obveze po kreditima se prvo priznaju po vrijednosti primljenih sredstava, isključujući trošak transakcije.

r) Ulaganja

Osim kredita i potraživanja, sva ostala ulaganja su razvrstana u ulaganja raspoloživa za prodaju.

Ulaganja raspoloživa za prodaju razvrstana su u kratkotrajnu imovinu ako ih menadžment ima namjeru realizirati unutar 12 mjeseci od datuma izvješća o

financijskom položaju. Svaka kupovina i prodaja ulaganja priznaje se na datum podmirenja.

Ulaganja se početno iskazuju po trošku, a to je fer vrijednost naknade koja je dana za njih, uključujući troškove transakcije.

Ulaganja raspoloživa za prodaju i ulaganja koja se drže radi trgovanja nakon početnog priznavanja se iskazuju po fer vrijednosti bez smanjenja za troškove transakcije na temelju njihove tržišne cijene na datum izvješća o financijskom položaju.

Dobici ili gubici nastali svođenjem na fer vrijednost ulaganja raspoloživih za prodaju priznaju se u ostalu sveobuhvatnu dobit, sve dok se ulaganje ne proda ili otuđi na drugi način, ili sve dok se ne bude smatralo umanjenim, u kom trenutku se kumulativni dobitak ili gubitak koji je ranije bio priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti uključuje u neto dobit odnosno gubitak za odgovarajuće razdoblje.

Financijski instrumenti se općenito priznaju čim Grupa postane stranka u ugovornom odnosu financijskog instrumenta. Ipak, u slučaju redovne kupovine ili prodaje (kupovine ili prodaje financijske imovine prema ugovoru čije odredbe zahtijevaju isporuku unutar roka utvrđenog općenitim pravilima ili dogovorima na odnosnom tržištu), dan podmirenja je bitan za početno priznanje i prestanak priznavanja. Financijska imovina prestaje se priznavati kada primljen novac ili su istekla prava za primanje novca za imovinu. Financijska obveza prestaje se priznavati kada je obveza prema dugovanju izvršena ili otkazana ili istekla.

s) Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje samo u slučaju kada Grupa ima postojeću obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako postoji vjerojatnost da će biti potreban odljev sredstava koja čine gospodarske koristi kako bi se obveza podmirila, a moguće je napraviti pouzdanu procjenu iznosa obveze. Rezerviranja se razmatraju na svaki datum izvješća o financijskom položaju i prilagođavaju kako bi odražavala najbolju trenutnu procjenu.

U slučajevima kada je bitan učinak vremenske vrijednosti novca, iznos rezerviranja čini sadašnja vrijednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze. Kada se koristi diskontiranje, povećanje rezerviranja koje odražava protok vremena priznaje se kao financijski trošak.

Rezerviranja za otpremnine priznaju su kada se Grupa obveže raskinuti ugovore o radu sa zaposlenicima, to jest kada Grupa ima napravljen detaljan formalan plan za raskid ugovora o radu koji je bez realne mogućnosti povlačenja. Rezerviranja za otpremnine obračunata su u iznosima plaćenim ili koji se očekuju da će biti isplaćeni kao u slučaju programa zbrinjavanja viška radnika.

t) Potencijalne obveze

Potencijalne obveze ne priznaju se u financijskim izvješćima. Te obveze objavljuju se u bilješkama osim u slučaju da je mogućnost odljeva sredstava koja predstavljaju gospodarske koristi malo vjerojatna.

Potencijalna imovina ne priznaje se u financijskim izvješćima, nego se objavljuje u bilješkama kada je vjerojatan priljev gospodarskih koristi.

u) Plaćanje temeljeno na dionicama

Trošak transakcija koje se podmiruju u novcu početno se priznaje po fer vrijednosti na datum dodjele koristeći binomni model, pojedinosti su dane u bilješci 33. Fer vrijednost se priznaje kao trošak kroz razdoblja do datuma utvrđenja kada se priznaje odgovarajuća obveza. Obveza se naknadno vrednuje po fer vrijednosti na svaki datum izvješća o financijskom položaju uključujući datum podmirenja transakcije, dok se promjene fer vrijednosti priznaju u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti.

v) Događaji nakon izvještajnog datuma

Događaji nastali nakon izvještajnog datuma koji daju dodatne informacije o poziciji Grupe na datum izvješća o financijskom položaju (događaji za usklađenje) iskazuju se u financijskim izvješćima. Događaji nastali nakon izvještajnog datuma koji nisu događaji za usklađenje objavljuju se u bilješkama kada su značajni.

3. Informacije o segmentima

Za primarni oblik izvješća o segmentima određeni su poslovni segmenti jer na rizike i stope povrata Grupe prvenstveno utječu razlike u proizvodima i uslugama koje pružaju tržištu. Sekundarne informacije su izvješća po zemljopisnim područjima. Poslovni segmenti su organizirani i vođeni odvojeno prema prirodi proizvoda i usluga koje pružaju, gdje svaki segment predstavlja stratešku poslovnu jedinicu koja nudi različite proizvode i usluge različitim tržištima.

T-Com segment pruža usluge nepokretne telefonije, veleprodajne usluge, usluge Interneta i podatkovne usluge.

T-Mobile pruža usluge pokretne telefonije.

Menadžment prati poslovne rezultate svojih poslovnih jedinica zasebno u svrhu donošenja odluka o alociranju resursa i ocjena rezultata. Rezultat segmenta se procjenjuje temeljem dobiti ili gubitku iz osnovne djelatnosti te se dosljedno mjeri u odnosu na dobit ili gubitak iz osnovne djelatnosti u konsolidiranim financijskim izvješćima.

Transferne cijene između poslovnih segmenata su postavljene na tržišnom principu na način sličan u odnosima s neovisnim stranama. Prihodi, troškovi i rezultat segmenata uključuju transakcije između poslovnih segmenata. Te transakcije su eliminirane u konsolidaciji.

Zemljopisni segmenti Grupe temelje se na zemljopisnom položaju njenih korisnika.

Prihodi od poziva koji se terminiraju u pokretnoj mreži za čiji tranzit se koristi mreža T-Coma se u T-Com segmentu objavljuju kao prihodi od usluga veleprodaje, dok se na razini Grupe svrstavaju pod prihode od pokretne telefonije.

Prihodi od prodaje trgovačke robe pokretne telefonije na prodajnim mjestima T-Coma se u T-Com segmentu objavljuju kao razni prihodi, dok se na razini Grupe svrstavaju pod prihode od pokretne telefonije.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

90

Konsolidirana financijska izvješća

3. Informacije o segmentima (nastavak)

Poslovni segmenti

U sljedećim tabelama prikazani su prihod i dobit te određena imovina i obveze Grupe po poslovnim segmentima:

Poslovni segmenti					
Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2009.	T-Com milijuni kuna	T-Mobile milijuni kuna	Svrstavanje milijuni kuna	Eliminacije milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Prihod					
Usluge nepokretne telefonije	2.505	-	-	-	2.505
Usluge veleprodaje	756	-	(60)	-	696
Usluge Interneta	1.146	-	-	-	1.146
Podatkovne usluge	183	-	-	-	183
Usluge pokretne telefonije	-	3.831	137	-	3.968
Razno	96	-	(77)	-	19
Prodaja vanjskim korisnicima	4.686	3.831	-	-	8.517
Prodaja između segmenata	359	357	-	(716)	-
Ukupan prihod	5.045	4.188	-	(716)	8.517
Rezultat					
Rezultat segmenta	953	1.341	-	-	2.294
Neto financijski prihod	148	124	-	-	272
Dobit prije poreza	1.101	1.465	-	-	2.566
Trošak poreza na dobit	(240)	(302)	-	-	(542)
Dobit godine	861	1.163	-	-	2.024
Na dan 31. prosinca 2009.					
Imovina i obveze					
Imovina segmenta	10.573	5.142	-	(1.618)	14.097
Ulaganja u pridruženo društvo	2	-	-	-	2
Ulaganja u zajednički pothvat	373	-	-	-	373
Ukupno imovina	10.948	5.142	-	(1.618)	14.472
Obveze segmenta	1.559	1.041	-	(140)	2.460
Ukupno obveze	1.559	1.041	-	(140)	2.460
Ostali podaci o segmentu					
Kapitalna ulaganja:					
Nekretnine, postrojenja i oprema	920	248	-	-	1.168
Nematerijalna imovina	163	222	-	-	385
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	737	292	-	-	1.029
Amortizacija nematerijalne imovine	167	169	-	-	336
Trošak umanjenja vrijednosti imovine priznat u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti	(3)	(33)	-	-	(36)
Rezerviranja i obveze prema zaposlenima	262	46	-	-	308

Poslovni segmenti

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2008.	T-Com milijuni kuna	T-Mobile milijuni kuna	Svrstavanje milijuni kuna	Eliminacije milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Prihod					
Usluge nepokretne telefonije	2.791	-	-	-	2.791
Usluge veleprodaje	836	-	(117)	-	719
Usluge Interneta	898	-	-	-	898
Podatkovne usluge	199	-	-	-	199
Usluge pokretne telefonije	-	3.975	200	-	4.175
Razno	92	-	(83)	-	9
Prodaja vanjskim korisnicima	4.816	3.975	-	-	8.791
Prodaja između segmenata	376	436	-	(812)	-
Ukupan prihod	5.192	4.411	-	(812)	8.791
Rezultat					
Rezultat segmenta	1.133	1.469	-	-	2.602
Neto financijski prihod	241	99	-	-	340
Dobit prije poreza	1.374	1.568	-	-	2.942
Trošak poreza na dobit	(299)	(333)	-	-	(632)
Dobit godine	1.075	1.235	-	-	2.310
Na dan 31. prosinca 2008.					
Imovina i obveze					
Imovina segmenta	10.883	4.123	-	(168)	14.838
Ulaganja u pridruženo društvo	2	-	-	-	2
Ulaganja u zajednički pothvat	365	-	-	-	365
Ukupno imovina	11.250	4.123	-	(168)	15.205
Obveze segmenta	1.746	1.187	-	(168)	2.765
Ukupno obveze	1.746	1.187	-	(168)	2.765
Ostali podaci o segmentu					
Kapitalna ulaganja:					
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.000	342	-	-	1.342
Nematerijalna imovina	157	125	-	-	282
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	713	301	-	-	1.014
Amortizacija nematerijalne imovine	167	165	-	-	332
Trošak umanjenja vrijednosti imovine priznat u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti	(14)	(3)	-	-	(17)
Rezerviranja i obveze prema zapos- lenima	250	27	-	-	277

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

92

Konsolidirana financijska izvješća

3. Informacije o segmentima (nastavak)

Prihodi - prema zemljopisnim područjima

	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna Ispravljeno
Republika Hrvatska	7.806	7.949
Ostatak svijeta	711	842
	8.517	8.791

4. Troškovi usluga

	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna Ispravljeno
Međusobno povezivanje u zemlji	547	558
Međusobno povezivanje u inozemstvu	459	543
Ostale usluge	260	256
	1.266	1.357

5. Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine

	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	1.029	1.014
Amortizacija nematerijalne imovine	336	332
	1.365	1.346
Gubitak od umanjenja vrijednosti	36	17
	1.401	1.363

Detaljno objašnjenje troška amortizacije dugotrajne materijalne imovine i gubitka od umanjenja vrijednosti dano je u bilješkama 10 i 11.

6. Troškovi otpremnina

	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna
Rezerviranja na dan 1. siječnja - kratkoročni dio	139	231
Povećanja priznata u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti	39	48
Iskorištenje	(171)	(140)
Rezerviranja na dan 31. prosinca - kratkoročni dio	7	139

	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna
Rezerviranja na dan 1. siječnja - kratkoročni dio	-	-
Povećanja priznata u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti	113	-
Rezerviranja na dan 31. prosinca - kratkoročni dio	113	-

Troškovi otpremnina i rezerviranja sastoje se od iznosa bruto otpremnina za zaposlenike kojima će biti raskinut ugovor o radu nakon 31. prosinca 2009. godine i 31. prosinca 2010. godine iz poslovno uvjetovanih razloga.

7. Ostali troškovi

	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna Ispravljeno
Usluge održavanja	379	369
Troškovi promidžbe	234	287
Najamnina (bilješka 27)	142	187
Troškovi licenci	121	105
Prodajne naknade	118	129
Poštanski troškovi	107	68
Ugovori o djelu	66	89
Ostali porezi i doprinosi	55	56
Obrazovanje i savjetovanje	45	56
Pozivni centri i korisnička podrška	39	12
Dnevnice i ostali putni troškovi	23	25
Osiguranje	16	14
Rezerviranja za naknade i rizike (bilješka 22)	11	22
Gubitak od otuđenja dugotrajne imovine	9	7
Ostali troškovi	107	81
	1.472	1.507

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

94

Konsolidirana financijska izvješća

8. Porez

a) Porez na dobit

	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna
Porez tekuće godine	528	620
Odgođeni porezni trošak	14	12
Porez	542	632

b) Uskladba poreza na dobitak i porezne stope

	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna
Dobit prije poreza	2.566	2.942
Porez na dobit od 20% (domaća stopa)	513	588
Učinak porezno neoporezivih stavaka:		
Primljene dividende i poticaji	(2)	(3)
Ispravak vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja	(7)	(3)
Prihodi oporezivani u ranijim godinama	(4)	-
Smanjena amortizacija	(5)	-
Ostalo	(6)	(11)
Učinak porezno nepriznatih rashoda:		
Porez prethodnih godina	10	11
Ispravak vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja i ukalkulirani troškovi	9	18
Troškovi reprezentacije i upotreba službenih vozila	4	5
Ostalo	16	15
Odgođeni porezni trošak	14	12
Porez	542	632
Efektivna porezna stopa	21,12%	21,48%

Dijelovi i kretanja odgođenih porezne imovine i obveza su sljedeći:

	31. prosinca 2009 milijuni kuna	Terećenje u račun dobiti i gubitka milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna
Odgođena porezna imovina			
Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme	16	(5)	21
Razgraničenje prihoda od priključnih pristojbi	15	(4)	19
Porezno nepriznata vrijednosna usklađenja	12	(4)	16
Rezerviranje za provizije	-	(3)	3
Ostalo	3	2	1
Ukupno odgođena porezna imovina	46	(14)	60

Odgođeno porezno sredstvo Grupe se javlja s naslova umanjena vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme jer 395 milijuna kuna umanjena vrijednosti iz 2001. godine nije bilo porezno priznato u toj godini. Od tog iznosa, 315 milijuna kuna postalo je porezno priznato u razdoblju od 2002. godine do 2009. godine, a preostalih 80 milijuna kuna će biti porezno priznato u narednim razdobljima.

Grupa je priznala odgođenu poreznu imovinu sa temelja privremenih razlika koje su nastale priznavanjem prihoda od priključnih pristojbi u ranijim razdobljima na koje je tada plaćen porez, a odgađanjem tih prihoda na razdoblje vijeka pružanja usluga korisnicima za potrebe izvješćivanja.

U Hrvatskoj ne postoji formalan postupak za potvrđivanje konačnog iznosa poreza prilikom podnošenja poreznih prijava za porez na dobit i PDV. Međutim, porezna obveza podliježe kontroli odgovarajućih poreznih organa u bilo kojem trenutku

u naredne tri godine nakon završetka porezne godine u kojoj su porezne prijave podnesene. Ograničenje od tri godine počinje s godinom koja slijedi nakon godine u kojoj je predana porezna prijava, npr. 2010. godina za poreznu obvezu za 2009. godinu. Brojanje tri godine ponovo počinje bilo kojim činom poreznih organa kojemu je namjera naplata poreza, kamate ili kazne od isteka apsolutne zastare od 6 godina.

9. Zarada po dionici

Osnovne zarade po dionici izračunavaju se dijeljenjem dobiti pripisive redovnim dioničarima Grupe s vaganim prosječnim brojem redovnih dionica tijekom razdoblja.

Razrijeđene zarade po dionici jednake su osnovnim zaradama po dionici jer ne postoje potencijalne razrijeđive redovne dionice.

Slijede podaci o dobiti i dionicama korištenim za izračun osnovnih i razrijeđenih zarada po dionici:

	2009. godina	2008. godina
Dobit godine pripisiva redovnim dioničarima Društva u milijunima kuna	2.024	2.310
Vagani prosječni broj redovnih dionica za osnovnu zaradu po dionici	81.888.535	81.888.535

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

96

Konsolidirana financijska izvješća

10. Nematerijalna imovina

	Licence i koncesije milijuni kuna	Softver milijuni kuna	Ostala imovina milijuni kuna	Investicije u tijeku milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Nabavna vrijednost					
Stanje 1. siječnja 2008. godine	568	1.433	26	148	2.175
Povećanja	-	73	24	185	282
Prijenosi	55	180	41	(276)	-
Prijenosi iz nekretnina, postrojenja i opreme	-	-	-	22	22
Smanjenja	(15)	(176)	-	-	(191)
Stanje 31. prosinca 2008. godine	608	1.510	91	79	2.288
Povećanja	72	198	16	99	385
Prijenosi	41	97	4	(142)	-
Prijenosi iz nekretnina, postrojenja i opreme	-	62	-	53	115
Smanjenja	(44)	(56)	-	-	(100)
Stanje 31. prosinca 2009. godine	677	1.811	111	89	2.688
Ispravak vrijednosti					
Stanje 1. siječnja 2008. godine	319	837	14	-	1.170
Amortizacija tekuće godine	69	251	12	-	332
Umanjenje vrijednosti	2	-	-	-	2
Prijenosi iz nekretnina, postrojenja i opreme	1	2	-	-	3
Smanjenja	(19)	(172)	-	-	(191)
Prijenosi	(3)	3	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2008. godine	369	921	26	-	1.316
Amortizacija tekuće godine	65	253	18	-	336
Umanjenje vrijednosti	7	15	-	-	22
Prijenosi iz nekretnina, postrojenja i opreme	-	62	-	-	62
Smanjenja	(22)	(47)	-	-	(69)
Stanje 31. prosinca 2009. godine	419	1.204	44	-	1.667
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Stanje 31. prosinca 2008. godine	239	589	65	79	972
Stanje 31. prosinca 2009. godine	258	607	67	89	1.021

U dugotrajnu nematerijalnu imovinu Grupe na dan 31. prosinca 2009. godine uključena je neto knjigovodstvena vrijednost UMTS koncesije u iznosu od 101 milijuna kuna (31. prosinca 2008.: 108 milijuna kuna). UMTS koncesija se amortizira u razdoblju od 20 godina (počevši od lipnja 2005. godine).

Investicije u tijeku uglavnom predstavljaju ulaganja u softver i licence.

Povećanje nematerijalne imovine

Značajnija povećanja nematerijalne imovine u izvještajnom razdoblju odnose se na GSM licence u iznosu od 50 milijuna kuna, softver koji se odnosi na GSM u iznosu od 33 milijuna kuna, softver koji se odnosi na UMTS u iznosu od 14 milijuna kuna, malo-prodajni softver u iznosu od 9 milijuna kuna, softver za interno izvješćivanje u iznosu od 9 milijuna kuna, nadogradnju softvera za izdavanje računa u iznosu

od 19 milijuna, softver za unaprjeđenje poslovnih procesa u iznosu od 7 milijuna kuna te ostala ulaganja u softver koji se odnosi na mrežu i infrastrukturu u iznosu od 21 milijuna kuna.

Gubitak od umanjenja vrijednosti

Tijekom 2009. godine Grupa je umanjila vrijednost nematerijalne imovine u iznosu od 22 milijuna kuna (2008. godine: 2 milijuna kuna) koja se uglavnom odnosi na licence i softver za prijenos podataka zbog prelaska na napredniju tehnologiju. Nadoknadiivi iznos ovih licenci jednak je njihovoj fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje, a određen je na temelju najboljih raspoloživih informacija na dan izvješća o financijskom položaju kako bi odrazio iznos koji bi Grupa mogla ostvariti prodajom ove imovine u transakciji između poznatih i voljnih strana, nakon umanjenja za troškove otuđenja.

11. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište i građevinski objekti milijuni kuna	Telekom postrojenja i oprema milijuni kuna	Alati, vozila, IT i uredska oprema milijuni kuna	Investicije u tijeku milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Nabavna vrijednost					
Stanje 1. siječnja 2008. godine	1.723	9.257	903	551	12.434
Povećanja	14	446	54	828	1.342
Prijenosi	66	399	63	(528)	-
Prijenosi u nematerijalnu imovinu	-	-	-	(22)	(22)
Smanjenja	(13)	(128)	(54)	(4)	(199)
Stanje 31. prosinca 2008. godine	1.790	9.974	966	825	13.555
Povećanja	84	759	44	281	1.168
Prijenosi	67	475	55	(597)	-
Prijenosi u nematerijalnu imovinu	-	(62)	-	(53)	(115)
Smanjenja	(3)	(58)	(65)	22	(104)
Stanje 31. prosinca 2009. godine	1.938	11.088	1.000	478	14.504
Ispravak vrijednosti					
Stanje 1. siječnja 2008. godine	653	5.064	560	4	6.281

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

98

Konsolidirana financijska izvješća

11. Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

	Zemljište i građevinski objekti	Telekom postrojenja i oprema	Alati, vozila, IT i uredska oprema	Investicije u tijeku	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Amortizacija tekuće godine	86	825	103	-	1.014
Umanjenje vrijednosti	-	10	-	5	15
Smanjenja	(9)	(126)	(45)	(3)	(183)
Stanje 31. prosinca 2008. godine	730	5.773	618	6	7.127
Amortizacija tekuće godine	94	826	109	-	1.029
Umanjenje vrijednosti	-	10	4	-	14
Prijenosi u nematerijalnu imovinu	-	(62)	-	-	(62)
Smanjenja	(2)	(54)	(54)	(1)	(111)
Stanje 31. prosinca 2009. godine	822	6.493	677	5	7.997
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Stanje 31. prosinca 2008. godine	1.060	4.201	348	819	6.428
Stanje 31. prosinca 2009. godine	1.116	4.595	323	473	6.507

U investicije u tijeku Grupe uključeni su i veći rezervni dijelovi u iznosu od 35 milijuna kuna (31. prosinca 2008. godine: 55 milijuna kuna), neto od ispravka vrijednosti u iznosu od 4 milijuna kuna (31. prosinca 2008. godine: 3 milijuna kuna).

Početak 2001. godine Grupa je provela dodatne postupke kojima je dokazano pravo vlasništva nad zemljištem i građevinskim objektima prenesenim iz vlasništva društva HPT s p.o. sukladno Zakonu o razdvajanju na dan 10. srpnja 1998. godine. Formalno registriranje prava vlasništva još je u tijeku.

Grupa nema značajnih nekretnina, postrojenja i opreme koju namjerava rashodovati ili prodati, niti ima značajnih neiskorištenih nekretnina, postrojenja i opreme.

Gubitak od umanjenja vrijednosti

U 2009. godini Grupa je umanjila vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 14 milijuna kuna (2008. godine: 15 milijuna kuna) koje se uglavnom odnosi na hardver za prijenos podataka zbog prelaska na napredniju tehnologiju. Nadoknadivi iznos ove opreme jednak je njenoj fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje, a određen je na temelju najboljih raspoloživih informacija

na dan izvješća o financijskom položaju kako bi odrazio iznos koji bi Grupa mogla ostvariti prodajom ove imovine u transakciji između poznatih i voljnih strana, nakon umanjenja za troškove otuđenja.

Otuđenje nekretnina, postrojenja i opreme

Otuđenje nekretnina, postrojenja i opreme Grupe prvenstveno se odnosi na rashodovanje telekomunikacijskih postrojenja i opreme u iznosu od 40 milijuna kuna te na rashodovanje starih alata, IT i uredske opreme u iznosu od 65 milijuna kuna (sve vrijednosti su iskazane kao bruto knjigovodstvene vrijednosti).

Vlasništvo nad distribucijsko-telekomunikacijskom infrastrukturom

Iako je imovina (uključujući telekomunikacijsku kanalizaciju kao dio telekomunikacijske mreže) stečena prijenosom od pravnog prethodnika Društva, javne tvrtke HPT, putem „Zakona o razdvajanju Hrvatske pošte i telekomunikacija“ i uložena u temeljni kapital pri stvaranju Društva od strane Republike Hrvatske 1. siječnja 1999. godine, u skladu s ostalim hrvatskim zakonima, dio mreže Društva smatran nekretninama, a koji je poznat pod nazivom distributivna telekomunikacijska kanalizacija (DTK) nema svu potrebnu doku-

mentaciju (građevinske dozvole, uporabne dozvole i sl.), a njezin veći dio nije upisan u zemljišnim knjigama što bi moglo biti značajno pri dokazivanju vlasništva trećim stranama. Postoje događaji neovlaštenog ulaska u kanalizacijske sustave T-HT-a od strane konkurenata i određene tražbine nad vlasništvom te imovine od strane lokalnih organa vlasti (grad Zagreb i grad Split predstavljaju veći dio problema) koji mogu imati materijalan utjecaj na financijska izvješća u slučaju da T-HT ne bude u mogućnosti dokazati svoja vlasnička prava na neki dio DTK-a.

Društvo je osnovalo Odjel za dokumentaciju i telekomunikacijsku infrastrukturu čija je odgovornost osigurati da sva imovina bude propisno legalizirana, dokumentirana i da sva potrebna dokumentacija bude dostupna svim zainteresiranim odjelima i organima vlasti. Ovaj proces je spor i složen jer ne ovisi samo o T-HT-u nego i o državnim i lokalnim vlastima. Od 2006. godine aktivnosti T-HT-a bile su usmjerene na potpisivanje ugovora o pravu služnosti s lokalnim vlastima i ugovora o korištenju cestovnog zemljišta s Hrvatskim cestama i Županijskim upravama za ceste. Zaključeni su ugovori o pravu služnosti s gradovima Rijekom, Dubrovnikom, Varaždinom, Čakovcem, Gospićem, Požegom, Pulom, Bjelovarom, Slavonskim Brodom, Krapinom, Karlovcem, Šibenikom, Vukovarom, Viroviticom, Siskom i drugim manjim gradovima i zajednicama. Također, ugovori o korištenju cestovnog zemljišta sklopljeni su s državnim poduzećima Hrvatskim cestama i Županijskim upravama za ceste, pokrivajući većinu mreže koja prolazi cestovnim zemljištem (sa 17 od ukupno 21 županije).

Proces legalizacije ubrzat će se primjenom novog Zakona o elektroničkim komunikacijama koji obvezuju lokalnu upravu i ostale vlasnike zemljišta korištenog za izgradnju telekomunikacijske infrastrukture da daju T-HT-u pravo puta ukoliko se ne može postići neko drugo rješenje. Novi Zakon o elektroničkim komunikacijama stupio je na snagu 1. srpnja 2008. godine. Novi Zakon o elektroničkim komunikacijama i Pravilnik o potvrdi i naknadi za pravo puta (na snazi od 31. ožujka 2009. godine) otvorili su nove mogućnosti za pregovore s lokalnim vlastima i Županijskim cestama koji ne žele sklopiti ugovore o pravu služnosti i ugovore o korištenju, jer je uveden ugovor o pravu puta kojim bi se mogli riješiti preostali pravni i vlasnički problemi.

Novi Zakon o elektroničkim komunikacijama obradio je ovo pitanje u velikoj mjeri sukladno s Memorandumom o razumijevanju (pogledati niže). Međutim, moguće su poteškoće i izazovi tijekom postupka donošenja podzakonskih akata vezanih uz Zakon o elektroničkim komunikacijama od strane Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije (dalje: „HAKOM“). U prosincu 2008. godine, HAKOM je donio Pravilnik o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme (NN 154/08 na snazi od 6. siječnja 2009. godine) kojim prestaju važiti Uvjeti zajedničke uporabe izgrađene telekomunikacijske kanalizacije, a koji regulira pitanje na sličan način. U veljači 2009. godine HAKOM je donio Pravilnik o potvrdi i naknadi za pravo puta (NN 31/09 na snazi od 19. ožujka 2009. godine) kojim su utvrđeni uvjeti za izdavanje potvrda i naknade za pravo puta. Naknade za pravo puta utvrđene su, ovisno o vrsti korištenog zemljišta, u iznosu od 4 do 10 kn/m².

Vezano za ponudu Vlade Republike Hrvatske (Vlada) za prodaju redovnih dionica, Vlada Republike Hrvatske (RH), Društvo i Deutsche Telekom AG su sklopili Memorandum o razumijevanju kako bi razriješili razna pitanja vezana uz Inicijalnu javnu ponudu, uključujući DTK infrastrukturu. Među ostalim se time postavljaju načela na kojima će se temeljiti određivanje naknade za pravo služnosti i zajedničko korištenje DTK-a.

Vlada Republike Hrvatske se obvezala, u okviru svojih ovlaštenja, da će učiniti razumne napore kako bi osigurala odgovarajući pravni i regulatorni okvir u hrvatskom pravnom sustavu što je prije moguće.

Grupa je procijenila i iskazala postojanje rizika, uključujući i pribavljanje pravnog mišljenja o navedenoj situaciji, no kako je ovaj problem vrlo složen, Grupa ne može sa sigurnošću utvrditi vjerojatnost mogućeg ishoda i hoće li ishod rezultirati umanjenjem vrijednosti telekomunikacijske kanalizacije bilo zbog nemogućnosti utvrđivanja vlasništva, ili kao rezultat naknada za pravo služnosti koje se mogu pojaviti, a mogu imati retroaktivni učinak. Zato u ovim financijskim izvješćima nisu po navedenom napravljena nikakva usklađenja.

Neto knjigovodstvena vrijednost telekomunikacijske kanalizacije Grupe na dan 31. prosinca 2009. godine iznosi 887 milijuna kuna (31. prosinca 2008. godine: 857 milijuna kuna).

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

100

Konsolidirana financijska izvješća

12. Ulaganja u pridruženo društvo

Neto knjigovodstvena vrijednost ulaganja u pridružena društva uključuje:

	31. prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna
HP d.o.o. Mostar	2	2

HT d.d. u pridruženom društvu HP d.o.o. Mostar sa sjedištem u Republici Bosni i Hercegovini posjeduje vlasnički udio od 30,29%. Osnovna djelatnost pridruženog društva je pružanje poštanskih usluga.

Promjene ulaganja u pridruženo društvo Grupe tijekom godina završenih 31. prosinca 2009. i 31. prosinca 2008. bile su kako slijedi:

Neto knjigovodstvena vrijednost	2009. HRK millions	2008. HRK millions
Stanje 1. siječnja	2	2
Udjel u dobitku od ulaganja u pridruženo društvo	-	1
Umanjenje vrijednosti ulaganja u pridruženo društvo	-	(1)
Stanje 31. prosinca	2	2

Skraćeni prikaz udjela Grupe u kumulativnim financijskim informacijama pridruženih društava je kako slijedi:

	31. prosinca 2009.	31. prosinca 2008.
	Nerevidirano	Revidirano
	milijuni kuna	milijuni kuna
Udio u izvješću o financijskom položaju pridruženog društva:		
Kratkotrajna imovina	26	24
Dugotrajna imovina	20	29
Kratkoročne obveze	(15)	(12)
Dugoročne obveze	(2)	(11)
Neto imovina	29	30
	2009. godina	2008. godina
	Nerevidirano	Revidirano
Udio u prihodima i dobiti pridruženih društava:		
Prihodi	32	21
Dobitak	-	1

13. Ulaganja u zajednički pothvat

Neto knjigovodstvena vrijednost ulaganja u zajednički pothvat uključuje:

	31. prosinca 2009.	31. prosinca 2008.
	milijuni kuna	milijuni kuna
HT d.o.o. Mostar	373	365
Stanje 31. prosinca	373	365

HT d.d. u ulaganju u zajednički pothvat HT d.o.o. Mostar sa sjedištem u Republici Bosni i Hercegovini posjeduje vlasnički udio od 39,1%. Osnovna djelatnost tog društva je pružanje telekomunikacijskih usluga.

Udio Grupe u nerevidiranom poslovnom rezultatu društva HT d.o.o. Mostar za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine je priznat u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti u iznosu od 12 milijuna kuna (2008. godina: 17 milijuna kuna je priznato na temelju nerevidiranih rezultata, a sastoji se od udjela u dobiti za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine u iznosu od 6 milijuna kuna koja je kasnije i potvrđena u revidiranim izvješćima, te od dodatnog usklađenja u dobiti u iznosu od 11 milijuna kuna koje se odnosi na konačne revidirane rezultate zajednički kontroliranog društva za 2007. godinu).

Dana 4. kolovoza 2009. godine T-HT je primio dividendu od HT-a d.o.o. Mostar u iznosu od 4 milijuna kuna za financijsku godinu 2007. Sukladno tome je ulaganju u zajednički pothvat smanjeno za isti iznos.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

102

Konsolidirana financijska izvješća

	31. prosinca 2009.	31. prosinca 2008.
	Nerevidirano milijuni kuna	Revidirano milijuni kuna
Udio u izvješću o financijskom položaju pridruženog društva:		
Kratkotrajna imovina	74	73
Dugotrajna imovina	617	600
Kratkoročne obveze	(118)	(115)
Dugoročne obveze	(100)	(85)
Neto imovina	473	473
	2009.	2008.
Udio u prihodima i dobiti zajednički kontroliranog društva:	Nerevidirano	Revidirano
Prihodi	353	365
Dobit	12	6

14. Ulaganja raspoloživa za prodaju

Dugotrajna ulaganja raspoloživa za prodaju uključuju sljedeće obveznice:

	Valuta	Kamatna stopa	Dospijeće	31. prosinca 2009.	31. prosinca 2008.
Izdavatelj				milijuni kuna	milijuni kuna
Vlada Republike Hrvatske	kuna	4,75%	8. veljače 2017.	32	28
Vlada Republike Njemačke	EUR	1,25%	11. ožujka 2011.	74	-
Ostale vrijednosnice	kuna			9	9
				115	37

Kratkotrajna ulaganja raspoloživa za prodaju uključuju:

				31. prosinca 2009.	31. prosinca 2008.
				milijuni kuna	milijuni kuna
Udjeli u novčanim fondovima:					
ZB Plus				-	53
Obveznice:					
Vlada Republike Francuske	EUR	3,00 %	12. siječnja 2010.	37	-
Vlada Kraljevine Nizozemske	EUR	3,00 %	15. siječnja 2010.	37	-
Vlada Republike Njemačke	EUR	3,00 %	12. ožujka 2010.	73	-
Vlada Republike Njemačke	EUR	3,25 %	9. travnja 2010.	37	-
Inozemni trezorski zapisi:					
Vlada Republike Njemačke	EUR	1,00 %	12. svibnja 2010.	73	-
				257	53

Procijenjena fer vrijednost trezorskih zapisa i obveznica na dan 31. prosinca 2009. godine određena je njihovom tržišnom vrijednošću ponuđenoj na aktivnom sekundarnom tržištu kapitala na dan izvješća o financijskom položaju te pripadaju u prvu hijerarhijsku kategoriju. Nije bilo promjena unutar hijerarhijskih kategorija.

15. Test umanjenja goodwilla

Za testiranje umanjenja vrijednosti, goodwill stečen poslovnim kombinacijama alociran je u jedinicu koja stvara novac T-Com, koja je također i izvještajni segment.

Nadoknadivi iznos jedinice T-Com određen je izračunom vrijednosti u upotrebi korištenjem predviđenih novčanih tijekova iz financijskih planova koji pokrivaju razdoblje od deset godina. Diskontna stopa nakon poreza primijenjena na predviđene novčane tijekove je 10,93% (2008. godine: 8,67%), a novčani tijekovi nakon razdoblja od deset godina

ekstrapolirani su korištenjem stope rasta od 2,0% (2008. godine: 2,2%).

Izračun vrijednosti u upotrebi za jedinicu T-Com najosjetljiviji je na pretpostavke o tržišnoj penetraciji, tržišnom udjelu, regulaciji i diskontnoj stopi.

Vezano uz procjenu vrijednosti u upotrebi jedinice T-Com, menadžment vjeruje kako niti jedna razumno moguća promjena bilo koje gore navedene pretpostavke ne bi uzrokovala značajno veću knjigovodstvenu vrijednost jedinice od njenog nadoknadivog iznosa.

16. Zalihe

	31. prosinca 2009.	31. prosinca 2008.
	milijuni kuna	milijuni kuna
Trgovačka roba	106	175
Zalihe i rezervni dijelovi	149	139
	255	314

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

104

Konsolidirana financijska izvješća

17. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

	31.prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna ispravljeno
Potraživanja od kupaca	1.392	1.234
Ostala potraživanja	74	85
	1.466	1.319

Analiza dospjeća potraživanja od kupaca je kako slijedi:

	Ukupno milijuni kuna	Nedospjelo		Dani dospjeća - neumanjeni			
		neumanjeno milijuni kuna	< 30 dana milijuni kuna	31-60 dana milijuni kuna	61-90 dana milijuni kuna	91-120 dana milijuni kuna	>120 dana milijuni kuna
31. 12. 2009.	1.392	953	296	76	38	19	10
31. 12. 2008.	1.234	794	292	89	28	17	14

Za sva nenaplaćena potraživanja od kupaca u zemlji preko 120 dana vrši se vrijednosno usklađenje osim za potraživanja po međunarodnom obračunu za koja se usklađenje vrši prema procjeni naplativosti. Međunarodni obračuni čine većinu dospelih a neispravljenih potraživanja starijih od 120 dana.

Na dan 31. prosinca 2009. godine, potraživanja u nominalnoj vrijednosti od 946 milijun kuna (31. prosinca 2008. godine: 883 milijuna kuna) su potpuno vrijednosno usklađena. Kretanja vrijednosnog usklađenja potraživanja bila su kako slijedi:

	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna
Na dan 1. siječnja	883	878
Zaduženje tijekom godine	184	162
Ukinuti neiskorišteni iznos	(121)	(157)
Na dan 31. prosinca	946	883

18. Novac i novčani ekvivalenti i oročeni depoziti

a) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti uključeni u izvješće o novčanim tijekovima sastoje se od sljedećih iznosa iz izvješća o financijskom položaju:

	31. prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna
Novac u banci i blagajni	465	35
Oročeni depoziti s dospijanjem do 3 mjeseca	3.730	5.188
Novac i novčani ekvivalenti	4.195	5.223

b) Oročeni depoziti

	31. prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna
Zagrebačka banka d.d.	1	2
Hrvatska poštanska banka d.d.	1	26
Erste Steiermarkische Bank d.d.	-	135
Raiffeisenbank Austria d.d.	-	50
	2	213

c) Pregled novca i novčanih ekvivalenata i oročenih depozita po valutama

	31. prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna
HRK	3.586	4.552
EUR	575	857
USD	36	27
	4.197	5.436

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

106

Konsolidirana financijska izvješća

19. Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze

	31. prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna ispravljeno
Obveze prema dobavljačima	1.355	1.544
Obveze vezane uz plaće	68	72
PDV i ostali porezi	16	19
Ostale obveze	20	22
	1.459	1.657

20. Ostale dugoročne obveze prema zaposlenicima

Ostala dugoročna primanja zaposlenih uključuju naknade za odlazak u mirovinu i jubilarne naknade (temeljem radnog staža). Jednokratni iznos otpremnina ovisi o tome je li zaposlenik zadovoljio sve potrebne uvjete za odlazak u mirovinu, a iznos jubilarne nagrade ovisi o broju godina radnog staža u Grupi. Pravo na naknadu utvrđuje se na temelju odgovarajućih mjesečnih plaća zaposlenih.

Ostala dugoročna primanja zaposlenih utvrđuju se metodom predvidive obveze poslodavca po zaposleniku. Dobici i gubici koji proizlaze iz promjena u pretpostavkama aktuara se priznaju kao prihod/trošak u razdoblju u kojem su nastali.

Kretanja obveza prikazanih u bilanci su sljedeća:

	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna
Na dan 1. siječnja	187	201
Trošak rada prikazan u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti	16	14
Trošak kamate prikazan u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti	12	-
Plaćanje na osnovi pripremljene evidencije	(16)	(15)
Aktuarski dobiti	(7)	(13)
Na dan 31. prosinca	192	187

Glavne aktuarske pretpostavke koje su korištene za određivanje obveze za naknade umirovljenja na dan 31. prosinca bile su kako slijedi:

	2009. godina %	2008. godina %
Diskontna stopa (godišnje)	6,5	6,5
Povećanje troškova plaća i naknada (godišnje)	4,5	4,5

21. Prihod budućeg razdoblja

	31. prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna ispravljeno
Naknade za priključenje	102	128
Ostalo	1	-
Prihodi budućih razdoblja - dugoročni dio	103	128
Unaprijed plaćeni bonovi	140	208
Naknade za priključenje	33	35
Program nagrađivanja vjernosti korisnika	70	50
Mjesečna naknada	-	23
Ostalo	18	26
Prihodi budućih razdoblja - kratkoročni dio	261	342
	364	470

Tijekom financijske godine Grupa je promijenila način fakturiranja mjesečne naknade za podatkovne usluge s fakturiranja za slijedeći mjesec na fakturiranje za tekući mjesec. Grupa sada fakturira mjesečnu naknadu za maloprodajnu nepokretnu telefoniju, pokretnu telefoniju, podatkovne usluge, usluge pristupa Internetu, te veleprodajne usluge za tekući mjesec. Prihod od naknada za priključenje priznaje se kroz buduća razdoblja ovisno o prosječnom korisnom vijeku trajanja pojedinačne vrste kupca.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

108

Konsolidirana financijska izvješća

22. Rezerviranja za sudske sporove i ostala rezerviranja

	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna ispravljeno
Na dan 1. siječnja	90	90
Povećanja (bilješka 7)	11	22
Povlačenje korištene imovine	15	
Reklasifikacija programa nagrađivanja vjernosti korisnika	-	(15)
Iskorištenje	-	(7)
Na dan 31. prosinca	116	90

Na dan 31. prosinca 2009. godine Grupa ima rezerviranja za nekoliko sudskih sporova i tužbi za koje je menadžment ocijenio da je vjerojatno da će biti riješeni protiv Grupe.

23. Dionički kapital

Odobren, izdan i u potpunosti plaćen registrirani dionički kapital

	31. prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna
81.888.535 redovnih dionica nominalne vrijednosti 100 kuna po dionici	8.189	8.189

Broj izdanih dionica ostao je nepromijenjen u razdoblju između 1. siječnja 1999. godine i 31. prosinca 2009. godine.

24. Zakonske rezerve

Zakonske rezerve predstavljaju rezerve propisane Zakonom o trgovačkim društvima u iznosu od 5% dobitka tekuće poslovne godine, sve dok te rezerve ne dosegnu visinu od 5 % temeljnog kapitala. Zakonske rezerve koje ne prelaze navedeni iznos mogu se koristiti samo za pokrivanje gubitaka iz tekuće ili prethodnih godina. Ako zakonske rezerve društva iznose više od 5 % temeljnog kapitala, tada se mogu koristiti i za povećanje temeljnog kapitala Grupe.

25. Zadržana dobit

U 2009. godini Grupa je isplatila dividendu u iznosu od 2.456 milijuna kuna (2008. godina: 2.421 milijuna kuna) u vrijednosti od 29,99 kuna po dionici (2008. godina: 29,56 kuna).

26. Ostale ukalkulirane obveze

	31. prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna ispravljeno
Varijabilni dio naknada zaposlenicima	94	86
Neiskorišteni godišnji odmor	35	33
Budžet za mobilne uređaje	52	37
Ostalo	2	1
	183	157

27. Ugovorne obveze

a) Ugovorne obveze za operativni najam

Grupa ima ugovorne obveze po ugovorima o operativnom najmu zgrada, zemljišta, opreme i automobila. Trošak operativnog najma sastoji se od sljedećeg:

	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna
Trošak tekuće godine (bilješka 7)	142	187

Iznos budućih minimalnih obveza po ugovorima o operativnom najmu koji se ne mogu otkazati:

	31. prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna
Unutar jedne godine	105	134
Između 2 i 5 godina	378	494
Iznad 5 godina	273	466
	756	1.094

Ugovori se prvenstveno odnose na najam nekretnina i vozila.

b) Ugovorne obveze za kapitalna ulaganja

Grupa ima ugovorne obveze za kapitalna ulaganja kako slijedi:

	31. prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna
Nematerijalna imovina	116	117
Nekretnine, postrojenja i oprema	229	264
	345	381

28. Potencijalne obveze

a) Sudski sporovi

U vrijeme sastavljanja ovih konsolidiranih financijskih izvješća postoji nekoliko neriješenih pravnih slučajeva protiv Grupe. Po mišljenju Uprave, rješavanje tih tužbi neće imati materijalno značajan negativan utjecaj na financijski položaj Grupe osim za određene tužbene zahtjeve za koja su napravljena rezerviranja (vidi bilješku 22) i osim za tužbe gdje se ne može predvidjeti ishod.

Konkurent VIPnet d.o.o. podnio je pritužbu Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja zbog okvirnih ugovora koje su T-HT i T-Mobile Hrvatska d.o.o. sklopili sa svojim ključnim i velikim poslovnim korisnicima koji navodno sadrže odredbe koje sprečavaju tržišno natjecanje. Agencija je pokrenula postupak za ocjenu usklađenosti okvirnih ugovora i dodataka sa Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja. Grupa je dostavila Agenciji sve tražene okvirne ugovore i dodatke, kao i pretplatničke ugovore od 1. siječnja 2003. godine nadalje. Agencija je pokrenula administrativni postupak kako bi ocijenila jesu li Društvo i T-Mobile Hrvatska d.o.o. zloupotrijebili vladajući položaj sklapanjem navedenih okvirnih ugovora. Dana 12. srpnja 2007. godine, Agencija je donijela rješenje kojim se utvrđuje kako su Društvo i T-Mobile Hrvatska d.o.o. zloupotrijebili vladajući položaj sklapanjem ovih okvirnih ugovora. Agencija je naredila promjenu nekih odredbi u nekoliko pregledanih okvirnih ugovora. Zahtjevu Agencije je udovoljeno. Međutim, Grupa je koristila i svoje pravo da ovaj slučaj prijavi Upravnom sudu. U Odluci je Agencija, među ostalim, navela da će započeti postupak pred Prekršajnim sudom protiv Društva i T-Mobile Hrvatska d.o.o. da bi se utvrdilo je li počinjen prekršaj, a ako je počinjen, da bi se utvrdila kazna. Postupak je započet. Grupa je podnijela prvi zapisnik koji sadrži pisanu obranu. Saslušanje na Prekršajnom sudu održano je 10. studenog 2009. godine kada je pročitana pisana obrana. Sud je naredio tužitelju da preda podatke o ukupnom prihodu Društva ostvarenom u razdoblju od 2002. do 2006. godine, te podatke o tržišnom udjelu Društva. Datum održavanja novog saslušanja još nije utvrđen. Kazna za kršenje Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja može iznositi do 10% godišnjih prihoda Društva ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj je prekršaj počinjen.

Sličnu pritužbu glede okvirnih ugovora podnio je u lipnju 2006. godine Hrvatskoj agenciji za telekomunikacije (Hrvatskoj Agenciji za poštu i elektroničke komunikacije prema zakonu iz 2008. godine) konkurent u nepokretnoj telefoniji Optima Telekom d.o.o. Agencija je navedeni slučaj predala na razmatranje Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvitka kako bi ono ocijenilo je li došlo do prekršaja. Odluka inspektora za telekomunikacije još nije donesena, te nije postignut nikakav pomak u ovom slučaju. Potrebno je naglasiti kako bi kazna za povredu Zakona o telekomunikacijama mogla iznositi između 1% i 5% ukupnog godišnjeg prihoda Društva ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj je prekršaj počinjen. Kazna, obračunata na osnovi 1% godišnjeg prihoda za promatrano razdoblje iznosila bi do 50 milijuna kuna.

Kabelski operator B.net Hrvatska d.o.o. podnio je Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja u travnju i srpnju 2008. godine tužbu protiv Društva, sa zahtjevom da Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja proglasi zlouporabu vladajućeg položaja Društva na tržištima iznajmljenih vodova i prijenosa televizijskog programa. Glavni argumenti B.neta odnose se na zlouporabu vladajućeg položaja Društva na relevantnim tržištima putem sljedećih zabranjenih radnji: (i) predatorskim cijene, (ii) istiskivanjem marži i (iii) iskorištavanjem tržišne snage.

T-HT tvrdi kako nema vladajući položaj na relevantnim tržištima te ga zato ne može niti zlorabiti. Alternativno, T-HT tvrdi kako je cijena usluge MAXtv-a temeljena na troškovima, a uključuje i troškove potrebne infrastrukture i troškove autorskih prava, kao i ostale povezane troškove.

Prema zadnjem dopisu Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, T-HT je trebao dostaviti podatke o prosječnim ukupnim i varijabilnim troškovima te strukturu prosječnih ukupnih i varijabilnih troškova pružanja usluge MAXtv-a za svaki programski paket, kao i politiku određivanja cijena MAXtv-a.

B.net je ranije podnio sličnu pritužbu Hrvatskoj agenciji za poštu i elektroničke komunikacije, po kojoj se T-HT uspješno obranio, što je rezultiralo odbijanjem B.netovog zahtjeva. Ipak, razvoj istrage i naročito posljednji zahtjev Agencije za zaštitu

tržišnog natjecanja za dostavom detaljnih podataka o trošku usluge MAXtv-a ukazuju na povećan rizik da Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja započne formalan postupak. Stoga je u ovom slučaju T-HT angažirao vanjsku pravnu podršku.

Dodatno, Amis Telekom je Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja podnio sličnu pritužbu protiv Društva i Iskona tvrdeći kako su Društvo i Iskon zaključili sporazum o maloprodajnoj cijeni usluge širokopojasnog pristupa Internetu. Amis Telekom također tvrdi kako Društvo i njegovo ovisno društvo Iskon zlorabe vladajući položaj na tržištu pružajući usluge s predatorskim cijenama, s ciljem eliminiranja konkurencije.

U svom pisanom odgovoru, T-HT je osporio nadležnost Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja. Također, Društvo tvrdi kako nije bilo zabranjenog sporazuma između T-HT-a i Iskona i da ne može biti zlorabe vladajućeg položaja na tržištu T-HT-a i Iskona putem predatorskih cijena jer su cijene Amis Telekoma niže od cijena koje Društvo i Iskon naplaćuju za svoje usluge na relevantnom tržištu širokopojasnog pristupa Internetu. Društvo također tvrdi kako nema podjele relevantnog tržišta između T-HT-a i Iskona jer oba društva pružaju uslugu širokopojasnog pristupa Internetu na cijelom području Republike Hrvatske. Vezano uz veleprodajno tržište, T-HT tvrdi kako primjenjuje jednake cijene za sve operatore na nediskriminirajućoj i transparentnoj osnovi, u skladu s regulatornim obvezama u Zakonu o telekomunikacijama i Zakonu o elektroničkim komunikacijama.

Dana 17. srpnja 2009. godine je Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja započela formalni postupak u oba slučaja (pokrenutih od strane B.neta i Amis Telekoma).

U formalnom postupku će Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja napraviti detaljnu ekonomsku analizu kako bi utvrdila postoji li zloraba. Rezultate analize treba dostaviti Društvu u obliku Izjave o primjedbama na koju T-HT ima priliku dati pritužbu.

Ukoliko Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja utvrdi kako je T-HT zlorabio vladajući položaj na

relevantnim tržištima, Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja će podnijeti zahtjev za pokretanjem postupka pred Prekršajnim sudom, kako bi se utvrdilo je li prekršaj počinjen te zatim odlučilo o iznosu kazne (za Društvo i odgovornu osobu). Također, oduzela bi se sva dobit koju je T-HT stekao čineći prekršaj.

Kazne propisane Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja mogu iznositi do 10% godišnjeg prometa u godini koja prethodi godini u kojoj je prekršaj počinjen. Dodatno, Prekršajni sud može odgovornoj osobi odrediti kaznu u iznosu od 50 do 200 tisuća kuna.

T-HT i T-Mobile Hrvatska d.o.o. snažno brane sve ranije navedene situacije. U Hrvatskoj ne postoji praksa materijalno značajnih podmirenja niti prema Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja niti zbog prekršaja. Radi nepostojanja relevantne sudske prakse te zbog činjenice da su oba procesa u tijeku, Grupa nije u mogućnosti utvrditi vjerojatnost mogućeg ishoda, no ipak vjeruje kako bi eventualni troškovi podmirenja bili znatno manji nego ranije navedene maksimalne kazne.

b) Metoda obračuna javnih govornih usluga i sudski postupak zbog kršenja Zakona o zaštiti potrošača

Državni inspektorat Republike Hrvatske (nadalje: Državni inspektorat) započeo je 29. siječnja 2004. godine inspekcijski postupak u vezi s primjenom odredbi Zakona o zaštiti potrošača, a vezano uz metodu obračuna javnih govornih usluga. Menadžment Društva vjeruje kako je suština ove istrage prebačena na sudski postupak zbog kršenja Zakona o zaštiti potrošača, dok su stranke u sporu iste.

Nije bilo značajnijeg napretka po tom pitanju od sredine 2004. godine i Društvo vjeruje da će slučaj prijeći u relativnu zastaru. Osim toga, novi Pravilnik o telekomunikacijskim uslugama koji je stupio na snagu sa danom 1. siječnja 2005. godine nalaže Društvu uvođenje najmanje jednog tarifnog paketa koji će imati metodu obračuna od 1 sekunde. Odmah nakon stupanja na snagu Pravilnika o telekomunikacijskim uslugama, T-HT je uveo novi

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

112

tarifni sustav koji se temelji na obračunskoj jedinici od jedne sekunde. To značajno umanjuje navedeni rizik budući novi Pravilnik ne zabranjuje tarifne pakete sa metodom obračuna dužom od 1 sekunde što je bilo predmetom pregleda Državnog inspektorata.

Trenutno je Društvo u sudskom postupku zbog navodnog kršenja Zakona o zaštiti potrošača. Tužitelji su privatni korisnici usluga Društva (kao i Društvo za zaštitu potrošača) te tvrde kako su mjesečne pristupne naknade iz korisničkih ugovora nepravedne te u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti potrošača. Tužitelji također, slično kao u gore opisanom slučaju koji se vodi pred Državnim inspektoratom, osporavaju obračunsku jedinicu Društva od 60 sekundi.

Dana 12. travnja 2007. godine Općinski sud u Zagrebu donio je presudu protiv Društva, a u korist šest tužitelja koja bi rezultirala potencijalnom izloženosti Društva u iznosu od 12 tisuća kuna za tuženo razdoblje uključujući i kamate do dana 30. lipnja 2007. godine.

Tijekom spora i nakon donošenja pisane presude, sve stranke u sporu (tužitelj - Društvo za zaštitu potrošača, općinski državni odvjetnik koji zastupa Republiku Hrvatsku i Društvo) predale su žalbe Županijskom sudu u Zagrebu.

Društvo je obaviješteno da je oko 42.000 korisnika potpisalo kolektivnu punomoć u ovom predmetu 2003. godine te je moguće da se Društvo suoči s više tisuća dodatnih tužbi po sličnoj osnovi, iako pravni savjetnici Društva predviđaju da bi mnogi od tih tužbenih zahtjeva bili nevaljani. Najveća moguća izloženost prema 42.000 tužitelja mogla bi iznositi približno 100 milijuna kuna uključujući kamate. Izloženost bi mogla biti i veća ukoliko bi se novi korisnici pridružili ovoj tužbi, ukoliko bi se produljilo razdoblje u kojemu je moguće podnijeti tužbeni zahtjev, ili ukoliko bi Društvo bilo dužno platiti dodatne kamate osim onih koje su predviđene. Društvo je u vrijeme podnošenja tužbe imalo približno 1.350.000 korisnika.

Društvo snažno osporava valjanost tužbi i vjeruje da će žalba biti usvojena. Uprava i pravni savjetnici Društva smatraju ovu tužbu neosnovanom i da je Društvo naplaćivalo naknade korisnicima u skladu s tada važećim Ugovorom o koncesiji koji je odobrila Vlada Republike Hrvatske. Nadalje, cijene su naknadno potvrđene od strane Regulatora u travnju 2007. godine bez primjedbi.

Otkako je presuda donesena, pet članova Udruge potrošača podnijeli su pojedinačne tužbe pri Općinskom sudu u Zagrebu temeljene na istoj osnovi kao i nepravomoćna presuda po sudskom postupku zbog kršenja Zakona o zaštiti potrošača. I T-HT i Državno odvjetništvo uložili su prigovor na tužbe. Društvo vjeruje kako se o pojedinačnim tužbama ne može niti raspravljati sve dok suština slučaja još stoji pod žalbom u sudskom postupku zbog kršenja Zakona o zaštiti potrošača.

Odvjetnici Društva ostaju pri čvrstom vjerovanju kako će Prizivni sud odbaciti presudu Općinskog suda u Zagrebu od 12. travnja 2007. godine.

c) Spor o vlasništvu nad telekomunikacijskom kanalizacijom (DTK) s gradom Zagrebom

Vežano uz telekomunikacijsku infrastrukturu navedenu u okviru nekretnina, postrojenja i opreme (bilješka 11), dana 16. rujna 2008. godine društvo Zagreb digitalni grad d.o.o. koji je podružnica Zagrebačkog Holdinga d.o.o. (ZHSDG) podnijelo je tužbu protiv Društva. ZHSDG navodi da je Grad Zagreb vlasnik DTK na području grada Zagreba i traži plaćanje iznosa od 120 milijuna kuna uvećanog za kamatu.

Tužba se temelji na odlukama usvojenim od strane Skupštine grada Zagreba tijekom 2006. i 2007. godine prema kojima je DTK definirana kao komunalna infrastruktura u vlasništvu grada Zagreba. Društvo je ove odluke stavilo pred Ustavni sud i

podnijelo tužbu Trgovačkom sudu u Zagrebu u kojoj se traži da se ugovori zaključeni između ZHZDG i ostalih operatora koji se temelje na spomenutim zakonima proglašene nepravomoćnima. Pravni postupak je još u tijeku.

Odvjetnik kojeg je Društvo angažiralo u slučaju s ZHZDG te koji Društvo zastupa i u slučaju pred Ustavnim i Trgovačkim sudom, čvrsto je uvjeren da presuda neće biti riješena u korist ZHZDG niti u dijelu koji se odnosi na vlasništvo nad DTK, ni u dijelu koji se odnosi na plaćanje od 120 milijuna kuna, ukoliko se presuda bude temeljila na zakonskom okviru Republike Hrvatske. Vezano za gore navedene slučajeve Grupa nije izvršila rezervacije u konsolidiranim financijskim izvješćima.

29. Poslovni odnosi s povezanim društvima

Poslovni odnosi navedeni u sljedećim tablicama prvenstveno se odnose na društva u vlasništvu društva Deutsche Telekom AG (DTAG). Grupa ulazi u poslovne odnose u normalnom tijeku posla po uobičajenim tržišnim uvjetima. Ovi poslovni odnosi uključuju slanje i primanje međunarodnog prometa prema i od navedenih društava tijekom godine koja je završila na dan 31. prosinca 2009. i 2008. godine. Nadalje, društvo DTAG i T-Mobile Njemačka su pružili intelektualne usluge Grupi u vrijednosti od 30 milijuna kuna (2008. godine: 36 milijuna kuna).

Glavne transakcije s povezanim poduzećima tijekom 2009. i 2008. godine uključuju:

	Prihodi 2009. godina milijuni kuna	Rashodi 2008. godina milijuni kuna	Troškovi 2009. godina milijuni kuna	Troškovi 2008. godina milijuni kuna
Povezano društvo:				
Deutsche Telekom AG, Njemačka	23	24	8	13
HT Mostar, Bosna i Hercegovina	43	47	75	73
T-Mobile, Njemačka	27	27	14	17
Ostali	52	64	36	57
Ukupno međunarodni obračuni	145	162	133	160
Deutsche Telekom AG, Njemačka	-	-	30	54
T-Systems Enterprise Services, Njemačka	-	-	14	4
Ostali	-	-	6	-
Ukupno usluge	-	-	50	58
T-Systems Enterprise Services, Njemačka	-	-	3	-
Ostali	-	-	1	1
Ukupno dugotrajna imovina	-	-	4	1
Ukupno povezana društva	145	162	187	219

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

114

Konsolidirana financijska izvješća

Izvjeshće o financijskom položaju sadrži sljedeća stanja koja proizlaze iz poslovanja s povezanim društvima:

Povezano društvo:	Potraživanja		Obveze	
	31. prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna	31. prosinca 2009. milijuni kuna	31. prosinca 2008. milijuni kuna
Deutsche Telekom AG, Njemačka	4	5	2	1
HT Mostar, Bosna i Hercegovina	8	16	13	20
T-Mobile, Njemačka	3	3	44	41
Ostali	21	16	79	78
Ukupno međunarodni obračuni	36	40	138	140
Deutsche Telekom AG, Njemačka	-	-	6	9
T-Systems Enterprise Services, Njemačka	-	-	1	3
Ostali	-	-	1	1
Ukupno usluge	-	-	8	13
Ukupno povezana društva	36	40	146	153

Grupa posluje u Republici Hrvatskoj na tržištu telekomunikacijskih usluga. Ovakva strateška pozicija Grupe unutar hrvatskog gospodarstva rezultirala je time da je značajan dio poslovanja obavljen s Vladom Republike Hrvatske, njenim odjelima i agencijama i društvima u vlasništvu Republike Hrvatske.

Grupa pruža telekomunikacijske usluge Vladi Republike Hrvatske, njenim odjelima i agencijama te društvima u vlasništvu Republike Hrvatske pod uobičajenim komercijalnim uvjetima koji nisu povoljniji od uvjeta danih drugim kupcima. Telekomunikacijske usluge pružene Vladi Republike Hrvatske, njenim odjelima i agencijama i društvima u vlasništvu Republike Hrvatske ne predstavljaju značajan dio prihoda Grupe.

Naknade članovima Nadzornog odbora

Predsjednik Nadzornog odbora prima naknadu u iznosu od 1,5 prosječne plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada zamjeniku predsjednika iznosi 1,25 prosječne plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu dok ostali članovi Nadzornog odbora dobivaju naknadu u iznosu od jedne prosječne

plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Sukladno politici DTAG-a, predstavnici DTAG-a ne dobivaju naknadu za članstvo u Nadzornom odboru.

Tijekom 2009. godine Grupa je isplatila ukupan iznos od 0,8 milijuna kuna (2008. godine: 0,6 milijuna kuna) članovima Nadzornog odbora. Grupa nije davala kredite članovima Nadzornog odbora.

Naknade isplaćene ključnim članovima menadžmenta

Ukupan iznos naknada ključnim članovima menadžmenta Grupe za 2009. godinu iznosi 49 milijuna kuna (2008. godina: 52 milijuna kuna). Naknade ključnim članovima menadžmenta odnose se na kratkoročna primanja zaposlenih. Ključni članovi menadžmenta su članovi Uprave Društva i ovisnih društava, Izvršnog odbora T-Coma i operativni direktori Društva koje zapošljava Grupa.

30. Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom

Grupa je izložena međunarodnim tržištima usluga. Kao posljedica toga, na Grupi mogu utjecati promjene u tečajevima stranih valuta. Grupa također naplaćuje potraživanja od svojih korisnika uz odgodu i izložena je riziku neplaćanja. Niže su opisani ovi značajni rizici zajedno s metodama koje se koriste za upravljanje tim rizicima. Grupa ne koristi derivatne instrumente za upravljanje rizicima niti u špekulativne svrhe.

a) Kreditni rizik

Grupa nema značajnu koncentraciju kreditnih rizika kod jedne osobe ili grupe osoba sličnih svojstava. Grupa koristi postupke koji osiguravaju na trajnoj osnovi, da se usluge pružaju kupcima odgovarajuće kreditne sposobnosti i da se ne prekorači prihvatljiva granica kreditne izloženosti.

Grupa ne jamči za obveze trećih strana.

Grupa smatra da se njena maksimalna izloženost odražava u iznosu potraživanja (vidi bilješku 17) umanjenom za ispravak vrijednosti koji je priznat na datum izvješća o financijskom položaju.

Nadalje, Grupa je izložena kreditnom riziku putem novčanih depozita u bankama. Na dan 31. prosinca 2009. godine, Grupa je surađivala s osam banaka (2008. godine: osam banaka). Grupa je gotovo isključivo u tri banke (Zagrebačka banka d.d., Splitska banka d.d. i Privredna banka Zagreb d.d.) držala svoj novac i depozite. Upravljanje rizikom je usredotočeno na poslovanje sa najrespektabilnijim bankama u stranom i domaćem vlasništvu u tuzemstvu te na svakodnevnom kontaktu sa bankama. Za sve domaće banke u stranom vlasništvu, Grupa je primila garancije za depozite dane od strane matičnih banaka koje imaju minimalno BBB+ rejting.

b) Rizik likvidnosti

Politika Grupe je održati dovoljno novca i novčanih ekvivalenata ili imati na raspolaganju financijska sredstva putem odgovarajućeg iznosa kreditnih linija za ispunjenje njegovih obveza u doglednoj budućnosti.

Višak novca ulaže se uglavnom u ulaganja raspoloživa za prodaju.

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze svi iznosi u milijunima kuna	Dospijeće za 0-30 dana	Dospijeće za 31-60 dana	Dospijeće za 61-90 dana	Dospijeće za 91-120 dana	Dospijeće za >120 dana	Ukupno
Godina završena 31. prosinca 2009.	1.379	19	43	8	10	1.459
Godina završena 31. prosinca 2008.	1.373	29	42	131	82	1.657

Ostale dugoročne obveze svi iznosi u milijunima kuna	Na zahtjev	od 3 mjeseca	3 do 12 mjeseci	1 do 3 godine	3 do 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
Godina završena 31. prosinca 2009.	-	-	-	6	3	16	25
Godina završena 31. prosinca 2008.	-	-	-	8	3	10	21

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

116

Konsolidirana financijska izvješća

c) Rizik kamatne stope

Izloženost Grupe riziku promjena na tržištu kamatnih stopa vezana je prvenstveno uz ulaganja raspoloživa za prodaju, novac i novčane ekvivalente te novčane depozite Grupe.

Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti prije poreza Grupe na moguću promjenu kamatnih stopa, s nepromijenjenim ostalim varijablama (kroz utjecaj varijabilne kamatne stope na ulaganja):

	Povećanje/ smanjenje baznih poena	Utjecaj na kapital milijuni kuna	Utjecaj na kapital milijuni kuna
Godina završena 31. prosinca 2009.			
Hrvatska kuna	+100	7	26
	-100	(7)	(26)
Euro	+100	3	6
	-100	(3)	(6)
Godina završena 31. prosinca 2008.			
Hrvatska kuna	+100	-	46
	-100	-	(46)
Euro	+100	-	7
	-100	-	(7)

d) Rizik promjene tečaja

Funkcionalna valuta Grupe je hrvatska kuna (HRK). Određena imovina i obveze denominirani su u stranim valutama koje se preračunavaju u kune po važećem srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na datum izvješća o financijskom položaju. Razlike koje iz toga proizlaze se iskazuju kao prihod ili rashod u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti, ali ne utječu na kratkoročne novčane tijekove.

Značajan iznos depozita u bankama, ulaganja raspoloživih za prodaju i novčanih ekvivalenata

denominiran je u stranim valutama, prvenstveno u eurima. Svrha tih depozita je zaštita strane valute i obveza denominiranih u stranim valutama.

Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost na moguću promjenu tečaja eura, s nepromije-njenim ostalim varijablama, dobiti prije poreza Grupe zbog promjene u fer vrijednosti novčane imovine i obveza:

	Povećanje/smanjenje tečaja eura	Utjecaj na dobit prije poreza milijuni kuna
Godina završena 31. prosinca 2009.	+3%	26
	-3%	(26)
Godina završena 31. prosinca 2008.	+3%	20
	-3%	(20)

e) Procjena fer vrijednosti

Fer vrijednost ulaganja koja su raspoloživa za prodaju procjenjuje se na temelju njihove tržišne cijene na datum izvješća o financijskom položaju. Glavni financijski instrumenti Grupe koji nisu vrednovani po fer vrijednostima su potraživanja od kupaca, ostala potraživanja, dugotrajna potraživanja, obveze prema dobavljačima i ostale obveze. Povijesni trošak potraživanja i obveza, uključujući rezerviranja, koji podliježu uobičajenim uvjetima poslovanja približno je jednak njihovoj fer vrijednosti.

f) Upravljanje kapitalom

Primarni cilj upravljanja kapitalom Grupe je osigurati potporu poslovanju i maksimalizirati vrijednost dioničarima. Struktura kapitala Grupe odnosi se na dionički kapital koji se sastoji od upisanog kapitala, rezervi i zadržane dobiti. Grupa upravlja kapitalom i radi prilagodbe u svjetlu promjena ekonomskih uvjeta. Da bi zadržala ili prilagodila strukturu kapitala, Grupa može prilagoditi isplate dividendi dioničarima, povrat kapitala dioničarima ili izdati novu emisiju dionica. Nije bilo promjena u ciljevima, politikama i procesima tijekom godina završenih 31. prosinca 2009. i 31. prosinca 2008. godine (bilješka 25).

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

118

Konsolidirana financijska izvješća

31. Financijski instrumenti

Tabela prikazuje usporedbu po kategoriji knjigovodstvene vrijednosti i fer vrijednosti financijskih instrumenata Grupe:

	Knjigovodstvena vrijednost		Fer vrijednost	
	31. prosinca 2009.	31. prosinca 2008.	31. prosinca 2009.	31. prosinca 2008.
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Financijska imovina				
Novac i novčani ekvivalenti	4.195	5.223	4.195	5.223
Oročeni depoziti	2	213	2	213
Imovina raspoloživa za prodaju, dugotrajna	115	37	115	37
Imovina raspoloživa za prodaju, kratkotrajna	257	53	257	53
Financijske obveze				
Kreditni s kamata	17	17	17	17

Fer vrijednost imovine raspoložive za prodaju iskazana je po njenoj tržišnoj vrijednosti. Fer vrijednost kredita izračunata je diskontiranjem očekivanih novčanih tijekova po prevladavajućim kamatnim stopama.

32. Ovlaštenje za pružanje usluga i naknade

Grupa je potpisnik sljedećih koncesijskih ugovora koji nisu u opsegu IFRIC-a 12:

a) Ovlaštenje za pružanje telekomunikacijskih usluga u nepokretnoj mreži

1. srpnja 2008. godine stupio je na snagu Zakon o elektroničkim komunikacijama, usklađen s EU smjernicama, koji je uveo institut općeg ovlaštenja za sve elektroničke komunikacijske usluge i mreže. Treba istaći da se, sukladno EU smjernicama, pojedinačne licence daju za određene modalitete korištenja radiofrekvencijskog spektra.

Novi Zakon o elektroničkim komunikacijama zamijenio je dotadašnji Koncesijski ugovor.

Nadalje, Zakon nalaže da osoba/društvo koja/e je dobilo ovlaštenje na temelju prethodno važećih odredbi nastavlja pružati usluge sukladno odredbama novog zakona. Prema prethodnoj obavijesti Društva o pružanju usluga elektroničke komunikacije od 6. veljače 2009. godine i HAKOM-ovoj potvrdi o primitku prethodne obavijesti od 9. veljače 2009. godine, Društvo je ovlašteno pružati sljedeće usluge elektroničke komunikacije:

- javno dostupna telefonska usluga u nepokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži,
- davanje u najam elektroničke komunikacijske mreže i/ili vodova,
- usluga prijenosa slike, govora i zvuka putem elektroničkih komunikacijskih mreža (što isključuje usluge radiodifuzije),
- usluge s dodanom vrijednosti,
- usluga davanja pristupa Internetu,

- usluge prijenosa govora putem interneta,
- davanje pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, ostale usluge.

Sukladno Zakonu o elektroničkim komunikacijama, HAKOM i relevantno Ministarstvo pomorstva, prometa i veza su donijeli nove pravilnike koji se odnose na naknade, a koji su stupili na snagu 1. siječnja 2009. godine. Njima je propisan izračun i iznos naknada koje je Društvo obvezno platiti za korištenje adresa, brojeva te dodjelu i uporabu radiofrekvencijskog spektra. Ove naknade plaćaju se jednu godinu unaprijed.

Društvo je obavezno plaćati i naknadu za obavljanje drugih poslova HAKOM-a, u iznosu od 0,32 % ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenog u prethodnoj kalendarskoj godini pružanjem usluge elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga na tržištu.

Nadalje, sukladno Zakonu o audiovizualnim djelatnostima, koji je stupio na snagu u srpnju 2007. godine, Društvo je obvezno plaćati 1% od ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenog od pružanja audio-vizualnih usluga državnom proračunu Republike Hrvatske kao naknadu za financiranje Nacionalnog programa promicanja audiovizualnog stvaralaštva.

Dodatno, temeljem odluke HAKOM-a od 28. studenog 2005. godine Društvo ima obvezu pružanja univerzalnih usluga kroz razdoblje od pet godina koje je počelo donošenjem odluke.

b) Ovlaštenje za telekomunikacijske usluge s uporabom radiofrekvencijskog spektra u sustavu globalne pokretne mreže - GSM

Temeljem ovog Ugovora, T-Mobile je bilo ovlašteno za izgradnju i upravljanje telekomunikacijskim uslugama s uporabom radiofrekvencijskog spektra u sustavu globalne pokretne mreže - GSM do 18. veljače 2009. godine.

Inicijalno trajanje koncesije temeljem ovog Ugovora je bilo određeno na 10 godina, računajući od 16. rujna 1999. godine. Budući da je HAKOM izdao potvrdu kojom se dokazuje podnošenje prethodne obavijesti, u skladu sa odredbama Zakona o elektroničkim

komunikacijama (dalje u tekstu: Zakon) ovaj Ugovor je prestao važiti 18. veljače 2009. godine.

Sljedom gore navedenog T-Mobile sada obavlja djelatnost i ostvaruje pripadajuća prava temeljem općeg ovlaštenja i dozvola za uporabu radijskih frekvencija.

Dana 1. siječnja 2009. stupili su na snagu pravilnici kojima se određuje nova struktura i visina naknada, a koje se primjenjuje na T-Mobile od tog datuma, za korištenje frekvencijskih i numeracijskih resursa, te za financiranje ostalih poslova HAKOM-a. Prema novom načinu izračuna naknada je bitno uvećana, a plaća se za uporabu neuparenog radiofrekvencijskog spektra širine pojasa od 1 MHz prema formuli koja uzima u obzir jediničnu cijenu spektra, koeficijent zagušenja RF pojasa i koeficijent pokrivenosti stanovništva.

Nadalje, za svaku godinu uporabe radiofrekvencijskog spektra plaća se naknada za dozvolu za uporabu radiofrekvencijskog spektra u iznosu od 50.000.000 HRK u prvoj godini nove dozvole, odnosno u iznosu od 0,5% od ukupnoga godišnjeg bruto prihoda u drugoj i svakoj sljedećoj godini važenja dozvole. Naknada koja se plaća za svaku pokretnu radijsku postaju u pretplatničkom sustavu je 120 kuna godišnje. Naknada za uporabu radiofrekvencijskog spektra koja se uplaćuje u korist HAKOM-a iznosi 241.809,00 kuna po dodijeljenom MHz, a naknada za obavljanje ostalih poslova HAKOM-a iznosi 0,32% ukupnog godišnjeg bruto prihoda operatora.

Dozvole za uporabu radijskih frekvencija u sustavu GSM, izdane na temelju starog Zakona o telekomunikacijama, nastavile su važiti do 16. rujna 2009. godine, ali je HAKOM 3. ožujka 2009. godine donio odluku o usklađivanju uvjeta dodjele i uporabe radijskih frekvencija utvrđenih u dozvolama sukladno odredbama Zakona.

Prije isteka navedenih dozvola, sukladno odredbi Zakona T-Mobile je podnijelo zahtjev za izdavanje nove dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra, te je nakon provedene javne rasprave, HAKOM izdao T-Mobileu novu tehnološki neutralnu dozvolu za uporabu radiofrekvencijskog spektra za razdoblje od 17. rujna 2009. godine do 18. listopada 2024. godine. Temeljem dozvola za uporabu radijskih frekvencija T-Mobile ima obvezu osigurati pokrivanje najmanje

95% stanovništva Republike Hrvatske i barem 75% područja Republike Hrvatske.

c) Ugovor o koncesiji za frekvencije za obavljanje javnih telekomunikacijskih usluga uz uporabu radiofrekvencijskog spektra u sustavu pokretne mreže treće generacije UMTS

Temeljem ovog Ugovora, T-Mobile je bilo ovlašteno za izgradnju i uporabu pokretne javne telekomunikacijske mreže i za obavljanje javnih telekomunikacijskih usluga u sustavu pokretne mreže treće generacije UMTS na području Republike Hrvatske do 18. veljače 2009. godine.

Inicijalno trajanje UMTS koncesijskog Ugovora je bilo 20 godina računajući od 18. listopada 2004. Budući da je HAKOM izdao potvrdu kojom se dokazuje podnošenje prethodne obavijesti, u skladu sa odredbama Zakona ovaj Ugovor je prestao važiti 18. veljače 2009. godine.

Slijedom gore navedenog T-Mobile sada obavlja djelatnost i ostvaruje pripadajuća prava temeljem općeg ovlaštenja i dozvole za uporabu radijskih frekvencija.

Nakon inicijalne naknade za koncesiju u iznosu od 132 milijuna kuna, T-Mobile je temeljem ovog Ugovora u razdoblju od 2005. do 2007. godine plaćalo godišnju naknadu za koncesiju u iznosu od 1% od ukupnog prihoda ostvarenog u pokretnoj mreži UMTS. HAKOM je u prosincu 2008. godine izdao račun za petu godinu koncesije umanjen u skladu s izmjenom podzakonskog propisa kojim je regulirana ova materija, te je T-Mobile platilo račun u iznosu od 0,5% od ukupnog prihoda ostvarenog u pokretnoj mreži UMTS. T-Mobile je također do kraja 2008. godine moralo plaćati godišnju naknadu za uporabu radijskih frekvencija u iznosu od 5 milijuna kuna za svaki dodijeljeni blok od 5 MHz u UMTS mreži.

Podzakonski propisi kojima se određuje nova struktura i visina naknada, a koje smo spomenuli u prethodnoj točki a) ovog poglavlja odnose se i primjenjuju na jednaki način i na naknade za uporabu UMTS mreže. Dozvola za uporabu radijskih frekvencija u sustavu UMTS, izdana na temelju starog Zakona o teleko-

municijama, nastavila je važiti do 18. listopada 2024. godine, ali je HAKOM 3. ožujka 2009. godine donio odluku o usklađivanju uvjeta dodjele i uporabe radijskih frekvencija utvrđenih u dozvolama sukladno odredbama Zakona.

Temeljem dozvole za uporabu radijskih frekvencija T-Mobile je obvezno osigurati pokrivenost najmanje 50% stanovništva Republike Hrvatske u razdoblju od 5 godina od dana dobivanja koncesije.

33. Plaćanje temeljeno na dionicama

Na razini društva majke Grupe DTAG-a i na razini T-HT Grupe postoje razni Srednjoročni planovi bonusa (MTIP) s ciljem osiguravanja konkurentnih naknada članovima Uprave, višem menadžmentu te ostalim korisnicima. Planovi promiču srednjoročno i dugoročno povećanje vrijednosti Grupe, usklađujući tako interese menadžmenta i dioničara. DTAG od 2004. godine izdaje MTIP-ove na godišnjoj osnovi. Neki članovi Uprave Društva sudjeluju u MTIP-u DTAG-a.

DTAG-ov MTIP općenito se temelji na novčanim isplatama vezanim uz dva cilja plaćanja temeljeno na dionicama jednake težine - jedan je apsolutan, a drugi relativan. Ukoliko se ostvare oba cilja, isplaćuje se ukupna vrijednost korisnicima MTIP-a, ukoliko se ostvari jedan čimbenik isplaćuje se 50% iznosa, a ako se ne ostvari niti jedan cilj nema isplate.

Apsolutni cilj je postignut ako na kraju plana cijena dionice DTAG-a poraste barem 30% u usporedbi s njenom vrijednosti na početku plana. Cijena se utvrđuje kao nevagana prosječna cijena dionica DTAG-a pri zatvaranju burze u XETRA trgovanju na frankfurtskoj burzi tijekom posljednjih 20 dana prije datuma početka i završetka plana.

Relativan cilj je ostvaren ako ukupni povrat na dionicu DTAG-a nadmaši Dow Jones EURO STOXX indeks ukupnog povrata izračunat u postocima tijekom razdoblja trajanja plana. Indeks se utvrđuje kao nevagana prosječna cijena dionica DTAG-a (temelji se na XETRA cijenama pri zatvaranju burze) uvećana za dividende koje su isplaćene i reinvestirane u dionice DTAG-a, bonus dionice itd. te nevagani prosječni Dow Jones EURO

STOXX indeks ukupnog povrata tijekom posljednjih 20 dana trgovanja prije datuma početka i završetka plana.

Uprava će, na osnovi nalaza središnjeg tijela Nadzornog odbora, utvrditi je li postignut cilj u cjelini za DTAG i sva sudjelujuća društva i objaviti tu odluku. Gore navedeni ciljevi se stoga primjenjuju na sve planove koje je DTAG do sada izdao.

MTIP-i za 2004., 2005. i 2006. godinu istekli su 31. prosinca 2006., 31. prosinca 2007., odnosno 31. prosinca 2008. godine. Dok u MTIP-ima za 2004. i 2005. godinu ciljevi nisu dostignuti te po njima nije bilo isplata, po MTIP-u za 2006. godinu isplaćeno je 0,2 milijuna kuna sudionicima iz Grupe. Do datuma objavljivanja ovih izvješća, jedini MTIP DTAG-a u kojemu sudjeluju zaposlenici Grupe je onaj za 2007. godinu, a ističe 31. prosinca 2009. godine. Do datuma izdavanja izvješća, Grupa nije zaprimila nikakvu informaciju od strane DTAG-a o konačnoj odluci vezano uz isplatu MTIP-a 2007. Grupa ne očekuje da će ti iznosi biti materijalno značajni.

Dodatno, Grupa nagrađuje ključne zaposlenike vlastitim srednjoročnim planom bonusa (MTIP 2008, MTIP 2009) neovisnim o prethodno navedenim planovima DTAG-a.

Trajanje MTIP-a 2008 je od 1. siječnja 2008. godine do 31. prosinca 2010. godine, a trajanje MTIP-a 2009

je od 1. siječnja 2009. godine do 31. prosinca 2011. godine. Plaćanje nagrade ovisi o postizanju dva cilja vezana uz vrijednost dionice. Po isteku trajanja plana, Nadzorni odbor će odrediti je li postignut svaki od ciljeva. Uprava će, prema nalazu Nadzornog odbora, odrediti i objaviti stupanj postizanja ciljeva.

Za MTIP 2008 oba cilja imaju jednaku težinu i ne mogu se mijenjati za trajanja MTIP-a. Prvi cilj temelji se na fiksnom umnošku EBITDA-e, a drugi se temelji na usporedbi kretanja cijene dionice u odnosu na indeks složenog povrata. MTIP 2009 također ima dva cilja jednake težine i ne mogu se mijenjati za trajanja MTIP-a. Za razliku od MTIP-a 2008, oba cilja vezana su uz kretanje cijene dionice Društva. Jedan cilj temelji se na povećanju cijene dionice za određeni postotak, a drugi cilj odnosi se na kretanje cijene dionice u odnosu na složenu stopu povrata.

Ukoliko se ostvari samo jedan cilj T-HT-ovog MTIP-a, sudionicima se isplaćuje 50% iznosa. Nagrade se temelje na 15%, 20% ili 30% godišnje plaće sudionika na dan 1. siječnja 2008. godine za MTIP 2008 te 20% ili 30% godišnje plaće sudionika na dan 1. siječnja 2009. godine za MTIP 2009, ovisno o njihovoj razini menadžmenta i odluci Nadzornog odbora. Godišnjom plaćom sudionika smatra se godišnji iznos ukupne fiksne plaće i iznos varijabilne plaće u slučaju 100% ispunjenja ciljeva.

Za izvještajno razdoblje dobiti od otpuštanja vezanih rezerviranja za sve MTIP planove za usluge zaposlenika tijekom godine prikazani su kako slijedi:

	2009. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna
Priznati troškovi za plaćanje temeljeno na dionicama koje se podmiruju u novcu	5	-
Dobit nastala iz ukidanja rezerviranja za plaćanja temeljeno na dionicama koje se podmiruju u novcu	1	3

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2009. godine

122

34. Naknade revizorima

Revizor financijskih izvješća Grupe Ernst & Young d.o.o. pružio je u 2009. godini usluge u vrijednosti od 6 milijuna kuna (2008. godina: 4 milijuna kuna). Usluge u 2009. i 2008. godine odnose se na troškove revizija i pregleda financijskih izvješća.

35. Događaji nakon izvještajnog datuma

HT d.d. i T-Mobile sklopili su 29. listopada 2009. godine Ugovor o pripajanju i nakon odluke Skupštine pripojenog društva kojom je pripajanje odobreno, pripajanje je upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu 31. prosinca 2009. godine.

Upisom pripajanja u sudski registar HT d.d. je postao sveopći pravni slijednik pripojenog društva i time preuzeo sve pravne odnose pripojenog društva, dok je T-Mobile prestao postojati istekom 31. prosinca 2009. godine kao dana upisa pripajanja u sudski registar, odnosno nije postojao 1. siječnja 2010. godine.

Ovaj dokument nije, niti predstavlja dio ikakve ponude ili poziva na prodaju ili izdavanje, ni prikupljanje ikakvih ponuda za kupnju ili upisivanje bilo kakvih vrijednosnih papira Društva, niti bi oni ni bilo koji njihov dio ili njihova distribucija trebali predstavljati temelj, niti bi se na njih trebalo oslanjati ni dovoditi ih u vezu s ikakvim ugovorom ili odlukom o ulaganju u svezi s navedenim.

Informacije o trećoj strani navedene ovdje dali su izvori za koje Društvo vjeruje da su pouzdani. Dok je god poduzeto sve razumno da se osigura potpunost i točnost navedenih činjenice, te da su mišljenja i očekivanja navedena ovdje poštena i razumna, ni Društvo ni njegovi savjetnici ne potvrđuju niti daju ikakvu garanciju, izraženu ili pretpostavljenu, za potpunost ili točnost informacija i mišljenja sadržanih ovdje.

Ovaj dokument sadrži određene dalekovidne izjave s obzirom na financijske uvjete, rezultate operacija i poslovanja Grupe. Ta ambiciozna izvješća predstavljaju trenutna stajališta, očekivanja i uvjerenja

Društva glede događanja u budućnosti. Takve izjave podliježu riziku i nesigurnostima, od kojih je najveći dio teško predvidjeti i općenito su izvan kontrole Društva. U slučaju da se ti rizici i nesigurnosti ostvare, ili ako se pretpostavke koje su temelj bilo kojem od navedenih izvješća dokažu netočnima, stvarni rezultati Društva/Grupe mogu se materijalno razlikovati od onih navedenih ili pretpostavljenih u tim izvješćima. Tvrtka ne može ponuditi jamstvo da će se njezina očekivanja ili ciljevi ostvariti.

Nadalje, neki ključni pokazatelji uspješnosti koje koristi Društvo (mjere koje ne pripadaju Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (IFRS), kao što je dobit prije odbitka (EBITDA) služe kao dodatni pokazatelji operativnog rada Grupe pa ih druge tvrtke koje djeluju u sektoru mogu izračunavati drugačije. Međutim, takve mjere nisu nadomjestak za mjere koje su definirane i zahtijevane od IFRS-a. Stoga ne-IFRS mjere i pokazatelji koji su korišteni u ovom dokumentu ne mogu se izravno uspoređivati s onima koje koriste konkurenti Grupe.

ADSL	III, 9, 32, 33, 42, 43, 50, 64, 65, 87
ATM	11, 87
BILANCA	II, 63
DIONICA	8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 38, 69, 72, 77, 82, 89, 95, 99, 108, 117, 120, 121
DOBITAK	74, 75, 76, 78, 79, 86, 88, 94, 101
DRUŠTVO	IV, 8, 9, 11, 14, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 32, 34, 35, 56, 57, 58, 59, 69, 70, 73, 77, 78, 84, 90, 91, 99, 100, 110, 111, 112, 113, 114, 118, 119, 123
FGSM	III, 42
FRAME RELAY	11, 51, 87
GRUPA	II, IV, 9, 11, 32, 33, 36, 37, 39, 51, 52, 56, 57, 58, 62, 68, 69, 70, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 86, 87, 88, 89, 95, 97, 98, 99, 107, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 115, 117, 118, 121
GSM	III, 11, 17, 35, 97, 119
HT MOSTAR	113, 114
IMOVINA	II, 38, 63, 73, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 88, 89, 90, 91, 95, 96, 98, 99, 101, 102, 109, 113, 117, 118
INTERNET	III, IV, 9, 11, 25, 32, 33, 36, 37, 42, 43, 44, 48, 50, 58, 62, 64, 77, 87, 89, 90, 91, 107, 111, 118, 119
INVESTICIJE	96, 97, 98
IPO	11, 13
ISDN	III, 42

ISKON	IV, 11, 32, 34, 35, 43, 64, 77, 111
KAPITAL	II, 9, 13, 14, 22, 37, 38, 63, 64, 65, 66, 69, 72, 74, 76, 78, 82, 84, 85, 88, 90, 91, 98, 103, 108, 109, 116, 117
KONCESIJA	97
KONSOLIDIRANI	24, 62, 68, 69, 70, 77, 83, 89, 110, 113
LJUDSKI RESURSI	52
MAXadsl	33, 58
MAXtv	9, 32, 33, 36, 37, 43, 50, 58, 64, 110, 111
NADZORNI ODBOR	8, 14, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 77, 121
OPERATOR	III, 11, 13, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 43, 44, 50, 51, 58, 59, 64, 65, 87, 110, 111, 113, 119
ORGANIZACIJA	10, 11, 32, 38, 39, 49, 56
OTPREMNINA	72, 86, 93, 106
PODATKOVNE USLUGE	III, IV, 11, 33, 43, 44, 48, 49, 64, 89, 90, 91, 107
POREZ	9, 10, 12, 32, 38, 65, 72, 73, 74, 75, 83, 85, 86, 87, 90, 91, 93, 94, 95, 103, 106, 116, 117
POST PAID	IV, 87
POTS	III, 42
PRE PAID	IV, 87
PRIHOD	II, IV, 9, 22, 24, 32, 33, 35, 36, 42, 43, 44, 51, 62, 63, 64, 65, 66, 72, 73, 74, 75, 78, 79, 81, 83, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 94, 95, 101, 102, 106, 107, 110, 113, 114, 117, 119, 120

ROAMING	87
SMS	III, 9, 33, 35, 44, 51
STRATEGIJA	21, 26, 36
TARIFE	42, 48
T-CENTAR	49
T-COM	III, IV, 8, 9, 11, 17, 20, 21, 27, 32, 37, 38, 42, 43, 44, 49, 51, 53, 58, 62, 63, 64, 65, 87, 89, 90, 91, 103, 114
T-HT GRUPA	II, IV, 11, 32, 33, 56
T-MOBILE	IV, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 17, 21, 22, 24, 27, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 44, 48, 49, 50, 51, 53, 57, 58, 59, 62, 63, 64, 65, 66, 70, 87, 89, 90, 91, 110, 111, 113, 114, 119, 120, 122
UMTS	11, 50, 84, 97, 120
UPRAVA	8, 14, 16, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 38, 68, 69, 70, 99, 112, 121
VPN	III, 44, 64, 87
ZAPOSLENICI	10, 11, 28, 37, 38, 52, 53, 56, 74, 75, 86, 87, 89, 106, 109, 121

HT-Hrvatske telekomunikacije d.d.
Savska cesta 32
10000 Zagreb, Hrvatska
www.t.ht.hr